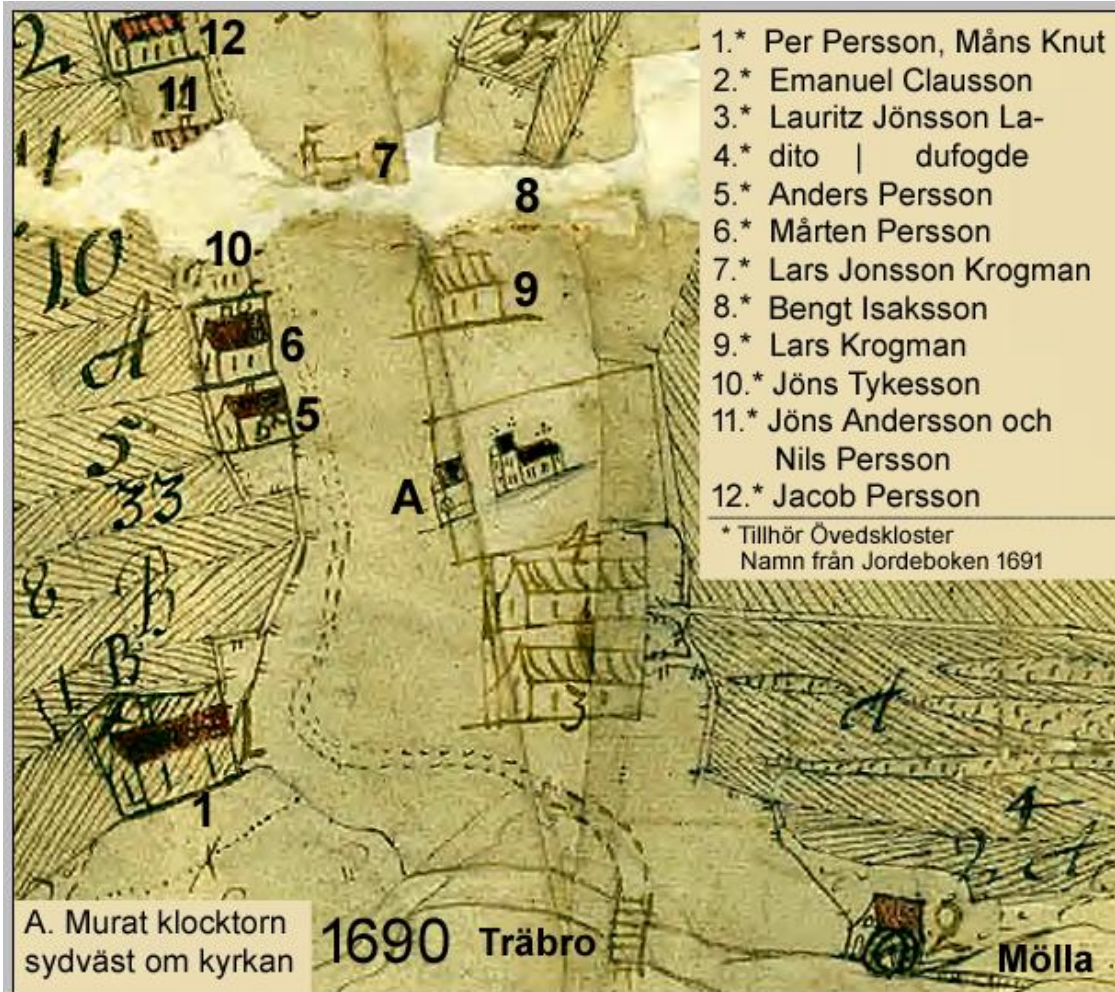

Södra Åsums Gamla Kyrka

Glöm inte att läsa broschyren om gamla kyrkan

Åsum är dokumenterat 1231 i "Valdemars Jordebok" under Konunglef dvs vad som tillhör danska kronan. Under Skåne finns "Åsum med sit tilliggende", "Åsum sogn og hovedgård i Færs herred" (latin till danska).

Första detaljkartan runt kyrkan från 1690 (Ref. 12-SÖU-1)

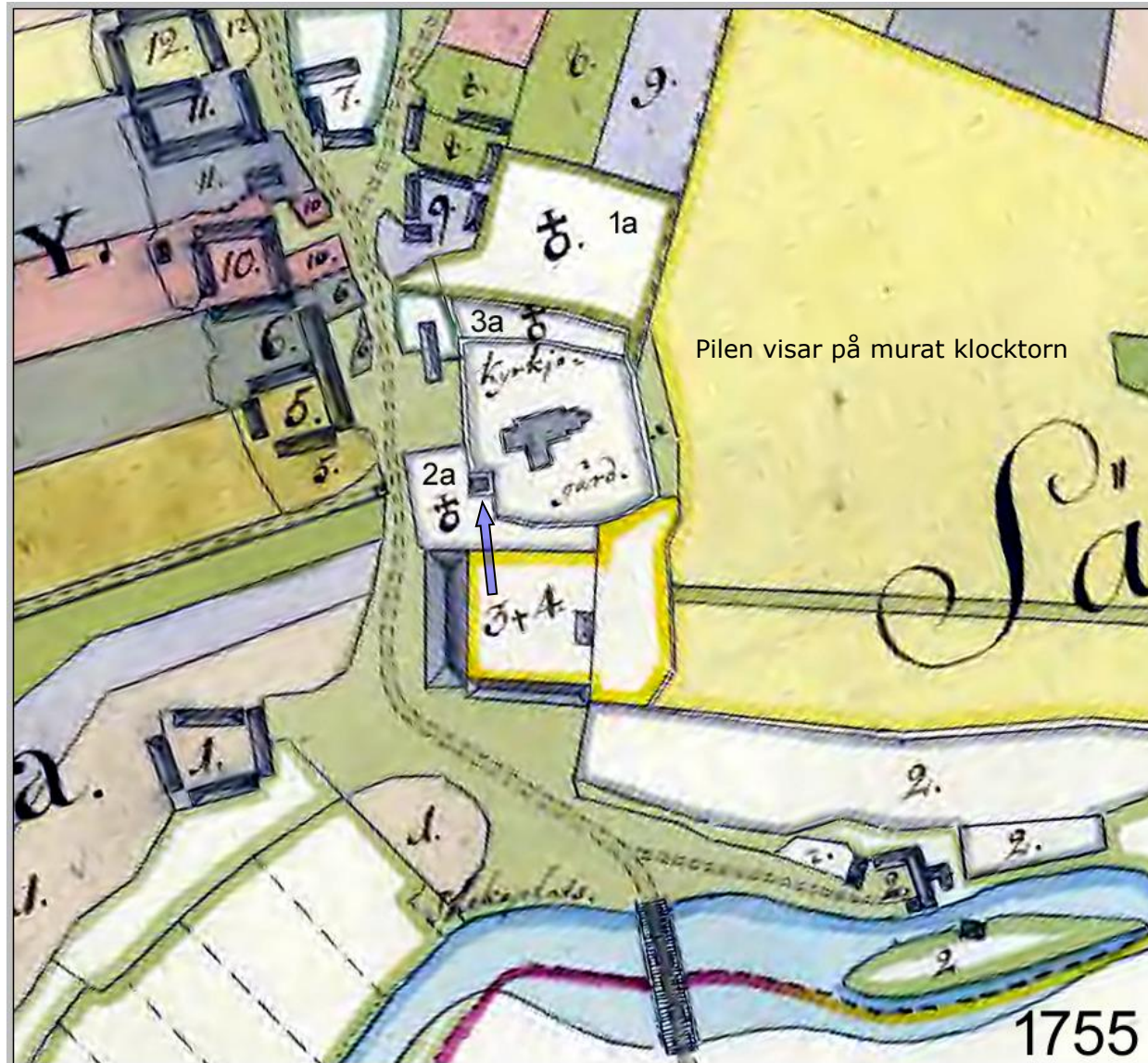

Första fotot av kyrkan 1904? (Vykort, före 1905)

Södra Åsums Gamla Kyrka

Storskiftes kartan runt kyrkan från 1755 (Ref. L206-16:1)

När det nya kyrkotornet byggdes 1766 blev det av samma bredd som själva kyrkan. Det tidigare tornets bredd var mindre än kyrkans bredd.

Gamla kyrkogården

Under pestperioden 1712 hänvisas till begravingar på den gamla kyrkogården. Var låg denna? Kartorna 1690 och 1755 visar bara en kyrkogård. Men på 1755-års karta inför enskiftet 1809 anges att både 2a och 3a är kyrkogård, 1a är Klockarejorden.

Brukare av gårdarna vid kyrkan.

1. Jöns Pährsson
2. Christian Ulmberg, möllare
3. Övedskloster
4. Övedskloster
5. Sven Nilsson, 1750
6. Per Persson
7. Måns Olsson 1750
8. Sten Johansson
9. Jöns Assarsson
10. Esbjörn Nilsson
11. Jöns Persson
12. Måns Nilsson, 1750

Vapenhus (revs 1825)

På kartan 1755 är kyrkan försedd med vapenhus. Byggår anges inte av Riksantikvarieämbetet men var kanske i slutet på 1400-talet.

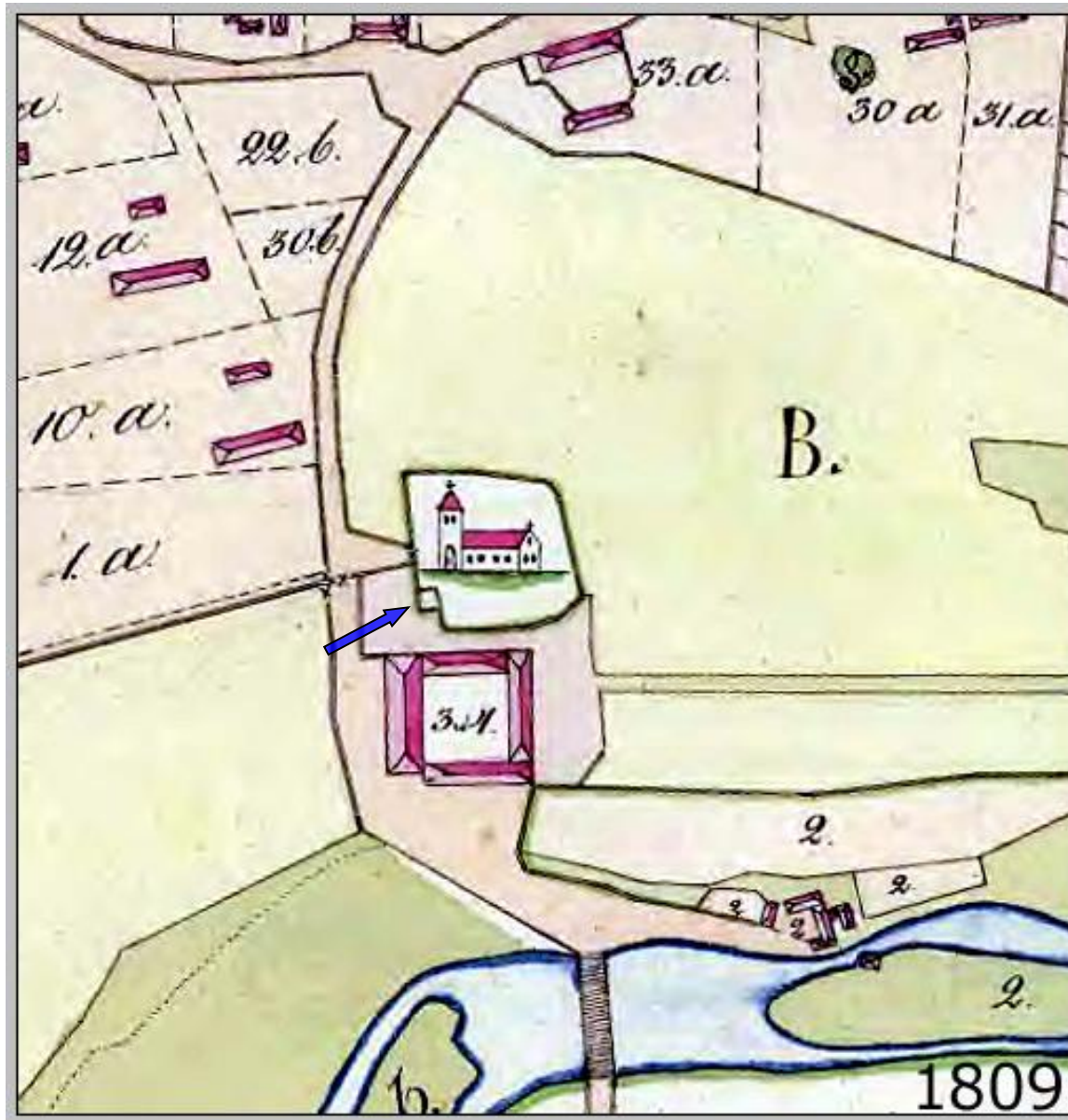
Brunius tolkning var att vapenhus tillkom från ett behov, då alla under medeltiden gick beväpnade och att det var förbjudet att medföra vapen in i kyrkan.

Det finns idag andra tolkningar! Istället förvarades vapnen där för att vara lättåtkomliga då man vid fara samlades i kyrkan.

1617 utfärdades ett brev till bönderna i Skåne, Halland och Blekinge med befallning att de inte fick ta vapen med sig till kyrkan. Tydligt gav denna upphov till många problem för 1639 kom en kunglig befallning till länsmännen att allmogen fick medföra vapen till kyrka och tingsställe men inte på resor i "lofliga" ärenden.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Enskiftes kartan runt kyrkan från 1809 (Ref L206-16:2)

Hela kartan omfattar 33 hemman.
1651 på den danska tiden fanns det 26 hemman.

Enskiftet görs med anledning av att Annex hemmanet Nr 24, (tillhör kyrkan) som 1809 innehåses av prostén Gullander, önskade byta ut sina jordar runt kyrkan till motsvarande jord vid "Klockareängen" i norr (gränsen mot Brandstad).

Kyrkogården med kyrkan har här samma yta som på kartan från 1755.

Områdena 1a, 2a och 3a finns inte längre som en del av kyrkans område enligt enskiftet vilket skulle betyda att 2 äldre kyrkogårdar utplånades.

Vid den blå pilen finns fortfarande det fristående klocktornet utmärkt, dock utan något inritat torn. Det finns också på en karta från 1790 och 1755. Dessutom finns det noterat i räkenskapsboken som reparerat 1751 inför likringningen av Fredrik I. Under ringningen rasade en fjärdedel av södra sidan på tornet så det reparerades igen 1752.

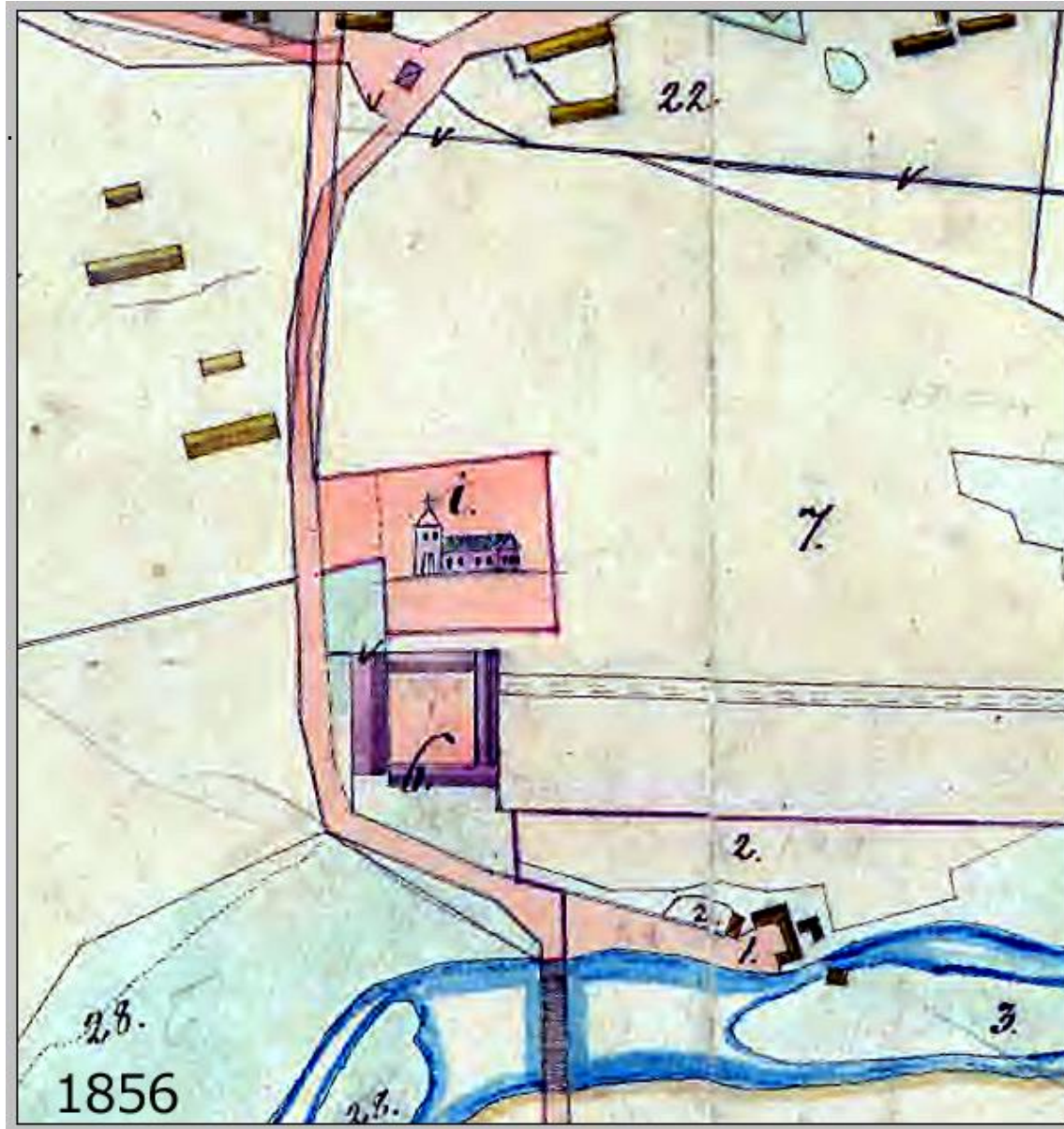
Lite tvetydig text: "1763 anges efter en inspektion att klockan flyttats från kyrktornet till det fristående murare tornet." Det finns ingen uppgift att klockan flyttats från det fristående till klocktornet. När detta revs framgår inte av tillgänglig dokumentation.

Tornet såldes 1764 till Hans Ramel som troligen rev tornet 1765 eller 1766 då det byggdes en klockstapel på kyrkogården.

1809 fanns fortfarande vapenhuset kvar. Ingången till kyrkan var från söder genom vapenhuset som revs 1825. (kyrkan är symboliskt ritad)

Södra Åsums Gamla Kyrka

Laga skiftes kartan runt kyrkan från 1856 (Ref: 12-SÖU-15)

Hela kartan omfattar 34 hemman.

Laga skifte Åsums by på ägorna som tillhör Friherre H. Ramel Övedskloster

Kartan är 1809-års utgåva med ändringarna runt kyrkan inritade.

Bl.a. har kyrkogården utökats.
Det fristående klocktornet finns inte längre med.
Det revs förmodligen 1765 eller 1766.

1856 är inte vapenhuset med, det revs 1825.
Ingången till kyrkan är nu från väster genom tornet. (kyrkan är symboliskt ritad)

Utdrag ur Sockenprotokollet maj 1848.
Då kyrkan bara äger en tornklocka och socknarna är långt från kyrkan, hörs inte alla 3 ringningarna till gudstjänsten, så beslöts enhälligt att köpa in en mindre klocka.

Blev den inköpt? Var är den idag?

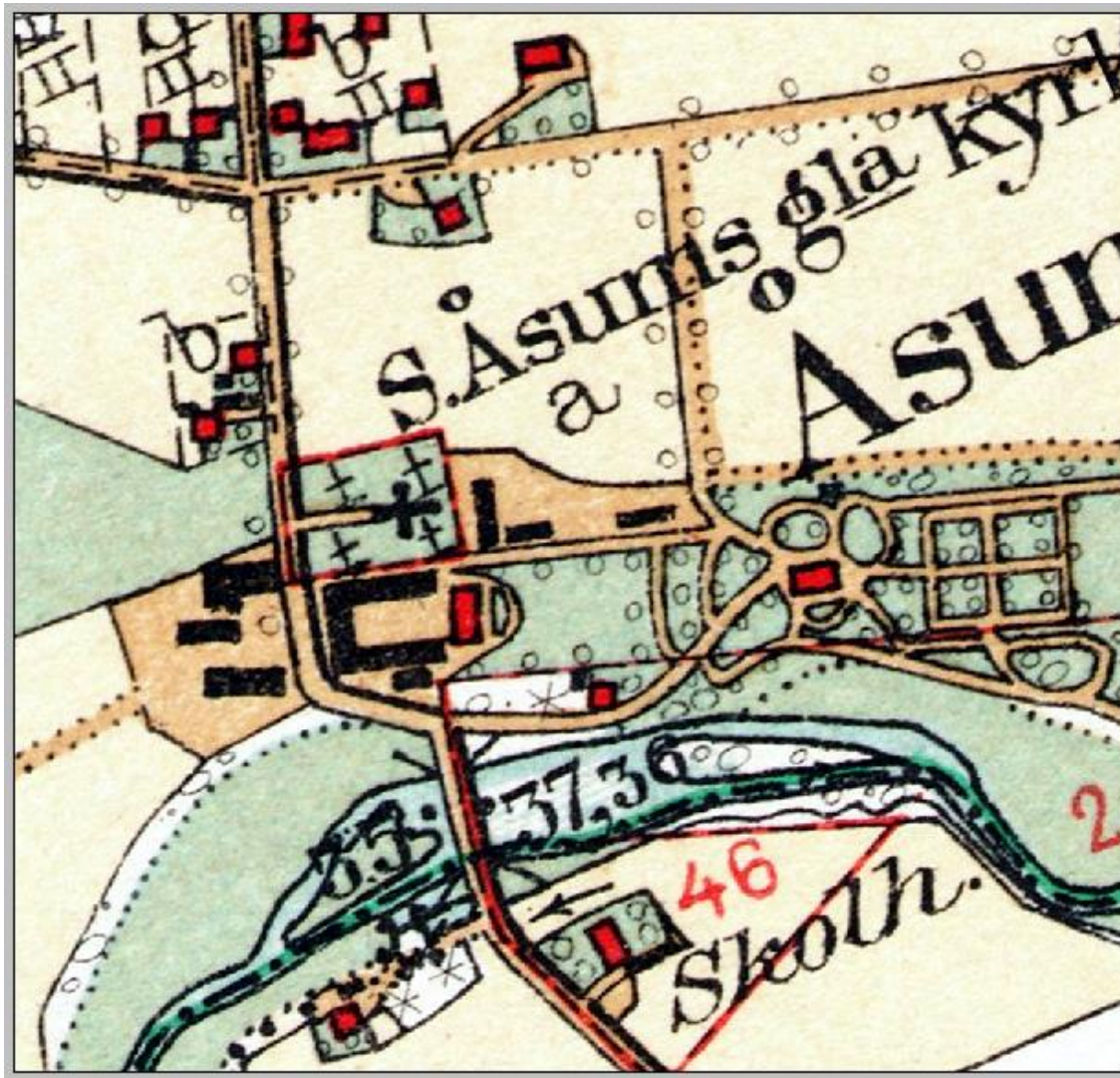
Redan 1811 nämns reparation av tisteln till både den lilla och stora klockan. (motsägelsefullt!)

Utdrag ur Sockenprotokollet maj 1848.
*Ringmuren kommer nästa höst att omläggas med större sten i stället för den odugliga kullersten som den nu till största delen består av. Arbetet bekostas av en auktion på kyrkogårdens större asketräd.
Om baron Ramel tillåter att kyrkogården utvidgas kommer norra muren att läggas ända fram till landsvägen.*

Se område 'i' på kartan som visar kyrkogården efter utvidgningen och stenmurens omläggning.
Notera att sydvästra delen inte är markerad som utvidgad.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Häradsekonomska kartan runt kyrkan från 1915 (Ref: 12-SÖU-15)

Kyrkogårdens storlek: $=0,5014 \text{ ha} = 5014 \text{ m}^3$.
(Beräknad ytstorlek ca $80 \times 63 \text{ m}$).

Här är kyrkogården ett sammanhängande område.

Skolhuset vid kartnummer 46, byggdes 1808 med bistånd av Amalia Lewenhaupt (bygg-Hans hustru).

På den ekonomiska kartan är den sydvästra delen av kyrkogården ett eget område! Se kartan 1856.
Ej kollat om det är likadant idag.

Ekonomiska kartan 1973 (Ref: J133-2d4d73)

Södra Åsums Gamla Kyrka

Några äldre citat och noterbara händelser

Namnet Åsum

Enligt "Institut för språk och folkminnen" härstammar namnet från den gamla pluralformen Ås-um. Ås syftar på höjdsträckningen vid den gamla kyrkbyn. Södra tillades 1886 för att skilja socknen från Norra Åsum. Det finns även andra tolkningar av namnet. Efter det att Skåne tillhörde Sverige varierar namnstavningen inte särskilt mycket. Redan 1231 hette det Asum/Åsum men det fanns andra stavningar tex Aassum.

1231 Valdemars jordebok

"Asum med sit tilliggende", "Åsum sogn og hovedgård i Færs herred"

1387 Scriptores rerum Danicarum, VI, 534

"MCCCLXXXVII. Facta est magna strages in bondonibus per quendam Bydelbach Advocatum Regis de Castro Biritzholm in ipso cimiterio Asum in capite jejunii".

Översatt: "1387. Det gjordes ett stort blodbad på bönderna av en viss Bydelbach, Kungens fogde från slottet Biritzholm, på själva Åsums kyrkogård på askonsdagen".

Askonsdagen (capite jejunii) 1387 är den 20 februari enligt den dåvarande Julianska kalendern.

Påskdagen inföll den 7 april.

1625 Prästrelationerna (På Kristian IV befallning)

Prästen Nils Tryggesen Porta Från Branstad/Södra Åsum beskrev socknarna så här: "Huad Aasum Sogn, vedkommer, ere....."

"Vad Åsums socken vidkommer är i den (förutom några små hus, som kallas 'Drøble' och 'Siøboe' husen, liggande strax under Kongens Ora, hos den allmänna landsvägen), fem små byar.

Där **1.** är Åsum (Aasum) som synes att vara kallad efter Åns-hem: eftersom den ligger utmed den stora Å som rinner igenom Tolånga, ut i Vressels sjö vid Övedskloster. I denna by (Åsum) säges ha varit ett förnämligt gammalt Herresäte, på vilket det senast har bott en pappers riddare, med namnet Herr Haagen Raule. Markens användning är nu hos tionde bönder. I denna by hålles ännu fria 'Bircketing'¹. Och är där strax intill en stor vattenmølla.

Där **2.** är Grimstofta (Grimsztofte) av en, som det menas, vid namn Grim eller Grimmer som skall ha bott på ett forntida säte i Åsum vars ängsmark och jord då kan ha sträckt sig dit hän, som nu samma lilla by är byggd.

Där **3.** Sjöbo (Siøboe) hos vilken det är 2 små KølleMøller².

Där **4.** Sandbeck. I denna är Sandbecks Huvudgård som en bonde bor på, vilken Gård har funnits i tid och rum, inhägnat med gravar och vallar.

Där **5.** Omma (Opmae) som ligger på en hög Sand-backe, över Mae-Ängen (sank ängsmark) från den stora ån. Hos denna by är en liten överfallsmølla, kallad Omma Mølla."

Not 1) Birk = fordum i de danska provinserna i Sydsverige, från den allmänna häradsindelningen av söndrat område på landsbygden, inom vilket konungen förlänat åt dess ägare, rättigheten att vara domare, upptaga böter m. m.

Not 2) Hittar ingen förklaring på vad en dansk KølleMølla är. De ligger alltid vid ett vattendrag. Kølle på danska är klubba.

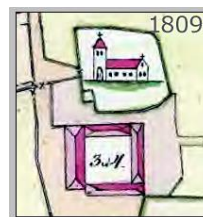
1682 Den första dokumenterade reparationen

Den är noterad för västra och södra sidan på tornet, tätning av fogar. Det är inte angivet om det är på kyrkans torn eller det fristående murade tornet.

1690 Det fristående murade tornet

Finns på en karta både från detta år liksom för år 1755.

Inga uppgifter finns om när tornet byggdes. Det revs troligen 1765 eller 1766. På en karta från 1809 finns området, där tornet stod, utmärkt. Dock går det inte att utläsa om tornet då fortfarande fanns kvar.

Södra Åsums Gamla Kyrka

1692 Ljustakar på altaret

Inventarielistan, 1692-1740, upptar 2 stora mässingsljusstakar för altaret med två stora vaxljusljus. (Mässing ca 65 % koppar och ca 35 % zink).

1746-1795 finns 2 stora Malm ljusstakar med vaxljus på altaret, från 1810 anges vikten till 8,5 kg tillsammans. Finns de kvar eller är flyttade till nya kyrkan? Se under bilder om det är dessa Ljustakar.

(Malm förr var ca 80 % koppar blandat med tenn, zink och kanske bly)

1698 Funten

Under reparationer finns nämnt att funten flyttades "bakvidt" vilket skulle kunna betyda att funten flyttades från kyrkans ingång eller från annan plats i kyrkan till sin nuvarande plats.

1700 Ny järnförstärkt ekkista med lås och nyckel

Osäkert användningsområde. En kassakista skulle ha tre lås.

Brandstad och Åsum hade en gemensam kassakista fram till 1858.

1701 Nytt mässingsfat i dopfunten

Tidigare fanns det ett 'bäcken' noterat från 1692, den första inventeringen.

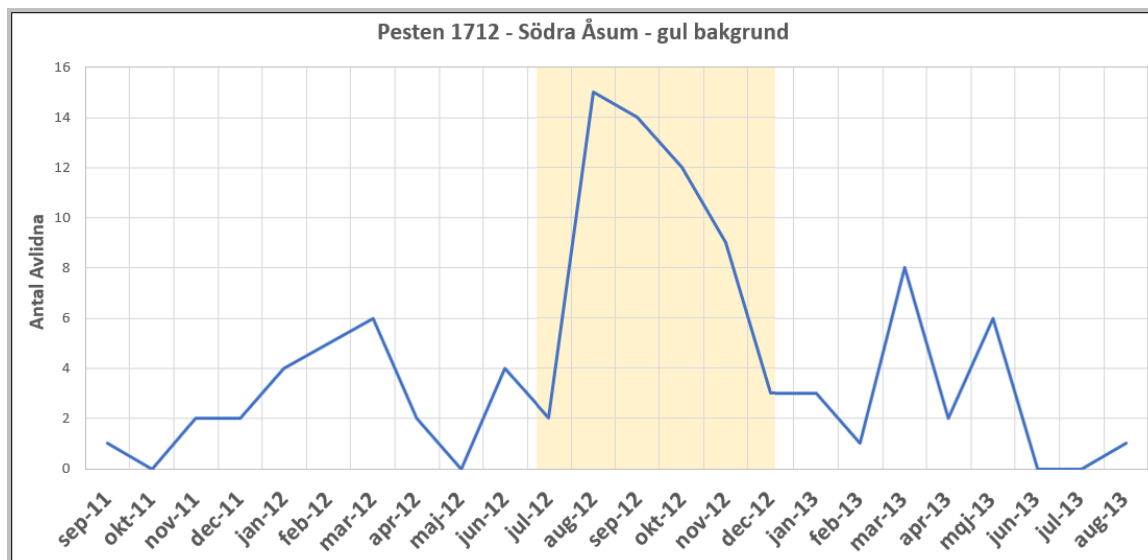
I Skåne under den katolska tiden fick inget dop förrättas om dopfunt saknade. Ett odöpt barn fick inte tas in i kyrkan före dopet så därför borde Dopfunten stå till vänster om ingången i en halvcirkelformad nisch och försedd med himmel av trä eller tyg och vara en avskärmad del av kyrkan. (Enligt ett kyrkomötes beslut).

Reformationen blev officiellt införd i Danmark, och Skåne, 1536-10-30. Det är nog nu som dopfunten flyttades in under triumfkorset eller däromkring. Dopfaten lär ha tillkommit efter att reformationen infördes och skall i mittdelen ha en gömd nästan osynlig och oläsbar text. Många fat tillverkades i Tyskland på 1600-talet.

1712 Pesten i Södra Åsum

Den senaste stora pestepidemin hemsökte Sverige 1710 till 1713. Den kom på våren med en skuta från den estniska staden Pärnu till Stockholm. I juni 1712 nådde farsoten Malmö men då via Köpenhamn, där farsoten redan krävt omkring 20 000 dödsoffer. Från Malmö spreds den vidare över Skåne. Redan i oktober 1710 utfärdade landskapets generalguvernör, fältmarskalk Magnus Stenbock, detaljerade föreskrifter om hur pesten skulle motas. Skåne blev trots alla mått och steg, jämte Stockholm, värst drabbad i hela landet, till stor del beroende på mobiliseringen under det stora nordiska kriget.

Vi vet från kyrkböckerna att pesten härjade i Södra Åsum från mitten av juli 1712 och fram till mitten av december 1712. Totalt dog 55 personer under denna period. Många fick ingen kyrklig begravning pga antalet avlidna. Från kyrkboken för döda går det att utläsa att bara några få begravdes på kyrkogården, andra på gamla kyrkogården, på åkern, på Per Nils Gård Nr 15, på/vid gården, i hagen, på Sören Hans hage Nr 10 och något ställe till. Se grafen, antalet avlidna.

Södra Åsums Gamla Kyrka

1723 4 nya bänkar till koret

En av dessa är förmodligen brudbänken.

1731 Nyttillverkade bänkar i kyrkan

45 st tillverkades.

1732 Målaremäster Alexander Råå

Blev bl.a. anlitad för att måla de 46 från 1731 nyttillverkade bänkarna samt att renovera altartavlan samt läktaren. (*behölls en gammal bänk?*)
Timglas på 4 timmar till predikstolen. Ny siffertavla med blecksiffror.

1751 Det fristående murade klocktornet

Inför Fredrik I likringning 1751-09-27 reparerades tornet men ca en fjärdedel av södra sidan av tornet rasade vid ringningen så tornet fick åter repareras 1752.

1759 Amalia Beata Lewenhaupt gift Ramel

Kalkduk i vitt siden med broderier av flerfärgat silke skänkt till kyrkan av Amalia Lewenhaupt. Se under bilder.

1765 Beskrivning Malmöhus Län (Lorents Gillberg)

Beskriver ägornas storlek uttryckt i Mantal samt antalet gatuhus, säterier samt åkerjordens beskaffenhet men kyrkorna finns inte med i beskrivningen.

Åsums Säteri, ägare Översten Ramel.

"Gården har en Characters Bygnad af korswärrcke, en wåning hög, Ladugården består af en korswärrcks byggnad ganska Lång och Bred och är Gården belägen på en slätt plan, brede wid en å, samt stora Landsvägen till Siöbo. Ingen trädgård finnes här, men Gården äger 17 och tjugotre tiugofierdendels insokne Frällse hemman, jemte 10 st torp eller Gatehus wacker åker och äng uti 3:ne Wångar, 3:ne watn qwarnar, tilräckelig skog af Bok och Ek, jemte någon torfskörd.

Åsums Sokn och By

Åkerjorden skarp, höbolet tarfweligit, med hög och furskog.

Omma By

Mager och ringa åker och äng.

Sandbecks By

Swagt utsäde, godt höbol, med någon furskog.

Grimstofta By

Ringa och magert utsäde och höbol, men hög och furskog med någon torvfjord.

Siöbohusen, Insockne Åsums Gård

Sandigt och magert utsäde, tarfweligt höbol med någon furskog."

1766 Kyrktornet

Efter en besiktning beslöts att riva och bygga ett nytt kyrktorn som tillsammans med omfattande reparationer på kyrkan och vapenhuset kostade 4198 daler silver. Material 40 %, arbetskostnad 60 % i daler silver.

Kostnad 2019 Mtrl: 112 000 kr, arbetslön: 4 426 000 kr.

Samma material idag skulle säkert kosta betydligt mer varvid arbetskostnaden skulle bli lägre. Materialkostnaden beräknad med konsumentprisindex, arbetskostnaden med löneindex.

Det fanns ingen notering om någon klocka i tornet men 1763 hade den flyttats till det fristående tornet. Det blev bestämt att klockan nu skall hänga i det nybyggda tornet. Är det klockan från det fristående tornet? Till dess att tornet blir klart byggdes på Kyrkogården en Klockstapel i trä med tak för Klockan. Är det klockan från det fristående tornet?

Bl.a. fick läktaren också nytt golv i tornet och 10 st nya bänkar tvärs över golvet.

Anm: Då det fanns 2 torn, det fristående murade tornet och kyrktornet, noterades inte vid alla reparationer vilket torn som reparerades utom vid ett par tillfällen. I vilket torn hängde klockan? Inventarieförteckningarna beskriver bara hela tiden "1 klocka i tornet". Först 1783 finns 1 klocka i stapeln. Nästa inventering 1801 finns klockan fortfarande kvar i stapeln och ända fram tom 1812. Vid inventeringen 1821 finns klockan i tornet igen då troligen flyttad från stapeln mellan 1813 - 1820 till kyrktornet.

Södra Åsums Gamla Kyrka

1779 Klockstapelns fot förbättrades med 2 ekbjälkar och 3 järnankare.
(Det fanns en klockstapel på kyrkogården)

1796 Kyrktornet

Större delen av tornet demonteras återigen för att installera en ny klockstapel och blev åter igen uppmurat. Först 1799 var denna reparation klar men det ser ut som att klockan inte monterades i kyrktornet förrän någon gång mellan 1813- 1820.

1797 Tornbyggnad i Södra Åsums kyrka

Ref: *Södra Åsum (M) CI:3 (1790-1843) sid 211.*

Här är alla de församlingsbor uppräknade som deltagit i tornets reparation samt Amalia Lewenhaupt som skänkt virke.

1811 Klockan

En något märklig reparationsnotering. En mindre reparation utfördes både på lilla och stora klockan. Hela tiden ända från 1696 har endast i klocka nämnts. Inga fler gånger nämns 2 klockor. (Möjligen felskrivning, Brandstad hade två klockor).

1821 Träkrucifix på altaret

Finns 1821 men inte på förra inventeringen 1812, inga fler uppgifter finns noterade.

1825 Reparation av kyrkan.

Åter en omfattande reparation av kyrkan

Ny altartavla

Noterat av prästen Johan Christian Ekelund: "År 1825 undergick Åsums Kyrka en stor reparation. Samma år skänktes af Fidei Commisjonen på Öf.Closter Hofmarskalken m.m. Högvälborne Herr Friherre Charles Emil Ramel thi Kyrkan den Altar Tafla som förut varit begagnat i Skartofta Kyrka ; och lät bemålte Högvälborne Friherre äfven samma år uppföra ett staket från Landsvägen upp till Kyrkoportarne med en afvelboks höjd vid sidorna, med nådigt löfte att underhållas af dess efterträdaren i Fidei Commisjet. Åsum d. 5 sept 1825."

Inget nämnt i Räkenskapsboken för 1825 utom att den blev förgylld.

I Sockenstämmoprotokollet den 9 Januari 1825 står att Charles Emil Ramel skänkt altartavlan så det är troligen gjort under 1824.

Charles Ramel förvaltade Övedskloster mellan 1824-01-31 och 1826-04-10 dock hade han skött godset åt sin bror under ett antal år. Brodern Malte dog 1824.

Ny nummertavla

1 ny tavla med mässingssiffror och 2 bokstäver.

Målningsarbete m.m.

Bänkar, fönster och dörrar målade in och utvändigt. Den nya altartavlan och predikstolen med en **NY** krona förgyllda, dopfont och fattigstock bronserade.

Vapenhuset

I ett sockenprotokoll 1825-01-09 beslöts att riva Vapenhuset. Ny ingång till kyrkan installeras på tornets västra sida. Fönstret på västra sidan flyttas till norra sidan. Då det bara finns en ingång till kyrkan, installeras en utgång i koret.

Predikstolen

Inget finns nämnt om predikstolen, utom förgyllningen ovan samt reparation av densamme med nytt räcke och nytt golv. Dessutom försågs den med en ny krona. Predikstolen lär ha kommit från Skartofta kyrka. Dokument som bekräftar detta har inte hittats.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Fristående klocktornet

Inte heller står det något om det fristående tornet. Revs det samtidigt med vapenhuset? Finns möjligen på en karta från 1809 men inte på kartan från 1856. Troligen revs tornet redan 1765, se mer under Kyrkklockan sidan 49.

1845 Utvidgad kyrkogård

Om Herr Baron Ramel tillåter kommer norra kyrkogårdsmuren förlängas till landsvägen. Ringmuren runt kyrkogården kommer att helt omläggas med stor sten i.st. för den kullersten som den nu består av.

Alla större asketräd runt kyrkogården skall säljas på auktion för att bekosta omläggningen av muren.

1848 Utdrag från Sockenstämmoprotokollet i maj

"Då kyrkan bara äger en tornklocka och socknarna är långt från kyrkan, hörs inte alla 3 ringningarna till gudstjänsten, så beslöts enhälligt att köpa in en mindre klocka".

Blev den inköpt? Var är den idag? Hittade ingen notering om detta.

1850 Skånes konsthistoria från Medeltiden (C.G.Brunius)

Här finns beskrivningar på många kyrkor och inventarier där också många dopfuntar är beskrivna.

Tyvärr så finns inte (Södra) Åsums kyrka eller dess inventarier beskrivna.

1868 Ny kalk och patin i silver

De nya väger 727 gram. De gamla var troligen från före 1692 i förgyllt silver, vägande 478 gram.

1873 2 Kommunion Kannor. 2 Oblataskar

Noterade som äkta porslin. Oblataskarna är svarta med förgyllda kors.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Andra noteringar om kyrkan

Riksantikvarieämbetet

Kyrkan är byggd 1100-1349 (Långhus, kor, absid). Tornet är tillbyggt 1350-1549.

Lagskydd

Kyrkligt kulturminne. 4 kap. KML (aktuellt) (Tillkommen före utgången av år 1939. Omfattas av tillståndsplikt 4kap.3§)

Kyrkoordningen från 1572

Den trycktes av ärkebiskop Laurentius Petri 1571 och antogs på ett kyrkomöte i Uppsala 1752.

Kyrkolagen 1686 - Räakenskapsböcker 1674-1828

Dessa inkluderar också kyrkans inventarier benämnda "lösöre". Enligt kyrkolagen 1686, kap. 26, §11 "Uti det inventarium öfver befintlig lösegendom som efter lag skall finnas i hvarje kyrka.....". I det här fallet är det allt som finns i kyrkan och kan användas där, inklusive kyrkklockorna men undantaget det som kan finnas fast monterat invändigt i kyrkans.

På Riksarkivet finns följande räakenskapsböcker skannade i svart/vitt och är fria att läsa. De finns också på ArkivDigital i färg men abonnemang erfordras

Räakenskaper för kyrka	SE/LLA/13396/L I/1	1674 - 1723	Huvudräakenskaper.
Räakenskaper för kyrka	SE/LLA/13396/L I/2	1724 - 1828	Huvudräakenskaper.

Innehållet är från början bara utgifter och inkomsten, inkluderande tiondet och kyrkans reparationer som ofta var stora och omfattande. Efterhand tillkom allt fler uppgifter bl.a. vilka böcker och andra dokument som inköptes samt inventarieförteckningar som började omkring 1690. Första inventarieförteckningen är från 1692.

Kassakista

I kyrkolagen från 1686 står följande i kapitel XXVI Om Kyrkor, deras Skrud och Egendom.

Här den lite mer moderna texten från en senare utgåva:

"Var kyrka i städer och å landet skall hava, en eller, där så behöves, flera kistor med tre lås, däruti kyrkans egendom i penningar, guld, silver, kläder, tenn, koppar, räakenskapsboken, inventaria över kyrkoherde-, capelians- och klockarbord, samt annat, som vid kyrkan till underrättelse behöves, skall bliva förvarat. Den ena nyckeln behåller kyrkoherden, den andra kyrkovärden, och den tredje en av sexmännerna; och må intet där uttagas utan i dessa tre personers närvaro."

Anm: capelian: präst anställd som biträde; sexmän: utsedda ordningsmän av sockenstämman för att förvalta tiondet, se till att stämmans beslut genomfördes, vilket upphörde 1868 när kyrka och kommun delades.

I inventarieförteckningen finns noterat:

1697 - 1700 "Beslagen Ekekista".

1700 - 1857 "Ny beslagen Ekekista med låås och nyckel". *Kassakista?*

1746 - 1821 "1 gammal Kista utan Lås till Mässe Klädernas förvarande" dvs den kan ha funnits tidigare men inte i inventarieförteckningen.

1858 - 1900 "Kassakista med 3^{ne} låsar". Före 1858 förvarades Södra Åsums "Behållna medel" i Brandstad Kyrkokista.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Kyrkostock = offerstock

Här är Ilstorps stock med 2 lås.
(rad 26, 30, 35 inventarielistan för Åsum)

Stocken ca 1 m hög

I Sverige

1343 skulle det finnas en offerstock vid kyrkan.
1527 avskaffade Västerås riksdag offerstocken.
1571 förbjöd Kyrkoordningen bilder på stocken.
1649 återförde Drottning Kristina offerstocken.

I Danmark, ej kollat men troligtvis något liknande då det i Skånska kyrkor funnits kyrkostockar före 1658.

ca 25 x 25 cm

Offerstock, kassa som används till understöd åt fattiga. Stocken i kyrkan var ett slags kassaskåp, där de, åt de fattiga insamlade penningmedlen förvarades.

Kyrkostockarna här i delar av Skåne såg ung. likadana ut oavsett i vilken kyrka de stod. Stocken i Södra Åsums gamla kyrka finns inte bevarad men förmodligen hade den ett liknande utseende som Ilstorps. Den finns noterad i Åsum från 1692.

Allmosetavla-kollekttavla

Exempel på Kollekttavla
(rad 21 inventarielistan fanns tom 1740)

Den finns noterad i Åsum 1692-1820.

Tavlorna, i trä, såg ungefär likadana ut men hade varierande snidade motiv.

Ca 25 cm hög.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Kyrkostock = straffstock

Exempel på Kyrkostock, straffstock, som avskaffades 1841.

Bilderna är från Brandstads kyrka.

Den finns noterad i Åsum från 1732 "Kyrkiostock med en hängelåås".

När man dömde i domstolarna tidigare var alla brott straffbara. Några förmildrande omständigheter tog man ej hänsyn till. Villkorlig dom existerade ej. Straffen skulle vara fostrande och avskräckande. Däremot graderades brotten, man skilde på grov stöld och stöld av mindre värde, sk. snatteri. Man gjorde också skillnad på mord och dråp. Man tog också i straffsatsen hänsyn till om brottet upprepades. För "*fjärde resan stöld*" kunde man dömas till hängning. Husaga var tillåten, men ej misshandel.

Ursprungligen fanns enbart två straffsatser, *böter* eller *dödsstraff*. I vissa fall även *skamstraff*. Med skamstraff menades att stå eller sitta och skämmas inför befolkningen. Att hamna i **kyrkostocken** var ett sådant straff. Offret satt då fast med benen i en stock. Förbipasserande kunde spotta eller kissa på offret eller uttala förnedrande ord. Ett annat skamstraff var att stå fjättrad vid en **skampåle** och i vissa fall med stöldgodset i en säck bunden runt halsen.

Kyrkoplikt. Uppenbar kyrkoplikt innebar att "brottslingen" (domstolsdömd) i kyrkan inför församlingen bekände sin synd.

Pliktpall. 1686 års kyrkolag stadgade, att den som begått lönskaläge (barn födda utom äktenskapet), skulle "stå uppenbar skrift", dvs den skyldige (kvinnan) skulle då stå på en speciell pliktball inför församlingen vid högmässa. Även andra brott kunde ingå.

1741 avskaffades pliktpallen för sedlighetsbrott, och enskild skrift ändrades till en enskild förrättning i sakristian, men inför församlingen kungjordes sedan, vilka som underkastats denna ceremoni.

Pliktstock. Förr om straffstock, (skamstraff) bestående av två plankor, förenade medelst gångjärn i ena änden o. med en låsanordning i den andra, i anliggningsytorna försedda med tvärgående, runda hål för benen men även för armar, oftast placerat utanför ingången till kyrkan. Med skamstraff menades att stå eller sitta och i stocken inför församlingen.

Södra Åsums Gamla Kyrka

1. Kyrkans inventarielista börjar 1692. Ingen förändring av inventarierna mellan 1692-1694. Inventeringarna är från de år de genomfördes. (förklaringar) Efterhand ändras så klart stavningen och alla präster har inte samma ordningsföljd av inventarierna, kyrkans "Ornamenter och Mobilier".

Rad	Mtrl	Ant.	Inventarielista. Beskrivning och stavning är från bl.a. 1693	1692 1694	1695	1696	1697 1699	1704 inköp	1710	1719	1732	1740
1		1	Kallk och Disk af Silwer förgyllt. (1. G. liten Kalk i Tehn)	X	X	X	X		X	X	X	X (X)
2		1	Gammall Kallk och Disk af Tenn der Siukas Bruk	X	X	X	X		X	X	-	-
3		1	G.(ammal) Mässhake af brunt Sammet med smala gullspetzar	X	X	X	X		X	X	X	X
4		1	G.(ammal) Skiorta af Lärft (blekt lintyg)	X	X	X	X		X	X	X	-
5		1	(G. Ljust Altar Duuk af Lärft.) Ny skiorta af shlissing med 2 ^{ne} små silfwer spänne	(X)	-						X	X
6		10	a.(In) Svart Kläde till Alltaret och Prädikstolen	X	X	X	X		X	-	-	-
7		1	Rödt Alltare Kläde, gifwen af Lars Ladufogde.	X	X	X	X		X	-	X	X
8		1	Ny altarduk 1732 af Lasse fr. Omma								X	X
9		1	Timme glas med 4 tim på predikstolen								X	X
10		1	Tafla till at hänga siffror på samt siffror dertill i bleck								X	X
11		2	Stora Messing Liuse Stakar på Alltaret	X	X	X	X		X	X	X	X
12		1	Lytet elldkar af Mallm	X	X	X	X		X	X	X	X
13		1	Teckne book i smal Folio	X	X	X	X		X	X	X	X
14		1	Alltarbook	X	X	X	X		X	X	-	-
15		1	Psallmbook. Ny 1709 med Noter	X	X	X	X		X	X	X	X
16		1	Swensk Bibell m octavo Nyinköpt 1707 in 8 tavo. (Ny Caroli XII bibel)	X	X	X	X		X	(X)	(X)	(X)
17		1	Tenn flaske till Wyner	X	X	X	X		X	-	-	-
18		1	ErmKläde (armkläde) som brukas öfwer Kallk och Disk	X	X	X	X		X	X	X	X
19		1	Handkläde till Communicanterne	X	X	X	X		X	-	X	-
20		1	Handkläde som brukas widd Doopen (vid funten = dopfunten)	X	X	X	X		X	X	X	-
21		2	Allmosse taflor (kollekt tavor)	X	X	X	X		X	X	X	X
22		1	Handbok (1 handbok in folio)						X	X	X (X)	X
23		1	Plichte Pall. Plikte Pall	X	X	X	-				X	X
24		1	Lykbåhr (1 gammal lykbåår)	X	X	X	X		X	X	(X)	(X)
25		1	Messing bäcken till doopet (i funten). (Nytt messingsfat i funten 1701)	X	X	X	X	(X)	(X)	(X)	X (X)	X (X)
26		1	Järnbunden Ekestäck som lägges penningar uti der gifwes till Kyrkian	X	X	X	X		X	X	-	-
27		1	Kyrkio stock med en hängelåås								X	X
28		1	Klocka å Tornet	X	X	X	X		X	X	X	X
29		1	Järn Spade	-	-	X	X		X	X	X	X
Tillökning		1	Mässhake af Svart Atlask (ung. glatt sidentyg) 1697 (infört 1710)				X		X	X	X	X
30		1	Beslagen Ekekista 1697. (Ny beslagen Ekekista 1700 med låås och nyckel)1710				X		X	(X)	(X)	(X)
31		1	Exemplar af skriften öfwer Högst Sal. Konungens XI begrafning (infört 1710)					X	X	X	X	X
32		1	Dito öfwer Narviska Segern 1704 (båda exen med förgyllda ramar) (infört 1710)					X	X	X	X	X
33		1	Ny Svensk bibel med tillhöriga Koppar stycken in folio (infört 1710)					X	X	X	X	X
34		1	Probsten (prosten) Dryseli nya Testaments Kyrkio Historia (infört 1710)					X	X	X	X	X
35		4	st nya bänkar i Coret tillkommit 1723								X	X
36		1	Pall till Kyrkioqwinnors in troduction (Kyrkogång)								X	X

Södra Åsums Gamla Kyrka

2. Omkring 1740 ändrades inventarielistan så att inventarierna indelades efter tillverkat material. (förklaringar)

Rad	Mtrl	Ant.	Inventarielista. Beskrivning och stavning är från 1746	1746	1759 1762	1767	1768	1770	1772	1777	1783	1801 1811 1812		
1	Silfwer	1	Kalk och Disk förgylt {1. Oförgylt Kalk och Paten} 36 lod (478 gram)	X	X	X	X	X	X	X	X	{X}		
2	Mässing	1	Faat i funten-från år 1701 och Bäckén, 4 ll skålpund (1700gram)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
3	Malm	1	Klocka i Tornet. (Stapelen) (fr. 1783, förmodligen stapeln på kyrkogården)	X	X	X	X	X	X	X	X(X)	(X)		
4		2	Stora Liusa Stakar på Altaret med Stora waxlius uti, 1 llb (fr. 1801, 8,5 kg)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
5		1	(Litet Eldkahr). Gammalt Rökelse Kar 1½ ll (637,5 gram)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
6	Kläder	1	g. Mässhake af brunt Samet med guhla smala spetzar omkring	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
7		1	Mässe siorta af Slissing (fint linnelärft) med Silwer Spänne uti (utgå 1762)	X	X	-	-	-	-	-	-	-		
8		1	g. dito. (g. och Alldeles odugelig. dito, utgå (1746))	utg	-	-	-	-	-	-	-	-		
9		1	Kläde af Blått Taft (siden) till at lägga öfwer Kalk och Pateen (oduglig)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
10		1	g. Rött Alltare Kläde. (1 g. alltare duk)	X	X	X	X	X	X	X	X(X)	X(X)		
11		1	Yngre duk af hemmagjordt Lärft med grofwa små spättsar omkring	-	-	-	-	X	X	X	X	X		
12		1	g. och alldeles odugelig Mässhake af Svart Atlask (ung. glatt sidentyg)	X	-	-	-	-	-	-	-	-		
13		1	Handkläde wid Funten af groft Lärft	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
14		1	Hampelärfts Mässe Siorta med silwer spänne från g. mässesiorta	-	X	X	X	X	X	X	X	X		
15		1	Dito af fint hemmagjordt Lärft								X	X		
16		1	Svart walmars (vadmal) Likbårs kläde, skänkt af Skräd. Lars Olsson Omma	-	X	X	X	X	X	utg				
17		1	Svart LikBårs täcke med hvita fransar											
18	Böcker	1	Stor Svensk Bibell med tillhöriga koppar st. in folie (obrukbar)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
19		1	Handbok och Psalmbok på Altaret (lösa i bladen)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
20		1	Psalmbok som kallas Gradualen (sång) och brukas i Klockare Stohlen	X	X	X	X	X	X	utg				
21		1	Liten Svensk Bibell in regal (fint papper) 8 ^{to} finnes	X	-	-	-	-	-	-	-	-		
22		3	St. nya Skrifter i Religions Stadgarne in 4 ^{to}	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
23		2	Räkenskaps Böcker. (2. Annotations bok till at uppteckna födda, wigda, döda)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
24		1	Mag. Leibman Postilla	-	X	X	X	X	X	X	X	X		
25		2	Tryckta Exemplar om Kalks tillredning	-	X	X	X	-	-	X	X	X		
26		1	Tabell bok, inbunden uti Turkiskt band (marmorerat)	-	X	X	X	X	X	X	X	X		
27		1	Tryckt Exemplar af Mag. Johan Wennerberg botande mot fallandesjukan	-	X	X	X	X	X	X	X	X		
28		1	Doctor Darelü Socken Apothquein 8 ^{to} uti Turkiskt band	-	-	X	X	X	X	X	X	X		
29		1	Prof Psalm Bok, oinbunden uti Papps Band. 1.	-	-	-	X	X	X	X	X	X		
30		1	Choral Psalm bok. 1. Handbok. 1. Annotationsbok	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
31		1	Assessor Norells Sammandrag in 4 ^o	-	-	-	-	-	-	X	X	X		
32		1	Konungen Gustaf III Åreminnestal i Förgylt ram med glas	-	-	-	-	-	-	-	-	X		
33		1	Ny handbok fr.o.m. 1811									X		
34	Trä-	1	g. Kista utan Lås till mässe Klädernas förvarande	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
35	wahror	1	Kyrkiostock med hängelås. 1. g. Collect Tafla. 1 Likbåhr	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
36		1	Timeglas på Predikstohlen.	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
37		1	Ziffre Tafla med några g. odugeliga Bleckziffror (mässings Ziffror)	X	X	X	X	X	X	X	X	(X)		
38		1	g. Plickte pall.	X	X	-	-	-	-	X	X	X		
39		1	Liten pall vid altaret. 1. Pall för Kyrkiogång Hustrur	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
40	Järn	1	1 st Järnstång. (1 yngre dito). {2. Stänger}	X	X	X	X	X(X)	X(X)	X(X)	{X}	{X}		
41		1	g. Spade. 1 d ^o Hakka.	X	X	X	X	X	-	-	-	-		
42	Teehn	2	Flaskor, 1 på 2 stop, 1 på 1 stop (1 stop = 1,3 liter)								X	X		

Södra Åsums Gamla Kyrka

3. 1821 förändrades inventarierna en hel del av kyrkoherden Johan Christian Ekelund efter en prostvisitation

Rad	Mtrl	Ant.	Inventarielista. Beskrivning och stavning är från 1821	1821
	Silfwer	1	Kalk och Disk, 36 lod (478 gram)	X
2	Mässing	1	Fath i funten och Dop skål	X
3	Malm	1	Klåcka i Tornet	X
4		2	Liusa Stakar på Altaret, 1 llb (8,5 kg)	X
5		1	Litet Eldkahr. 1½ ll (637,5 gram) (finns ej 1821)	-
6	Kläder	1	g. Mässhake af brunt Samet med smala guld spetsar (obrukbar 1821)	X
7		1	Grönt Bomuls Kläde till Kalken (överstruket 1821)	-
8		1	Rödt wallmars altare täcke. (obrukbar 1821)	X
9		1	Lärft altareduk med spetsar g. (och oduglig 1821)	X
10		1	Ny dito (troligen 2.11-förre sidan)	X
11		1	Satin widt Mässa Skiorta. (Satin= finvävt bomull eller siden mm)	X
12		1	Lärft Mässa Siorta (troligen 2.14-förre sidan) (obrukbar 1821)	X
13		1	Lärft Handuk (troligen vid funten)	X
14		1	Svart Lik Bårs täcke med hwita fransar	X
15		2	Dito obrukbara (överstrukna 1821)	-
16	Trä-	1	Crusefix på altaret	X
17	wahrer	1	Collect Tafla (överstruken 1821)	-
18		1	g. järn beslagen Kista utan Lås (överstruken 1821)	-
19		1	Kyrcko stock med hänglås och tafla öfwer	-
20		1	Nummer tafla med 36 st mässing Ziffror och 2 g.	X
21		2	Hela Lik Bårar	X
22		1	Dito obrukbar (överstruken 1821)	-
23		1	g. skiöfflor (skyffel) (överstruken 1821)	-
24		1	Pall Till Kyrckogångs hustrun	X
25		2	g. Pallar wid altaret	X
26		1	Liuscrona med 3 ^{ne} mässingsarmar	X
27	Böcker	1	g. obrukbar Bibell in fol. nya test. (2.18-förre sidan) (obrukbar 1821)	X
28			Stadgar i Kyrcolagen	X
29		1	Prof Psalmbok	X
30			Jesu Christi Iefverne	X
31		1	Pontins Läkare Bok	X
32			g. Psalm och Evangeli bok. Nya Handboken	X
33			Sammandrag af Kongl. förordningar som nu upläses. Dito den äldre	X
34		2	Delar af Choral boken. 3. Dop Böcker. 2 Kyrcko stolar (räkenskapsböcker)	X
35		1	Stol eller Bänklängd	X
36			Förslag till förbättrade Kyrcko Sångar	X
37			Kyrcko Inspectors Instrucktioner (obrukbar 1821)	X
38		1	Hofpung med Silfwer Galoner kring. (Kollekthåv)	X
39			Religions Stadgarne	X
40			Kärligt råd till hwar och en som det kan angå	X
41		1	Obrukbart Timeglas (överstruken 1821)	X
42		1	Hofpung af Svart Sammet med silfver galoner omkring (Kollekthåv)	X
43				

Nästa inventarielista kommer först efter 1828 och finns sedan bifogad prostvisitationerna ca vart 10:e år och är mer omfattande, bl.a. ingår alla de kyrkböcker som släktforskare använder samt vilka år de omfattar. Dessa kyrkböcker tas inte med.

Under samma år, 1821, är i Räkenskapsboken under rubrik 'Credit' följande noterat:

Balance till den förste Maü 1822 som Kyrckan har i behåll och har att fordra -

Inventarium förblifver som in -
Debito är nemd allenast af här följande persedlar som vid Proste visitationen i församlingens närvaro befants odugl. och förmultnade -

Koppar sticken till den gamla Bibelen -
3no ritskrifter med Pan?
2no exemplar Kalck tillredning -
Magister Wennerbergs botande mot fallande-sjukan -
Doctor Darelü Socken Apotheque -
Assessor Novells sammandrag -

Södra Åsums Gamla Kyrka

4. I prost visitationerna är det en ny register ordning på inventarierna.

Första hittade året är 1848. Mellan 1873 och 1900 är från rad 32 inventarierna desamma.

¥: 1873-1900, här redovisas alla ministerialböckerna (kyrkböckerna) som f.n. finns de olika åren.

O: 1873-1900, böckerna redovisas inte längre separat, kan finnas i kyrkan eller i prästarkivet.

Rad	Mtrl	Ant	Inventarielista. Beskrivning och stavning är från 1858	1848	1858	1868	1900
1	a.Böcker	4	Dop kyrkobok 1689-1748, 1749-1789, 1790-1843, fr. 1843	X	X	X	¥
2	1. folie	2	Kyrkostolor (räkenskaper) 1680-1722, 1724-1828. Fr.1829?	X	X	X	¥
3		2	In-och utflyttningslängder	-	X	X	¥
4		1	Dubblett Husförhörslängder från 1803-1854, 1856-	X	X	X	¥
5		1	Kommunion längder från 1815-1847	X	X	X	¥
6		1	Samling af inbundna Stat och Mort.	-	X	X	O
7		1	Qvingvennu tabeller 1749	-	X	X	O
8	2. quarto	2	Prest attester från 1818	-	X	X	O
9		1	Bibel. 1 Nya Testamentet utgifvit af Committance	X	X	X	O
10		1	(Gamla Handboken). 1 Nya Handboken	(X)	X	X	O
11		1	Samling af Kongl. Förordningar rörande religionen.	X	X	X	O
12		1	Sammandrag af Kong. Förordningar af år 1774, 1799, 1814	X	X	X	O
13		1	Hæffners Koralbok (<i>Svensk fr. 1819</i>)	X	X	X	O
14		1	Svensk psalmhistoria häftena I.IVI	-	X	X	O
15		1	Gamla psalmboken	-	X	X	O
16		1	Samling af Stadgar som ändra Kyrkolagen	X	X	X	O
17		1	Femårsberättelse	-	X	X	O
18		1	1852 års Samling af Författningar som årligen skola uppläsas	-	X	X	O
19	3. octavo	1	Profpsalmboken af år 1792	X	X	X	O
20		1	Jesu Christi lefverne	X	X	X	O
21		1	Kärligt råd till enhvar som det kan angå	X	X	-	O
22		1	(Poulins Läkare bok.) 1 Faxes läkarebok	(X)	X	(X) X	O
23		1	Nya psalm och Evangeliboken	X	X	X	O
24		1	Om kokoppor, boskapssjuka, m.m.	X	X	X	O
25		1	(Chorlbok.) Tabell öfver Melodierna i Koralboken	(X)	X	X	O
26		1	Stadgar rörande Rotehållaren och Soldaten	-	X	X	O
27		1	Dito rörande Norra och Södra Skånska Inf. Regementena	-	X	X	O
28		1	Förslag till Kyrkosånger af år 1814	X	X	X	O
29		1	Sammandrag af Kongl. Författningar rörande hushållning och styrelsen vid Lunds Domkyrka	-	X	X	O
30		1	Constitutions Utskottets Memorial 1840 om representationens ombildning	X	X	X	O
31		1	Instruktion för Kyrko Inspector och Bänk Längd	X	-	-	O
32	b. Sifver	1	(Kalk med Patin 36 lod) (<i>478 gr.</i>), Ny dito 55¼ lod (727 gr.)	(X)	(X)	X	X
33	Äkta porslin	2	Kommunion Kannor. 2 Oblataskar, svarta-förg. kors <i>fr. 1873</i>)				X
34	c. Malm	1	Ringklocka i Tornet	X	X	X	X
35		2	Ljusastakar på altaret 20 skålpund (<i>8,5 kg</i>)	X	X	X	X
36	d. Mässing	1	Fat och en Dopskål i funten	X	X	X	X
37	e. Jern	1	Kassakista med 3 ^{ne} låsar	-	X	X	X
38	f. Träd-	1	Krusifix på Altaret	X	X	X	X
39	Varor	1	Nummertafel med 36 siffror	X	X	X	X
		2	Gamla likbårar. (1 likbår)	X	X	X	(X)
40		2	Skoflar	X	X	X	X
41		1	Pall vid altaret	X	X	X	X
42		1	Pall att begagna vid Kyrkotagning	X	X	X	X
43		1	Brudstol (<i>brudbänk</i>)	X	X	X	X
44		1	Brandhakar ¹ . 1. Stegar ¹ . Spannar ¹ . (<i>antal anges inte</i>)	-	X	X	X
45	g. Kläder	1	(Sockerduks Mässeskkjorta) 1 Messeskkjorta	(X)	X	X	
46		1	(Lärft Handduk). 1 Handduk. {3 Handdukar}	(X)	X	-	{X}
47		1	Röd Messhake med guld. 1 Svart Messhake med silfverspetsar	X	X	X	
48		1	Hvit altarduk. 1 vaxduk	-	-	-	X
49		1	Bårtäcke	-	X	X	
50		1	Prestkappa	-	X	X	X
51	h. Diverse	1	Håf	X	X	-	X
52	Tillkommer	1	Beckmans psalmhistoria 7, 8, 9, 10 häftena			X	
52		2	Handdukar			X	
54		1	Stodelningslängd af d.21 Maj 1864 (<i>Bänklängd</i>)			X	

1). Kyrkan är nu brandförsäkrad, 1854, och då behövs brandsläckningsredskap.

Anm. 1868: Det finns 2 likadana Inv. listor, skrivna av olika personer med olika stavning. Underskrift av båda, Carl Lindeblad.

1873: Anges i visitationsprotokollet att "..... mot en folkmängd på mer än 1700 personer finnes icke mer än 260 sittplatser, behöfver kyrkan utvidgas eller ombyggas."

1883: Anges i visitationsprotokollet att en ny kyrka behöver uppföras men får vänta några år då tillgångarna bara uppgår till något över 19 000 kr.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Reparationer från 1683 fram till 1828.

De var ofta förekommande och stora. Skrivstilen och uttrycken för åtgärderna inte helt lätta att läsa eller att förstå. Xxxxxx = ej tolkat, (blå text är förklaringar, kommentarer mm).

Här är de flesta i utdrag från Räkenskapsböckerna Södra Åsum Li:1 (1674-1723) och Li:2 (1724-1828)

På många ställen finns texten "Skiellna och understyrka" med lite olika stavningar. Uttrycket betyder: att täta fogarna mellan taktegel, tegel och stenmurar med murbruk samt att vitkalka fogarna på de ställen (tex vid taknock, takfot, gavlar med flera ställen) där tätningen göres från utsidan. I beskrivningarna anges olika benämningar om klocktornet som tex tornet, klocktornet, stapeln, klockstapeln, kyrktornet med flera benämningar.

Se de blåa X' en.

Säkert är att det fanns ett fristående murat klocktorn sydväst om kyrkan förutom själva kyrktornet samt under en tid även en klockstapel i trä. Fanns det 2 klockor? Inte klarlagt.

Sammanställning av alla reparationerna.

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre	
0	X 1682	Fogar tätade på västra och södra sidan på klocktornet	3.	
1	1683	Kyrkan reparerad (trä och järn)	3.05	
2	X 1684	Klockstapeln reparerad (trä, menas det stapeln i tornet???)	17.02	
3	1685	Blytaket på båda kyrkans sidor lagade, nytt bly, blyspik tillverkade	11.20	
4	1686	Tätat fogar på norra och södra sidan på tornet och taket, bytt bjälkförband, lagat kyrkoporten, 3 luckor. Mur-trä-lite järn-arbete Bla åtgick 2,4 m³ kalk och 16 lass sand fr. Vressel	105.22	
5	1687	Små rep. inne i kyrkan, ny plikpall mm	2.05	
6	1689	1 ny bänk i kyrkan. Kalkning men ingen uppgift om var	67.20	
7	1691	Rep. Östra kyrkoluckan, Klockarstolen. Köpt bly från Tolånga	11.08	
8	X 1694	Klockan nertagen. Ruttna bjälkar, bräder bytta i tornet. Kyrkoloft bytt, liksom 9 "tavlor" bly på taket. Vapenhus taket reparerat mm. Klockan uppsatt igen.	57.06	
9	X 1698	Tätat fogar på tornets västra och södra sida, taket reparerat. Dito för vapenhuset. Funten flyttades "bakwid", var nämndes inte.	87.24	
10	1701	Efter storm reparerat kyrkans tak (bly och taksten, tegel, bräder mm) Tornet nämndes inte!	139.03	
11	1702	Sydvästra tornet undermurat. Vapenhusets fogar tätade.	16.17	
12	1703	Kyrkotornet som varit timrat, byttes på södra sidan med 6 bjälkar, nordvästra hörnet förstärktes med 2 järnankare. Tornets fogar tätades kalkades troligen på södra sidan, kanske även övriga sidor kalkades. Pga kostnaden gjordes förmodligen fler reparationen än som beskrevs	166.10	
13	X 1709	Tornet som klockan hänger i: fogar tätades, en bjälke byttes på västra sidan, södra hörnet förstärktes med 4 järnankare, södra och västra sidan kalkades. Vapenhuset reparerat med taksten vars fogar tätades och kalkades.	165.14	
14	1711	Vapenhuset förfallet. Mur och sparrväcket (takstolen) nybyggt. Bl.a. användes 700 mursten, 4 bjälkar, 42 läkten, 24 bräder mm. Alla fogar tätade ock allt kalkat. Portmuren lagad, fallit på 7 m. Kyrkans blytak reparerat med 800 blyspik	134.10	
15	1712	Från förra årets blyreparation	6.30	
16	1715	Nytt lås med hake och ekläkten (var nämns inte)	6,04	
17	1717	Nytt loft över vapenhuset (igen!) Kyrkotakets bly omlagt på norra sidan med bla. 1000 blyspik, 100 taksten samt 8 tunnor kalk, inte närmare beskrivit	122.04	
18	1718	Ny kyrkoport med 3 haspar tillverkad och tjärad. Nya järnreglar mm till porten, inget lås är nämnt. Södra kyrkoluckan rep med nya järndetaljer liksom östra och västar luckorna Nytt lås och nycklar, gångjärn till luckorna i vapenhuset samt dito på andra dörrar. Målning av kordörren, skranket och funtens utsirningar.	255.	
19	1725	Hållare på predikstolen att lägga bibeln och att ställa timglas på.	2.08	
20	1726	Reparerat och tätat taket över Koret. Tavlarna på predikstolen målade och förnydd. Bräderna tjärade över Rundeln	12.16	
21	X 1729	För Klockans nedtagande och upphängande efter klockstolens lagande	14.	
22	1731	45 nya bänkar tillverkades samt en ny präst och en ny klockarestol	171.14	
23	1732	De 46! nya bänkarna målade av Alexander Råå med oljefärg, altartavlan renoverad liksom skranket, kordörren och funten, läktarloftet linoljat, pelarna oljemålade. Kyrkan och vapenhuset rappade och kalkade invändigt. Bänkarna runt vapenhuset reparerade, östra kyrkoluckan uppmurad (60 mursten).	122.10	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre	
24	1736	80 rutor utbytta på fönsterna. 15 nya taksten samt tätning av dessa.	28.30	
25	1749	2 nya trappor till klockornas uppgång, nytt loft, klockstapelns upprättande och fastsättande. En ny kyrkolucka tillverkad.	66.01	
26	X 1751	Det fristående uppmurade tornet rappat på alla 4 sidorna invändigt samt västra sidan utvändigt tätad och rappad, nya tegel på taket, 4 st nya ekestolpar till klockstapeln. Kyrkans murar utvändigt tätade och rappade. Vapenhuset in- och utvändigt rappat och kalkat samt nya läkten, nya taktegel som är tätade och kalkade.	198.03	
27	X 1752	Efter likringning för Fredrik I 1751-09-27 raserades delvis det fristående tornet. En fjärdedel av södra sidan som rasat uppmurades igen samt hela södra sidan tätad, rappad och kalkad.	106.08	
28	1757	Reparation på vapenhuset och kyrkans rundel med bl.a. 11 ekesparrar, 5 ekebjelkar, 60 furubräder, 3000 ekespån, 4000 spik mm. Ekebjälkarna är 9,5 m långa och 25,4 cm i fyrkant.	129.30	
29	1758	Vapenhuset i stort sett helt omlagt med nytt virke liksom loftet där virket redan köptes förra året och ingår i summan 129.30. Talstensfogarna tätade och kalkade, vapenhusväggarna rappade och kalkade.	54.10	
30	1759	2 tunnor tjära lagt i förråd för senare reparationer.	20.---	
31	1760	Kyrkogårdsporten med 3 luckor och regnskydd nyttillverkad. Spåntaket över murdelen liksom övre delen av kyrkan tjärade.	46.11	
32	1761	Östra ändan av kyrkotaket nersjunket, åtgärdad med 100 blyspik.	10.24	
33	X 1763	Efter kyrkans besiktning föreslogs: 6 murankare till läktarens fästande till muren inuti kyrkan. Klockans nedtagande ur det gamla bristfälliga tornet som kommer att säljas. Klockan monteras i tornet vid kyrkan (sydväst om kyrkan) <i>Skall tornet säljas? Vad hände?</i>	20.---	
34	X 1763	Södra sidan av tornet som var förfallet, förbättrades med ny taksten och taktegel vars fogar tätats och kalkats. Södra sidan på tornmuren uppe vid taket blev utbytt. Vapenhusets tegeltak förbättrades med ny taktegel som tätats och kalkats.	93.12	
35	X 1766	Det här årets reparation är den största mellan åren 1682-1828. Först anger räkenskapsboken tornet vid kyrkan men reparationen handlar om kyrktornet. Reparationen är övergripande beskriven. Tornet förfallet: Norra, västra och södra sidan av tornet revs ner till grunden. Östra sidan nämns inte, borde ha rasat. Ny stengrund lades ner till 2,4 m's djup jäms med kyrkans väggar. Nya väggar av sten uppfördes, blåkarna inuti tornet fästes med järnankare genom tornväggarna. Ett nytt fönster sattes in på gaveln, troligen blev också på de tidigare fönstrens plats även nya fönster insatta. Nytt torntak med tegel vars fogar tätades och kalkades. Själva kyrkan försågs med nytt tegelbelagt tak vars fogar tätades och kalkades. Detsamma gjordes på norra sidan över altaret. Halva vapenhuset på västra sidan förstördes vid tornets rivning och byggdes om. På kyrkans norra vägg installerades ett nytt stort fönster för ökat ljusinsläpp. Trävirket på detta fönster och tornets fönster målades med blå oljefärg. Bjälkarna i kyrkan som loftet vilade på var ruttna och byttes ut tillsammans med loftet. Kyrkan och koret runt loftet smyckades med "gefrimsser" (utsirade taklister). Bjälklaget under läktaren ruttet och byttes tillsammans med nya pelare och nya bräder med nytt golv i tornets del och in i kyrkan. Till läktarens bredd tillverkades 10 nya bänkar av nya och de gamla bänkarnas bräderna. Tills man hinner att få det nya tornet uppmurat, vid kyrkan, är det bestämt att klockan skall hängas upp i detta torn. Under tiden byggdes en Klockstapel i trä med tak på kyrkogården <i>Något oklart om tornet då texten nämner "vid kyrkan" ett par gånger. Varför bygga en klockstapel? Klockan hängde redan sedan 1763 i det murade tornet på kyrkogårdens sydvästra del, eller fanns det två klockor. Kanske det aldrig hängt någon klocka i kyrktornet. Inventarieförteckningen anger 1692-1783 "Klocka i tornet" efter 1783 fram till 1821 "klocka i stapeln."</i> 1766 totalkostad	4198.09	
36	1768	Försäljning: vid tornets rivning förstördes blyet på kyrkotaket närmast tornet. Detta är nu sålt på auktion.	-205.12	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre	
37	1768	Kyrkan kalkad invändigt. Vapenhuset rappat utvändigt och kalkad samt att taket igen blivit omlagt med både det gamla och nytt taktegel från förrådet.	299.16	
38	1770	Reparation av kyrkogårdsporten dess tak och murning (100 mursten)	21.____	
39	1771	Köpt till förråd 300 blyspik	3.____	
40	1772	Timret klockstapeln, kyrkogårdsporten, luckorna och brädgaveln västra sidan på Kyrkan tjärade. En del taktegel tätade.	36.08	
41	1773	Blyet på korets norra sida demonterat och omstöpt och återmonterat. Bytt en del taktegel på vapenhuset.	76.08	
42	1775	Till förrådet köpt kalk	20.00	
43	1776	Till förrådet köpt 1 000 taktegel	90.00	
	1771-01-01	<i>Nya valutaenheten Riksdaler (Rdr), skilling (sk) och runstenar (rst). 1 Riksdaler = 48 skilling, 1 skilling = 12 runstycken, 1777-1855.</i>	Dr, sk, rst	
44	1777	Vapenhusets takstol delvis utbytt med nya läkten, taket omlagt med bl.a. de taktegel som fanns i förråd från 1776. Vapenhusväggen upptill ca 1 m's höjd blev ommurad med ny gråsten. På kyrkans tegeltak ersattes trasiga taktegel med nya.	33.42	
45	X 1779	Kyrkans bänkar förbättrades med begagnade bräder. Klockstapelns fot förbättrades med 2 ekbjälkar och 3 järnankare.	14.28.06	
46	1780	Spåntaket över Sakristian, timmertaket över klockstapeln tjärat.	6.____	
47	1785	På tegeltaket över klockan och vapenhuset bytt trasigt tegel till nytt som tätades och kalkades. Övre delen av muren på kyrkogårdsporten ommurades, rappades och kalkades.	17.42.____	
48	1791	Ny fot under klockstapeln.	22.21.09	
49	X 1796	Större delen av tornet demonterat samt uppmurat igen för att installera en ny Klockstapel. Kyrkan kalkad invändigt, vapenhuset reparerat igen, där ett nytt fönster även blev insatt.	161.27.____	
50	1797	Kyrktornet repareras fortfarande.	271.23.____	
51	1798	Kyrktornet repareras fortfarande. Kyrkan repareras, specifikation saknas.	239.42.06	
52	1798	Kyrktornets neddel rappas och kalkas	28.04.____	
53	1800	Efter en storm fick kyrktakets tegel och bly repareras.	10.16.____	
54	1801	<i>Högwälborna Herrskapet till ÖfvedsCloster eftergifwit sin fordran hos Kyrkan, hwilka altså upptages som gåfwa</i>	-46.24.____	
55	1801	Reparerat, efter storm, torntaket med tegel, spikat fast blytavor.	5.40.____	
56	1803	Altarskrankets lagning, hylla på predikstolen, reparation av läktaren. Taket över koret, kyrkporten, luckorna, dörren till tornet tjärade.	23.26.____	
57	1806	Reparerat torntaket med tegel vars fogar tätats och kalkats.	33.32.____	
58	1807	Reparerat skranket, läktaren och torntaket som skadats genom storm.	33.17.08	
59	1811	Ny tistel (<i>rem</i>) till lilla klockan, lagad rem till stora klockan. Golvets omläggning i kyrkgången, bräder till trappan till vapenhuset. Tegeltaket över kyrkan förbättrat med ny stens insättning, fogad och kalkad.	45.10.08	
60	1825	Takblyet demonterat och sålt på auktion med gammalt timmer och järn	1907.29.10	
60	1825	Omfattande upprustning av kyrkan. Takstolar och loft med nya bjälkar och bräder mm. Ny nummertavla med siffror. Lås till kyrkan. Bänkarna målade in- och utvändigt liksom fönster och dörrar. Predikstolen och altartavlan förgyllda. Dopfont och fattigstock broncerade. 2 halvdörrar med karm, dörr till koret. Reparerat fönsterkarm och 18 st fönsterbågar, 15 bänkräck och bänkdörrar. Altare från Skartofta uppsatt och reparerat. Skrank med fot reparerad. Predikstolen med nytt räck och golv installerat liksom en ny läktare. Spåntaket över koret reparerat. Blytaket demonterat. Ny krona till predikstolen????? 2 nya fönster åt söder och 2 nya åt norr med 20 rutor i varje. 12 rutor till fönstret i västra gaveln. m.m		
		<i>Ej kollat längre</i>	823.35.04	

Här slutar sammanställningen av reparationerna.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Häriifrån är valutaenheten (Riks)Daler (Dr), öre.

Daler och öre silvermynt (smt) mellan ca 1633-1777. 1 Daler = 32 öre.

Siffrorna inom parentes refererar till den av ArkivDigital skannade Räkenskapsbokens sidor.

Tex 1683 (11). (Abonnemang erfordras för åtkomst)

Södra Åsum (M) LI:1 (1674-1723) Bild 140 / sid 11 (AID: v792493.b140.s11)

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
0	1682 (11)	Kiörkiowerhdarne i Åsum gifwet Niels Larsson i Sallerupp för Enn Müürwagn och Kobbelt som de brugte när Müürmestaren Skiehlndhe (<i>skällna = täta fogar i tegel eller sten</i>) dhe westre och söndhre sydhör på Tornet 1682	3.00 smt = 3.00
1	1683 (11)	Reparation till Kiörckian af Lars Jönsson i Åsum. Kiöpt 19 st Järnn för Enn ny Hacka hwaraf arbetat för Båhl der till (<i>stock, grov plank</i>) Nock (<i>urtagning i bjälke</i>) dheraf förfärdigat, Klinker (<i>hake</i>) ock klink fh. 2. Mårnor i bommen ock 32 st Söm (<i>spik</i>) till Arbetslöhnn Fiöhl (<i>bräda</i>) till dhen arma Enkann af Johan von <Durden i Mallmöe Till Arbetslöhnn	.28 öre .12 öre .05 öre .16 öre .24 öre .16 öre = 3.05
2	1684 (12)	Reparation till Kiörckian Ego (<i>jag</i>) Kiöpt 2 Lass Fiöhl (<i>brädor</i>) af Jöns Nilsson Giöngs (<i>???</i>) a 9 xk Åck wraknings för Skunken (<i>utskjutande tak</i>) Loftt ock Bolhar (<i>stockar</i>) at Laga 100 st Söhm (<i>spik</i>) för 4 st Fiölhar a 3 / öre Kläckstapelen Reparerat Enn Bielcke Lagt undher Fodhen till Skunken Enn halftt tolt Läckten till Skunken Kyrckiwärldherne för deras Omak och Reeson (<i>reson</i>) widh KiörckioArbetet uthi 3 ^{ne} Åhr	4.16 smt 8 smt .12 öre .12 öre .12 öre .08 öre .06 öre 3 smt = 17.02
3	1685 (15)	Reparation till Kiörckian Kiöpt enn Ny flaska på 3 potter (<i>gammalt danskt mått, 1 pot= 0,966 liter</i>) af Kanne Stöparen Jöns Fallk i Mallmöe, och gifwet honom den gamla igien och penningar till 22 ⁿⁿ Hans Andersson i Omma Mölla bekommit för dý han lagadhe på båda Sydhor af Kiörckians xxxx, blef lånt enn tafla bly af Tolånga Kiörckia, som i näste Räkningh skall gådtgiöras och betahlas med Smedhenn Per Larsson bekommet för 220 st bly Söm (<i>blyspik</i>) at slås Noch (<i>vidare</i>) för westra Kiörckioluckans Reparation och Järnen i Bommen ½ bb. Järnn af Hans Andersson till Blysömmren (<i>blyspikarna</i>)	2.12 smt 8 smt .16 öre .08 öre .16 öre = 11.20
4	1686 (19)	Reparation till Kiörckian Hans Murmästare bekommit efter Contract för sit giorde arbete på Kyrckian, nembl. At Skielna (<i>täta fogar mellan tegel</i>) Kyrckiotornet på norra och Södra Sydan både Torne och Taket ock des bröstfallig (<i>bjälkförband</i>) samt Kyrckioporten 3. Kyrckioluckor ock des bröstfallig Kiöpt 4 läster (<i>1 läst=0,6 m³</i>) och 4 t(<i>unnor</i>) hvit kalck fxrreskog till Kyrckians förnödenheets lästen 6. st. 16 lass muuresand från wrendzell (<i>vressel</i>) at 4 öre 20 t(<i>unnor</i>) Watn (<i>vatten</i>) at 1 öre 2 t(<i>unnor</i>) Swýnetoo (<i>grishår</i>) at 12 öre 2. Spannar at bäre watn med En balga Kiöpt et Stýcke Jern i Malmö till 3 Klinker, 3 Klinkehakar, en Tappringh och Klinka till Kyrckioporten Smeden bekommit till arbetslön En tacke blye på 18. xx kiöpt i Tolånga som kom till dhet förre års arbete för För säng k huusrum ock Eld Kaar åth Murarmästaren på 8. Weckor mot Kiörkiowerdarnes omaak ock underhilpande	70 smt 26.16 smt 2 smt .20 öre .24 öre .08 öre .12 öre .18 öre .24 öre .28 öre 3 smt = 105.22

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
5	1687 (20)	Reparation till Kiörckian Uthaf Lars Krogman i Åhsumb Kiöpt 4 furefiölar a 10 öre (<i>fjöl=gammalt ord för bräda</i>) Hwar uthaf blef giordt enn plichtepall gifwit i arbetslöön Noch (<i>vidare</i>) enn Boolefiöl (<i>planka</i>) blef lagd i Kyrckian ock för alltaret gifwet Noch till plichtepallen kiöptes ock bruktes 60. Xxxxx (<i>Otolkat</i>) För läder till Klocke Kläpelens reparation	1.08 smt .24 öre .04 öre .05 öre .06 öre = 2.15
6	1689 (23)	1 Ny Kyrckiestol (<i>Bänk</i>) Kyrkians Granskning Kyrkians Reparation af förra Kyrkiowärdarne Jacop Persson och Jöns Håkansson Efter accordt medh Murmästaren om Kyrckians arbete är betalt 1½ Läst Kalk a 9 st (<i>1 läst = 0,6 m³</i>) 3 t(<i>unnor</i>) Svynehår a 8 s öre (<i>silver öre</i>) 4 st breder till en Kalkbenk 2 st Spannar som blef förbrukt 1 Balje (<i>ofta ovalt kärl</i>) 20 st spyk till Kalk Benken	5 smt 1 smt = 6 smt ----- 56 smt 9 smt .24 öre 1 smt .08 öre .16 öre .04 öre = 67.20
7	1691 (26)	Till Kyrkians nödwändige Reparation är anwendt Utwysarh Pastores inlewererade Underskrefen räkning. Reparerat den östra Kyrkioluckan med hengsler och spyk Reparerar Klockarstohlen som war bröstfälligh Förutan 18 st Bly som 1686 blef kiöpt ifrån Tohlånga Kyrkia, bekomma Åsums Kyrkio werden ändå till Låns, som är Summan till Kyrkians Reparation, och intet i Kyrkiostolen (<i>Räkenskapsboken</i>) tillföras observerat St: 4½ Lisld.pall Bly a 6 öre Lisld ^{et} och nu upføres (<i>ej kommit på hur man får det till 6.24?</i>)	.16 öre 4 smt 6.24 smt = 11.08
8	1694 (34) (35)	Kyrkians Reparation och byggnadh Uthaf 1693 Åhrs xxxdell Hafwa Kiörckowärdarne fullbordat det Arbetet som warit under händer då 1693 Åhrs Kiörcko Räkning är blefwen Slutet, och då icke har Kunnat blifwa infördt och afskrifwet, hwilket efter Handtverkarnes underskrifna specification den 8, sampt Pastors specificerande den 10 December Ao 1696 fol (sid nummer saknas på specen) består uty efterföljande Påster, förutan det som under Expenserne och så finnas affördt Neml: 4. Tollfter Bräder till Lofftet, Kiöpta neder widh Malmö 5. Stycken Dito af Rasmus Krihlsson för Kiörcko Lofftets Reparation för några Bolhars (stockar, pelare) reparation i Kiörkan 150 – Spyk till Bolarne för at oplägga 9 Taflor Bly sampt annan Reparation på Taket. för 300 Bly Spyk Såsom Biellkarna woro förråttade uti Tornet, och pannorna förslitna, så måste Klockan nödvändigt nedertagas (pannor är här klockans upphängning) 3. Nya biellkar inläggas och lofftet förfärdigas, genomföre är betallt för 200 Spyk för 12 stoora Spyk och 2 Krampor att fästa medh i Tornet Kiöpt Båhl (stockar, grova bräder) till pannorna för Smeden som gjorde båda Pannorne till Klockan för enn Ny Klockexxxxxxll Timbermannen för at införa een Biellke och 4 stöttor för 1½. Ta: (tunna) Kallck för Reep till at nederhissa och updraga Klockan medh Reparerat Taket på Wåkne huset (<i>vapenhuset</i>) för ett Handgrepen till Kiörckelukan Trenne Karlar som hafwa arbetat hoos Timber Männen uti 17 dagar a ½ d(aler) 20 Karlar som hafwa hullpet till (hjälp till) medh Klockans nedertagande och Opsättiande igen sampt att inläggin Biellkorna (Beräkningen i räkenskapsboken är fel, den slutar på 57.06 d.v.s + 8 smt)	5 smt 1.08 smt 2 smt 2.16 .16 1.28 14 smt 1.08 .14 2 smt 1.25 1.08 1.16 .15 .16 .16 .04 8.16 3.24 = 49.06

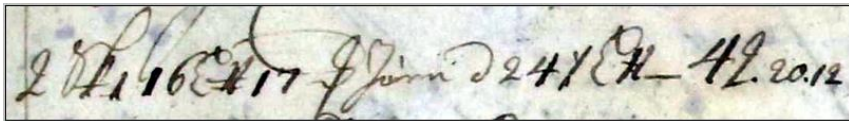
Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
9	1698	<i>Kyrkans Reparation och Bynninges (binnigar se nedan)</i> Efter föra gången gransknings hållen d. 6 Juni 1698 fol. (nr saknas) samt Hans Exell. General Leutnanten och Gouverneuren Högtwålborne H. (herr) Baron Rehnskiöldh och Hans Högtwyrdigheets Biskopen Docter Matthias Steuch der på erhållna d: 25. May 1699. Fol. (nr saknas) är Bygd och reparert neml: Klocketornet på Westre och Södre Sydan att Skellna jemte på Kyrckio Tornets 6 Binnigar (<i>den murade delen mellan virket i korsvirkeshus</i>) Taak att understryka hwartill ehfrordrades efter granskningen 60 d 4 öre men werkeligen åtgånget som föllier: <i>Upkiöpte Materialier</i> Hwilka betygas wara till gångna efter under benemde Muurmästares Attest d: 20 November 1898 fol (nr saknas)	
	(59)	1000 Läktspik som 1697 Åhrs werdar upkiöpt f xxx Muuraren Lyder des quittens d: 7 Decmbr 1698 fol. Com. Pastoren Verifierat och brukte blefo att fästa lägterna med 16 % 100 gud penningar 5.____	
	(60)	40 T(<i>unnor</i>) hwit Kalk kiöpt hoos Pastoren H ^c Georgius Lundensis af 1697 åhrs werdes batalte lyder quitens d. 4 augusti 1698 fol xxxx 12.10 Kyrckio wårdarne Lars Persson och Jöns Tygesson förskaffat och xxxtet sin betalninge lyder deras quittens d. 26 April 1699 med Pastores gifne attest fol för 20 lass Skellne Sand at hemta från wresell och ¾ xxxxx a 6 f 3.24 3 T. Swine hår a 16 f 1.16 22 T. waten a ½ f11 3 st. Baste rep til muur wagnen18 2 st. Tvär rep02 2 st. Spannar08 2 st. Balior giorda af en tunnor16 4 st. Bräder till Kalk benken 1.08 24 st, Spik till Kalk benken06 <i>Muurmästaren Eric Christensson efter med honom upprättat Contract d. 8 aug 1698 fol lyder des</i> d. 22 Nouvembr har för dette arbetet och för funten att flytta bakwidt at 16.08 1695 åhrs werden Nills Person Päningar 35.24 1697 åhrs werden <i>Söndra Wapenhuustaket</i> Att Skielna och understryka hwartill the fordras efter granskningen 10 d. xxxx xxxxxxx: åtgångit <i>Upkiöpte Materialier</i> <i>Kallcke betygas ware tillgångne efter xxxxxx xxxxxxxx Muuremästars Attest d juni 1698 fol</i>	
	(61)	3 T hwytt Kalk hoos Pastoren H ^c Georgius Lundensis upkiöpt lyder des beropade quitens fol . a 10 f30 Upkiöpte hoos Kyrckio wårdarne emot deras förra quitens fol08 2 k Swyn hår12 2 las skellne Sand01 2 T waten <i>Murmestarens aflöning</i> Murmestare Oluf Andersson efter med genom uprättade Contract d 9 Julij 1698 fol betyger des quittens d 20 Dito fol som 1697 åhrs werder betalt . . 6.24 Som des folk och werktygs hemtande med 3 ^{ne} bespenda wagnar från Sallerup år 2 xxxx a 16 f efter quittens och Pastoris Attest fol som bewälte werdar godt giöras 1.16	
		1698 reparations totalkostnad	87.24

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
10	1701	<i>Kyrckians Reparation och Byggnadt</i> Efter föregående granskning hållen År 1698 fol. hwar på avhållne Approbation fol Kyrkiotaket som af storm ok owäder ganska sönderfaret på södra ok västra sidan Jemtwähl Bräderna under blyet warit så förrutnadt at de omelägs Denna dage. Till hwilket efter granskningen erfordrades x d y f man åthgångit som föllier (<i>x och y inte angivna</i>) <i>Inkiöpte Materialier</i> 15 St ⁿ 19½ llb gl. Bly (<i>gammalt bly</i>) som af Kyrkian en, dertag att omstoppa. 1 St ⁿ ½ llb Kiöpt af Handelsmannen Davich Christenson och betahlt af 1696 åhrs wärdar 15.____ 1698 åhrs dito 14.24 1 tolt furubræde 2.24 Wägare penningar03 Hlikamåtto Kiöpt af dito Handelsman ok betahlt 1 st lb Bly, Cassan betahlt 11.02, 1690 års do 18.30 30.____ 1 Tolt Bräder kiöpt af H ^c Lastaren ok 1690 åhrs wärde betahlt 2.12 1696 åhrs dito emot Handelsmannens quitens upkiöpt 4 tolfte Bræde a 3 d 12.____ 1000 st Inventarie Bly spik 5.____ 200 st ditto som 1700 åhrs wärdar betahlt 1.08 106 st Taksten kiöpt på Söfde Tegelbruk af Cassan 1.24 <i>Noch (vidare) hafwer Kyrkiowärdarne förskaffat 1696 åhrs wäde</i> 12 Las Brenne till 3.____ 2 st Jxxn06 2 Las slöpe Sand08 1 Las Ler06 <i>Materialiers skiutsning ok försell som 1698 års wärde</i> 2 bespinda wagnar efter 1 llb Bly ok 1 Tolfts Bräders hemptande frå Ystad 1.16 1696 åhrs wärde 1 Bespendt wagn till Bly takens xxxxxxxx xxxxxxxx24 (75) 4 bespinda wagnar till Eke timmers hemptande24 <i>1700 års wärdar för</i> 2 bespinda wagnar till 106 st takstenars hemptande24 1691 åhrs wärdar för 1 bespandt till 1 llb Blys hemptär24 1 bespendt wag till Blytäkarens des folks hemptande från Malmö 1.08 1691 åhr dito 1 bespendt wagn till Blytäkarens återförande 1.08 <i>Handtwärkiarens aflöning</i> Murmästaren Erik Christensson bekommit eftr uprättat Contract 1692 åhrs wärde 6.____ 1690 åhrs dito 2.____ 1691 åhrs dito 12.____ 1698 åhrs dito 21.____ Timmermannen Mårten Månsson bekommit af 1696 åhrs wärdar för ett Stomwärcck han Reparerat i Kyrkotaket 2.16 1701 Totalkostnad 139.03	
11	1702	<i>Kyrckians Reparation och Byggnadt</i> Som af ringa wärde äro ok efter Communication med Kyrkioherden ok Probsten sålunna wärkstält som Tornet på föllian sidwästra Tornet blifwet undermurat medelst der bristfälligast, sampt ok Wapenuustaket skiellnadt ok understryket hwartill åthgik 14 T. (<i>tunnor</i>) Kallck som 1698 åhrs wärdar betahlt (80) Kyrkiowärdarne pro 1692 förskaffat emot attest som Cassan betahlt 11 Las mursand22 16 T wattn16 1 Span04 1 Tråg05 <i>Förberörda Materialiers skiutsning</i> 5 bespinda wagnar at hemta 5 T Kallck som Cassan betahlt30 6 bespinda wagnar åth wresell efter skiellne sand som Cassan betalt 1.04 Murmästaren Eric Månsson bekommit efter Contract Cassan 4.16 Smeden Anders Andersson bekommit af 1701 åhrs wärdar för Kyrkio lukan at Reparera sampt spik spade ok hacka förfärdiga 2.04 Timmermannen Mårten Månsson bekommit af dito wärdar för Kyrkio Porten ok Lukan Reparera12 Olof Larsson bekommit af dito wärdar Kyrkio Luket att Reparera24 1702 Totalkostnad 16.17	5.08

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
12	1703	<i>Kyrckians Reparation och Byggnadt</i> Efter granskning och der på hwällbarne H ^c Öfwersten och vice Gowerneurens samt Högwyrdige H ^c Byskoppens Doctor Mathias Steuchiens derå avhållne	
(84)		Approbation är bygt och reparerat Nembl: <i>Kyrckiotornet som warit Timrat</i> blefwet med 2 st 16 ahl. Bielcker bespendt sampt up och nederigenom å Södra Sydan Skielnat. Kyrckiotornet blefwet med 4 st 16 ahl. Bielcker bespendt. Öfwre till sampt med 2 ^{ne} st Bielcker nedre uti, xxxx södesta hörnet med 2 Järn ankor bespendt som blefwet inhugyt (<i>inhuggit</i>) med 4 st hohl igenom Muren, Norvästra hörnet. Sammaledes, war till efter granskningen ehrfordrades ____ En ____% (<i>lämnat mellanrum för text som saknas</i>) war wärckl. Åthgångit som fillier	
(85)		<i>Upkiöpta Materialier (här används plötsligt annat beräkningsätt!!!)</i> Hwilke betygas åthgångna wara med nederstående Murmästarens attest fol. 4 läster kallck kiöpt genom Cassan lyder des quittens fol d 18 s (daler silver) 1 Läst 4 T whit Kalck Kiöpt genom dito medel emoy Quittens fol. a 2 d 16 f. Af Handelsmannen Christian Brun i Malmö som Cassan betalt emot quittens fol 2 st. 116 llb 16 k Järn a 24 f llb. (<i>inget stämmer i denna beräkning</i>). . .	18.___ 6.___ 42.20
			
		8 st 18 ahl. Träe (+) som 1701 års wärdar betalht a 88 f	7.___
		Lxxxxxx penningar för bemelte järn	.12
		6 st. Bräder till Kallckbenk Kiöpt genom 1701 års wärdar emot quittens fol. . .	1.16
		Kyrckiwärdarne pro 1701 förskaffat emot des Specifikation fol.	
		12 st. xxxxxxxxx a 8 öre	3.___
		2 T ^c : Swina hår a 16 öre	1.___
		6 T ^c : Wattn	.6
		10 Lass Mursand a 2 öre	20.
		Förberörde Matarialiers skjutsning ok försell för	
		1 bespendt wagn åth Malmö efter järn	1.___
		2 bespendte wagnar åth Malmö att hempta Murmästaren och des wärktyg . .	2.___
		1 bespendt wagn att hämpta och bortföra till Östraby 1 låster 1 stege som bruktes widh reparationen	.12
		2 dito åth Malmö med Murmästaren och des wärktyg efter förättat arbete . .	2.___
		4 dito åth Malmö efter 8 st, Stora Bielckar	4.___
		2 dito åth Malmö efter 16 st bräder	.16
		1 dito åth Malmö efter Järn spm före 1692 års wärdar bekommit af Cassan	1.___
		1691 års wärdar bekommit genom Cassan för 2 bespenda wagnar åth Malmö med Blytäckaren och des wärktyg efter förättat arbete.	
		Ao 1700, item (<i>vidare</i>) för 6 bespende wagnar åth Kierstrup efter Kallck är ½ mihl a 8 f, xxxx, xxxx för 16 lass skielna sand, 2 T ^c Swina hår till innewarande åhrs Reparation lyder des quittens fol	5.24
		<i>Hantwätkarnas aflöning</i> Murmästare Mårten Frisk murman af Malmö bekommit genom uprättat Contract fol och derefter gifne quittens fol des arbetslön af Cassan	69.12
		Kyrktornets rep. 1703 Totalkostnad	166.10

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
13	1709	<i>Kyrckians Reparation och Byggnadt</i> Tornet som Klåckan hänga uti blefwet å södra och västra sydan skiählmat, utstoppet (<i>tätat</i>) hwitmenat up och neder igenom, det södersta hörnet uppå samma Torn blefwet med 4 st ⁿ Järnankor bespendt hwartill 8 st ⁿ hohl twet (<i>hål tvärs</i>) igenom Muhren hesides (????) Een Bielke af 14 ahl ^s längd blefwet inlagt i samma Torn i öfre och västre. Wappenhuus taket blefwet med skielning understyknings och Tak sten reparerat. Till hwilket fulbordande med följande Materialer utgångna äro efter Murmästarens attest fol. 4 läster 8 t ⁿ hwit Kalck köpt genom Cassan af Bonden anders Nils: Kierstrup mot qvittens d 10 febru: 1710 fol. a 4 d ^e 16: 24 llb Järn förskaffat af Hr Inspektoren Albert Girichson förmebler patores attest fol: a 24 öre Af Christina xxx. Xx Jörans är upköpt mot qvittens d 8 febru: 1710 fol: af Cassan. 6 st ⁿ furubräder till stelling Reep till Murxxxxxx för Kyrkiowärdrarne pro 1708 för skaffat och förrättat lyxxxx och fogande Specification daterad d 24 sept: 1709 fol: 4 st bräder till Kalckbenk 5½ k ^a swynehår a 16 öre 2 st spannar a 5 öre 2 st baljor a 8 öre (107) 12 lass skiählne Sand a 4 öre 1 bespend wagn uti Ystad sta 24 llb järn Dito uti Bransta xxx Murwagnen Handtwärkarnas aflöhninge. Murmästaren Eric Mörner bekommit Hermed genom uprättat Contract d 26 Junü 1709 fol: och gifwen quittance fol: des arbetslöhn för giort arbette Nembl. Enl. Cassan 1708 åhrs wärdrar Smeden anders andersson bekommit af Cassan Hermed uprättat Contract d 26 junü 1709 fol: och gifwen quittens fol: des arbetslöhn för 6 st ankare att förfärdiga och för bemelte 24 llb: Järn till torn uti för, bindande Kyrkiowärdrarne pro 1708 insat enn Eke Bielcke på Klåcketornet hwaruti ankare ju Handes och derfor bekommit emot qvittens d 13 juny 1709 fol: 1709 total underhållskostnad <i>Extra Ordinarie Expenser</i> För Kallk och di 2 som war förderbrukne har gullsmeden Svänn Nilsson af Cassan bekommit för des reparerande och förgylning emot qvittens fol. För Kyrkians och des Ornamenters Rene gällande åhret igenom sampt höst, xxxxx om Sommaren jempte och Klåckorne smörja emot pastoren H ⁿ J Land de Fines attest fol: 1709 total "Expenser" kostnad	21.____ 18.____ 1.16 2.____ 1.____ 2.24 .10 .16 1.16 .24 .04 49.14 90.____ 10.____ 15.____ 1.____ 165.14 6.____ 1.____ 7.____

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
14	1711 (113) (114)	Bygning och Reparations kåstnad (svårtytt pga nästan bortblekt text) Efter föregången hållen granskning samt H(ans) Ex(ell.) General Leutnanten och Gouverneurens Schyttes tillika med Hans Högwördighet Biskopen Docter Matthias Steuch derpå erhåldna Approbations Resolution fol. , om wappehuset som aldeles war förfallet till Mur- och Sparr wärket nybygd och fullkoml. Reparerat som följjer. 18 tunnor grå Kalck af Enkan Sahl: fl: Jörans Attest qvittens fol 12 t^r dito af Pär Bengts: i Östraby efter qvitt^s som ännu obetalt är 12 t^r dito af Klockaren efter Liander Kristens: efter Attest. Fol 500 st. Mursten Kiöpta på Söfdeborge Tegellbruk efter qs:fol 200 st dito i Malmö efter qs:fol 2 tolfter furubrader från Malmö efter qvittens fol 3½ tolft Hanläckten dito 550 dubbla läcktespik attest fol 2 st: 14 ahl Bielkar af Ek kiöpta af H: Pastoren Ahlström efter des qvittens fol . 2 st. Sparrar dito 3 k. Swyne hår efter qvittens fol Delkostnad Kiörlar och annan omkåstnad war efter wid Reparationen användt gottgjorda efter xxxxxxx och verifcerad Specification fol 10 lass Skellnesand framkiört a 2 f 10 T^r wattn 5 st. spxxxxxx wagnar åth. Söfdeborg efter 500 Taksteen, 8 mihl Dito åth. Malmö 5 mihl a 8 f 1 dito efter furubrader 1 dito efter Läckten Kiört åth. Skogen med 4 par hästar efter Bjälkar 100 st, spik tillkiöpt 2 st. Spannar och Een bälg anskaffat Xxxxxxxxxx aflönnings Muremästaren Knut Larson efter Contract och qvittens fol , för xxxx xxxxx xxxxxx upfattjar till xxpå och xxxx Wyd samma tillfälle lagat Portmuren wid Porten som war uthfallen till 4 fambnar (ca 7 m) efter samma Contract och qvittens fol Jämbwähl för dett hxx xxxxxxxxtigt des qvittens fol (här helt oläslig text) wid at altaretaflan som war för liten (försliten?) Timmermannarne Mårten Månsson och Pehr Lars: för dhe 2^{ne} stora xxxxxxxxxx sampt 2 f par wars införande qvittens fol: Delkostnad (Fortsättning följer senare) Bly kyrktaket rep. 36.16	6.24 4.16 4.16 10.00 4.16 6.00 3.16 3.14 1.16 1.00 1.16 47.06 .20 .10 2.16 2.16 1.00 1.08 1.00 .14 .16 24.00 8.00 3.00 5.16 97.16 1715 Totalkostnad 134.10
15	1712 (118)	Reparation (svårläst) Eftersom Kyrkio wärdarne i förledt åhr då Blytäckning reparationen skedde och infördes intet har uprättad nogon upsats på Jens Åuslund Köstnat af körsior, xxxxx blytäckarens xxxxxx xxxxxxx, således intet i samma åhrs Räkning blifwit infördt. De warde nu efter förfogade Attesterade Specification afskrifwit och gotgiort Pro t: 1711 6 lass Stöpesand a 3 f: 12 lass Brenne a 8 f: 8 xx Talg Att hämta Stöpxxxx redskape i Bransta 3 lass bräder och läster att hämta i Malmö 1 höreep 1715 Totalkostnad	.18 3.00 .24 .04 2.08 .08 6.30
16	1715 (128)	Reparation, Rhinga werden (svag text svårläst) Bl.a. Lås med hake, ek-läkten mm + arbetslön 1715 Totalkostnad	6.04

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
17	1717	<i>Reparation, Rhinga werden</i> Till ett Nytt Låft öfwer Wapheuset är följande Martialier Nembl: (131) 5 tålftr Bräder a: 5 al ^r efter qs (<i>quittance</i>) fol: 25.____ 1 tålftr bräder efter qs fol: 6.____ 500 Stycken Spik efter gs fol: 5.____ Snickarens arbets löhn efter gs fol: 10.____ (132) <i>Bly arbeten</i> 1000 stycken bly spik efter gs fol: 10.____ Blytäckarens arbetslöhn för blyets omläggande Nordan till på Kyrckiotaket efter qs fol: 36.____ 100 stycken taksten till samma tak efter quitans fol: 4.____ 8 tunnor Kalck efter quitans fol: 4.16 Murmästarens arbetslöhn efter quitans fol: 6.____ Dito för xxxxx flyckery (????) efter qs fol: 6.____ <i>Kyrckiovärdarnes använde Weckoslutt med körslor och annatt</i> 3 ^{ne} körslor efter bräder ifrån Ystadh efter quitans fol: 3.____ 1 Åka med murmästaren efter quitans fol: 2.____ 1 Åka efter Kalck quitans fol:08 Dito 2 ^{ne} Åker efter Bräder efter quitans fol: 1.16 2 ^{ne} Åker till Lundh med Blytäckaren efter quitans fol: från och tillbaka 2.08 1 Åka till Lund efter blyspik20 1717 Totalkostnad 122.04	
18	1718	<i>Reparation (mycke svårläst text)</i> (134) Att göra en Ny Kyrckjo port med 3 ^{ne} haspxxxxx shampt xxxxxx arbete som Contrackt tillika med qs (<i>quittens</i>): utwisar fol ähr betahlt 66.____ Kassa penningar efter qs (<i>quittens</i>) fol: 2.____ Ähr Kiöpt ock utgångit 4 tolftr ock 4 st. Nya furubräder a kostna 15 D ^r efter quitens fol: 65.____ Dito 800 st. Spik a 1 D efter qs fol: 8.____ 2 st. Ekstolpar a 1 D efter qs fol: 2.____ 4 st. trä till upstandare ock xxxx xxx till lukerne: efter dito qs fol 2.____ 2 st. fur till upstandare till trappen 6: ahl. Längd 1 D eft. qs fol 2.____ Murmästaren för att hemmerå 4 st. stora stolpar i Porten 8.____ Nock bekomit för att flytja funten med till funten efter qs. Fol: 4.____ Dito kiöpt 4 t Kalk a 4 D ^r till sama Murarbete efter Att: (<i>attest</i>) fol 8.____ Nock kiöpt ¼ tunna Kjära till Kyrckjo Porten sampt Lukernas Kjärandet efter Attest fol: 2.____ <i>Smee arbete</i> Ähr Kiöpt 3½ llb järn af hr. handelsmanen Gyllych i Ystad a 4 D ^r efter Attest. Fol: 14.____ (135) Arbetslön för samma Kjäras anstrykande efter Att. Fol:16 <i>Smedens arbetslön</i> Till Kyrckjo Porten är gjort 2 par stora Järn med utnaglar (<i>reglar</i>) och haspar med tillhöriga Mornor En stor xxxxx hagell ock 3 stora staplar efter quitens fol: 8.____ Till den Söndre Kyrckjolukan gjort en Ny stapell Klinka ock behörig fall ock Handgrip En Ny ring till bomen ock ett Kors som af Bomen fästes i Luka och 4 st Nya Mornor efter Dito attest. Fol: 2.____ Till östra ock västra Kyrckjolukornes gjort 2 ^{ne} Nya xxig xxx till Bomerne ock 2 st. Krokar sampt 8 st. Nya Mornor 2.____ Ett par stora hängslor (<i>gångjärn</i>) saman xxxxx till trappetorne i etapperh: sampt hasp och Mornor item 2 st. Jern hängslen till en liten door under den Luckte trappan 1.16 En Ny Låhs med Nyckell ock 2 st samman fihlade hängslen till Lukerne uti wappenhus Låftett efter Attest fol 6.____ <i>Mållarens arbetslön</i> Bekommit för Korh dorrens målning 20.____ För skrankens målning 20.____ För franellewärkets Målning om funten 10.____ Till Kasse penningar 2.____ 1718 Totalkostnad 255.____	
19	1725	<i>Reparation (skadad, saknad text på vänstersidan)</i> (70) Timeglas med 4 tim är enligt Qwittance betalt 1.16 ? ? Im på Predikstohlen till at lägga ? ? ? ? ? ? ? ? och fästa Timeglasets wid, Kostat i arbetslöhn wisar qwittance fol:24 1725 Totalkostnad 2.08	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
20	1726 (100)	<i>Reparation (skadad text)</i> Till Takets Reparerande öfwer Choret war litet bristfälligt är Kiöpt 4: tunnor Kalck a 16 f som belägen Murmästaren bekommit sin arbetslön för det han Späckat (<i>tätat</i>) och skiällnat Taket öfwer Choret Måhlaren som målad taflan på Predikstohlen samt med Förgyllning har derføre bekommit med arbetslöhn För brädernas tiärande öfwer Rundehlen på Kyrckian är betalt med tiära och arbetslön 1727 Totalkostnad	2.___ 4.___ 1.16 5.___ 12.16
21	1729 (160)	<i>Reparation av ringa värde (skadad text)</i> För Klåckans nedtagande och uphängande igen samt Klåckestohlens lagande har Timmermannen Lars Nilsson efter qwitterat Contract bekommit Smeden som lagade järnet uppå samma Klåckeapel (<i>felskrivning</i>) har efter qwittence bekommit Köpt 2 ^{ae} Stolpar till Klåckestohlens reparation som Kästat 1731 Totalkostnad	9.___ 4.___ 1.___ 14.___
22	1731 (230)	<i>Reparation</i> Efter Kongl. Landshöfdinga Embets Approbation om nya Stohlers (<i>bänkar</i>) Fullförfärdigande, är slutat contract med snickaren af Lundh mäter Anders nehl: och Christ: Höling, hwartill är åthgadt föliande Materialier nbl ^a 3 tolfter och 3 st. bräder af 1722 åhrs Inventario 9 tolfter och 6 st. furubräder a 4 D 16 f. 2 tolfter 8 st. b: 6 ahl. långa 2 tolfter 4½ ahl. långa 3 st löshult a 8 f (<i>löshult = tvärpost</i>). 1 st furu spar 4 lb xxxlim a 16 f (<i>1,7 kg</i>). 900 st läkt spik a 16 f 100 st dubla läkt spik 260 st enkla läkt spik a 20 f Snickarens arbetslön för 45 st stohlar 6 D ^r (<i>stämmar ej är 1.16 D st</i>) Nåk (<i>dessutom</i>) för Präste och Klockare stohlen Smemens arbetslön för 46 st. beslå a 20 f 30 st murstister a 2 f 7 st låse Söm a 6 f 1 st läkt spik för Snickarens hemtande och bortförande 1731 Totalkostnad	42.24 9.20 .24 .24 .10 2.___ 4.16 .24 1.18 67.16 7.16 28.24 1.28 1.10 .16 1.___ 171.14
23	1732 (270) (280)	<i>Reparation</i> Stolarna (<i>bänkarna</i>) uti Åsums Kyrkja som förledet år å nyo giordes efter Kongl. Landshöfdinga Embetet Approbation har Målaren Mäster Alexander Råå således påtaget sig, som är 46 St. med Oljo färg afmåla mot 1 D 16 f hwarje Stohl liten och stoors är betalt för altare taflans Renovering, samt Skranken och Chors dörren jämte Funten dito för läktare loftet at färja med lyne färga (<i>linolja</i>) samt upståndare med Oljo färga Murmästaren Bårdahl för att rappa Kyrkjan och wape huset inwändigt samt at withmena. Bänkarne omkring i wapehuset at Reparerera och förbättra samt östra Kyrkjo lukan upmura som förfallen war hwartill åtgick Nbl. 1 läst whit Kalk 1 skippa swine hår 4 lass skielnesand 60 St. mursten Arbetslönen, noch är betalt efter attest 3 Tunnor Kalk från Limhamn samt för dess hemtning för at dag werka till Kyrkjan för Kyrkjo gålfwets lagande item (<i>vidare</i>) gåtgiöras målarens hemtning för en åka till Ystad lagat kyrkiporten 1732 Totalkostnad	69.___ 15.___ 5.___ 6.___ .04 .16 1.06 20.___ 3.08 .08 .08 1.___ .08 .16 122.10

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
24	1733 (300)	<i>Reparation</i> Efter förut hållen och af Kongl. Landshöfdinga Embetet approberad (<i>god-kända</i>) granskning har öfwer Kyrkjo- och Kläcke Torn jemte Kyrkjo Porten och sjelfwa Kyrkjan, samt Taket, blifwit till det nödvändigste reparerat med rapning och skjällning item uti Kyrkjo Tornet är infört Bjälkar jemte åtskilligt nödvändigt Timmer arbete, hwilket mot Timmermannen Burman och Murmäst. Bårdahl och Contracten widare utwisa: Skola i des nemte Hantdwärkare för detta arbete wara ansvarige uti 10 Åhrs tid och äro följande Materialier dertill förbrukte Nembl: 6 Läster kalk a 18 f st. (<i>fel angivet a pris eller totalpris</i>) 6 St. Ekestolpar a 12 f Betalt till Bransta Kyrkja 100 st Läkten 5 St. Furubräder a 8 f 50 St dubla Läkt spik 8 St, Bräder till murningen 15 St. Bräder a 10 f, hwilka efter nyttjandet äro försålda för 5 f St. och bör Kyrkjan utfå allenast ½ the wärdet betala, som är 6 St. furusparr, a 12 f, sammaledes Murmästarens arbetslön 3 St. 12 al. Ekbjälkar 11 tum i Kant a 5 Dr 3 St. dito a 4 Dr 100 St dubbla Läktspik Timmermannens arbetslön. <i>Till Smedje arbetet</i> 14 llb 5 lod Järn a 1Dr 12 f (<i>1 llb = lispund = 8,5 kg, 1 lod = 13,16 g dvs totalt ca 128 kg</i>) Smedens arbetslön efter qwittance 1733 Totalkostnad	42.24 2.08 2.____ 1.08 .12 2.____ 2.06 1.04 120.____ 15.____ 12.____ .24 18.08 19.19 15.____ 254.17
24	1736 (420)	<i>Extraordinarie</i> För Kyrkjotakets lagande Till fönstrens lagande 80 st. rutor a 1 f Låtit spika taket med 15 st. nya Taksten samt skielnat och undstrukit och derföre betalt Till hwilket arbete utgått 14 st. Tak Söm (<i>spik</i>) upståndare, slag tum, mer till lukorna. För plikte Stockens lagande För järnbeslag till lukerne För Kyrkogårdsmurens granskande Kyrkowärddarne godtgiöres för åken 1736 Totalkostnad	7.16 2.16 8.____ 1.28 1.16 .04 4.____ 2.____ 1.14 28.30
25	1749 (800)	<i>Reparation</i> Med Herr Kyrckjoherden och Församlingens samråd är 2 ^{ne} nya Trappor till uppgången åt Klockorna, samt nytt loft läggande mellan xxxxx 2 ^{ne} Trappor ock en ny Kyrckjo luka förfärdigadt, samt för Klockestapelens rättande ock fastgörande hwar till följande åtgångit neml: 6 St. Ekar a 6 D ^e 5 St. Ekestolpar 4 aln långa a 20 f 5 tolfte bräder a 3 D ^e 24 f 500 St. dubbla läcktespik a 24 f Timmermannen Åke Persson bekommit för 2 ^{ne} Trappor ånyo görande, lofts läggande, Klockestapelens rättande ock fästande samt för en Kyrckjo lukas görande, enligt attest ock qwitt. Fol Smeden Christian Möllerström bekommit för giorda Smedjearbete, enligt förtek: och qwitt: Fol Kyrckjowärden Lasse Hansson bekommit för giorda åkor enligt förteckning och qwittance Fol 1749 Totalkostnad	12.____ 3.04 15.20 3.24 24.____ 4.17 3.____ 66.01

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
26	1751	<i>Reparation</i> Till underdånigst följte af Kongl. Majtts Allernådigste Resolution på Skånska Allmogens Allmänna besvär wid 1743 års Riksdag §43 är med Herr Kyrkioherdens och församlingens samråd hela Kyrkian inwändigt hwitmenad Wapenhuset inwändigt ock utwändigt rappas ock hwitmenas samt taket öfwer bemelte Wapenhus med sten läckten och nye tegel skielnade ock understrukne, jämwäl Kyrckians murar utwändigt på åtskilliga ställen utstoppad ock rappade: Likaledes är thet frå Kyrkian stående ock upmurade Klåcketorn inwändigt af alla 4. Sidorna så ock wästra sidallen utwändigt upstoppade ock späckade (<i>fylla hål</i>), samt tegel takat med nya tegel förbättrade, skielnade ock understrukna jämwäl uthuggit hol till en ny Eke Bielcke som uti tornet blifwit inlagdt, samt Klåkestapelen med 3^{ne} St. Eke Stolpar förbättrade hwar till följande materialier och arbetslöner med therwid jorda whar, åtgångit, som fullgör, Nembligen. (840) (850) 4. Läster Kalck å 9 D^{er} 16 f med Skiutzen inberäknad enligt qwittance Fol: 38.____ 36. Lass Specke Sand å 2 f lasset hemtadt wid Byen, hwarföre är betalt enligt förteckning ock attest Fol: 2.08 6. Lass Skielne Sand afhämtade frå Wressel 1 mihl a 12 f lasset 2.08 12. Skp^e Swine hår å 4 f 1.16 44. T^{nor} wattr å 2 f 2.24 50. St. taksten 1.08 5. St. spannar å 8 f 1,08 4. St. baljor å 12 f 1.16 4. St. 4 ahl^e Eke stolpar som blifwit använda till Kalk bänck a 24 f 3.____ 2 St. furu bräder å 12 f dito24 8 St, Furu bräder å 12 f st. till murwagn som blifwit förbrukte 3.____ 8. St. Sten läckten 1.25 170 St. hela Läckte Spik till skelning a 28 f 1.12 2^{ne} St. Huräflar å 18 f 1.04 5 St. xxxx rep å 2 f10 Murmästaren Petter Hedberg frå Ystad bekommit uti arbetslön enligt thet med honom slutadt Contract, samt then uppå lemnade qwittance Fol: 126.____ För En Eke Bielke, som uti Klåcke tornet blifwet inlagt är betalt 1.16 3 St. 5 ahl^{ne} Eke Stolpar å 1 D st. till Klåcke stapelens botande 3.____ Timmermannen Åke Pärsson bekommit uti arbetslön thes bemelte Timret till huggande av arbetets förfärdigande 5.16 1751 Totalkostnad 198.03	
27	1752	<i>Reparation</i> Till underdånigst följte af Kongl. May^{ts} Allernådigste Resolution uppå Skånska Allmogens Allmänna besvär wid 1743 års Riktläkare §43 är det med Kyrckioherdens och församlingens samråd en Fierdedehl på södra sidan af thet frå Kyrckian stående Klåcketorn af ny till dess yttre del upmurat, som wid högst. Sal. Kongl. May^{ts} Likringning nederramladt, samt jemte Södra Sidan utwändigt öfweralt utstoppat (<i>tätat</i>), rappadt och hwitmenat (<i>vitkalkat</i>) hwar till följande Materialier och arbetslöner åtgångit Neml: (<i>Likringning för Fredrik I som dog 1751-03-25, begravd 1751-09-27</i>) 3 Läster Kalck a 9 D^e 16 f lästen skiutzen inberäknadt enligt the på lemnat Förteckning och attest Fil: 28.16 8 lass skielde sand a 8 f lasset16 12 Tⁿ wattr a 2 f T^{an}24 4 Skp^e Swine hår a 4 f16 The öfriga Materialier som wid mur arbetar blifwit brukade med som baljor, spannar och rep äro tagne af the, som blifwit brukade wid nästledit (<i>förre</i>) års reparation. Murmästaren Petter Heberg frå Ystad bekommit uti arbetslön för thet uti rubriken anförde murarbete enligt therpå lemnat qwittance Fol: 70.____ För bem^{te} (<i>bemelte</i>) muremästares med thes gesällers och Wercktygs hemtande och återförande med 2^{ne} wagnar a 1 D^e 16 f wagnen är enligt är qwittance Fol: betalte 6.____ 1752 Totalkostnad 106.08	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
28	1757 (990)	<i>Extra Ordinarie Kostnader</i> Till förestående arbete så wähl uppå Wappehus som Rundelen af Kyrctaket nembl: Ett stycke Eke bielcke 16 alⁿ lång 10 tum i fyrkant (9,5 m x 25,4 cm), som enligt närlagde attesterade förteckning Fol: blifwit betalt med 5.____ 2^{ne} d^e Sparrar 12 alⁿ 5.____ 1 St: d^e Hanebielcke 8 alⁿ lång (vågrät bjälke som ungefär vid takets halva höjd förena två mot varandra ställda sparrar). 2.____ 1 tolf furu bräder 3.04 2^{ne} tolf furu steen läckten a 2 D 4.____ 1 St: Eke mur lejd 9 alⁿ lång a 10 f alⁿ 2.26 2^{ne} St: Eke upståndare 4 alⁿ långa 2.____ 1 St. Eke upståndare 3 alⁿ lång 1.____ 11 St, Eke Sparrar 6 alⁿ långa 6 tum i fyrkant 16.06 4 tolf furu bräder a 3 D: 4 f 12.16 2 St. Eke bjelckar 9 alⁿ långa 4.____ 3000 St. Eke spån a 14 D (a 1000 st). 42.____ 4000 St: hela läckte spik a 7D 16 f 30.____ 1757 Totalkostnad material 129.30	
29	1758 (1010) (1020)	<i>Reparation</i> Till underdånigst följe af Kongl. May^{ts} Allernådigste Resolution uppå Skånska Prästerskapets underdånighet endragne beswär af år 1752 och thes 17§ : är 3^{ne} spanne af Wappehus tegeltaket blifwit nedertagne, ock sparr taket theröfwer ånyo omsatt ock med nya sten läckten beklädt, samt tegletaket theröfwer omlagt, skielnade ock understrukne. En ny Eke bielcke i muren under wappehus Loftet, som war förmultnadt med nya från bräder Omlagt. Sparrverket med then gamla bräde beklädningen öfwer murdelen wid Kyrkian nedertagit och Sparrverket ther öfwer ånyo omsatt, hwaröfwer ny furu bräde beklädning med Eke nebbspån blifwit uplagt samt sammanfogningarne emellan taket och Kyrkian så wid wappehuset, som murdelen, rappade ock späckade (fyllt mellanrum) med följande åtgångit utom the Materialier af eke bielkar, sparrar, upståndare, hanebielkar, furu bräder, med ekespån ock hela läckte spik, till en Summa af 129 D 30 f Silf^{er}, som uti förledit (förra) årets räkning i förråd affört finnes, nembeⁿ : 8 T^{or} Kalck a 24 f T^{nan} som enligt närlagdt Attesterade förteckning fol , blifwit bet: med 6.____ 4 lass Skiellne Sand hemtadt frå Wresell ¾ mihl a 10 f Lasset 1.08 6 T^{nor} Wattn a 1 f T^{nan}06 6 Skp^{or} Swine hår a 6 f Skp^{an}24 1 st furu talja till låns, under arbetet04 Murmästaren Måns Mattsson uti Branstad bekommit uti arbets lön för anfördt murarbete inlagt therpå sammet qwittence 12.____ 2^{ne} Stⁿ järn naglar a 8 f St^t förbrukte till Syller werkets fästade öfwer Wappehuset och enligt Attest betalt med (syll =grov markstock)16 2^{ne} Stⁿ 12 tum Spik till anfördt behof förbrukte ock betalt med 1.16 400 Stⁿ hela Läckte Spik a 24 f förbrukte till Loftets läggande öfwer Wapphuset ock Läcktarens fästade öfwer Sparr werket derstädes betalt med 3.____ Timmermannen Påhl Person frå Branstad, bekommit uti arbetslön, för Sparr werkets omsättande öfwer wappehuset med thes täcktande, en dehl af lofets omläggande öfwer wappehuset , samt för Sparr werkets omsättande öfwer Rundehlen med thes beklädning inlagt therpå sammet qwittence fol. 29.____ 1758 Totalpris	
30	1759 (1040)	<i>I Förråd upköpt</i> 2^{ne} T^{nor} Tjära a 10 D^r S^{mt} (silvermynt) som enl. närlagt intygande, blifwit betalt med 20.____	
31	1760 (1080)	<i>Reparation</i> Med wederbörligit samråd, är, gamla och odugel. Kyrckjogårds porten, med 3^{ne} luckor, ock Skiuhl theröfwer, ånyo giorda, och är så wäl förutnemnde arbete, som Spåntaken öfwer murdelen, ock öfre ändan af Kyrckjan med Tiära (tjära) öfwerstrukne, hwartill föliende åtgångit 6.____ 12 st Fiuru bräder a 16 f st: ock enl: attesten betalt med 1.03 135 st hela läkt spik 15.____ 1½ T^a (tunna) Tiära a 10 D^r S^{mt} (silvermynt) 1.16 För Samma Fiuru afhämtande frå Ystad 3 mihl med en bexxxx wagn 2.____ ½ T^a (tunna) Brunrödt 20.____ Timmermannen Åke Andersson, bekommit uti arbetslön för anförda arbete. enl^t derpå lämnar qwitt^{ce}24 Smeden Möllerström, bekommit uti arbetslön för Klinkors och Klampors förbättrande till Kyrckjogårds luckorne, med xxxxxxxx dertill enl^t qwitt^{ce} 46.11 1761 Totalsumma	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
32	1761 (1090)	<i>Extra Ordinarie Utgifter</i> Till under Beh. Skrifwen updragning och fästande på norra sidan wid östra ändan af gäflen på Kyrckjotaket, som woro under siunkne är åtgångit 100 st Blyspik som enl. bifogade Attesterade förteckning pag , betalt med Arbetslönen derföre och efter nogaste betingning betalt med 1761 Totalsumma	1.08 9.16 10.24
33	1763 (1140)	<i>Extra Ordinarie Utgifter</i> Murmästaren Molin och Timmermannen Klintman frå Öweds Socken som besiktigat Kyrkans brisfälligheter, efter the till Högwällof, Land: höfdinga Embetet inskickade granskning förslagne, bekommit uti granskning omkåstnader För 6 st mur-ankare till Läktarens häftande wid muren inuti Kyrkan utgifwit . Öfwanledes för Kläckans nedtagande utur gamla bristfälliga Tornet, hwilket efter Högwederbörilgit förordnande Kommer at försäljas , och Kläckan uti thet wid Kyrkan warande Torn at uphängas, utgifwit	3.____ 2.____ 20.____
34	1763 (1140)	<i>Reparation</i> Med wederbörilgit samråd, är en dehl på södra sidan af torn taket, som war förfallit, blifwit förbättrat med nya Tak stens inläggning, hwaröfwer Taktegel blefne uplagde, skjelnade och understrukna. Tegeltaket öfwer Wappehuset är äfwen bliwit förbättrat med nya taktegels inläggning, skjelning och understrykning, samt en dehl på södra sidan af Torn-muren upp wid Taket, som genom dropp war skadat, uthuggen och upmurad, hwilket alt följande åtgångit, nemnligen: 8 tunnor Kalk 1 D 8 f T ⁿ och enligt bilagde Attesterade förteckning betalt med 200 st taktegel a 5 D 200 mursten a 4 D Samma stens afhemtning frå Söfdeborgs tegelbruk med 4. wagnar a 1D 16 f är betalt med Sand, ler och watn, som till arbetet blifwit förbrukt, har wärdarna utan wedergjaldning framskaffat 4 st 6 al ⁿ furu bräder a 22 f st ^t till Läkten uphuggne, och betalte med 50 st hela Läkte spik Murmästaren Walström frå (<i>saknas</i>) bekommit uti arbetslön anförde arbete wisar dess derpå lämnade qwittence 1763 Totalsumma	12.____ 10.____ 8.____ 6.____ 2.24 .20 30.____ 93.12
	1764	Försåldt. Med Höga Wederbörandes lämnade gemensamma Approbations Resolution af den 16 april 1764 uppå införda granskningen öfver Kyrkans bristfälligheter, gamla odugliga uppmurade Klocke Tornet, med the förbehåll, att köparen framskaffar så mycken gråsten som nödigt ärfordras till det andra Tornets uppmurande vid Kyrkan, Takteglén på södra sidan äfwen förbehållna upmuras så mycket av Kyrkogårdsmuren som swarar mot nedrifna Tornets ställe och then i Tornet warande längsta trappa, samt består sjelf omkostningarna på Tornets nedrifning: hwarefter utropet företogs d. 29 Maj 1764 och af Öfwersten Wälborne Herr Hans Ramel köpt, visar medlagde Attest pagina för	85.____
	1766 (1210)	Försålde Materialer Enligt Attest pag med wederbörilgit samråd thet Timber som blifwit brukat till Ställningawercket under mur-arbetets påstående med 3 ^{ne} Styk gamla Stoladörrar, och några gamla Järnringar hwarföre är influtit . . .	22.____

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
35	1766 (1220)	Reparation Till aldra ödmjukast följje, af Högwällof. Kongl. Landshöfdinge, med Biskops Ämbetets lämnade gemensamma Approbations Resolution af den 6 Juny 1765, som wid Kyrckan förblifwer tills behörig rappning med det mera å öfwer Stånden arbete till slut kommer, är thet wid Kyrckan warande Sten-Torn, som wid nedetagandet befants aldeles odugeligit till Säkerhet för framtiden någon mur, efter förut gjordt besiktning updragas kunde, på Norra westra och Södra sidorna ifrå des öfre dehl till grunden nedertagit, och ifrå grunden till 4 alns (2,4 meters) djup Sten, lagdt foth ånyo i jämlikhet med Kyrckans murar updragit, hwaruti behörigt Bjälkelag med Järn ankare blefne inlagde, samt nytt Sparr-werk till 7 par och 2^{ne} Stycken öfwer själfwa Kyrckan uprest, försedt med behörig Lecktning, och Tak Tegels upläggning, skiällning och understrykning. En ny fönsterluft (fönsteröppning) på samma Torns Gråsten Gafwel upmuradt, försedt med behöriga Järngaller, Trä rammor (ramar=karmar), påst (tvärpost eller fönsterkors) och boge, fönster och dess beslag samt öfre gaflen mellan muren och Taket med Bräder beklädt. Halfwa dehlen af Wappehus Taket på västra sidan blef wid Tornets nederrifwande förderfwad, som blifwit omläcktadt och med nya Tak-Tegel försedt skiellnadt och understrukt. Tegeltaket på Norra sidan af Kyrckan öfwer Altaret blifwit omlagdt skiellnadt och understrukt. På Norra sidan af Kyrckan är till mera Ljus wid Gudstjenstens förrättande genom muren en fönster Luft uthuggen, hwaruti Järn-galler, med en Stor fönster Karm blifwit inmurad, försedt med behöriga Påster, bogar föster och dess beslag, samt både denna och then uti Tornet warande fönster-träwircke med Blå Oljo färg anstrukne. The uti Kyrckan warande Bjälckar hwaruppå loftet wihlar woro aldeles förmultnade i hwars ställe nya Bjälkar blefwo inmurade, samt nytt Bräde-loft i satt förfallnes ställe. På öfwer själfwa Kyrckan som neder under Choret ånyo omlagdt, med så kallade geshims rundt om kring Låftet wid wägarne. Bjälke laget under Läcktaren woro äfwen af ålder aldeles förmultnade, i hwars ställe och nya Bjälkar blefne inlagde med nya underständare, samt Läcktaren ånyo omsatt och nya bräder deruti, med gålf lagdt uti Tornets dehl in uti Kyrckan är med thet i the gamla Stohlarna (bänkarna) warande timmer, som med nya Bräder, gjordt 10 st nya Stohlar twärt öfwer rummet. Till dess man Kan med hinne få thet ämnade Tornet upmurat, wid Kyrckan, hwartill begännelse nu gjordt blifwit at Klåckan deruti uphänga, har man på Kyrcko gården upbygdt en Klåcke Stapel med Sjuhl Öfwer hwaruti Klåckan hänger. Till hwilket alt följande åtgångit. <i>Mur arbetet</i> 30 Läster Kalck xxxxxxxx qwittance pag , betalt med 570.____ 12 Läster Kalck till åtskillje priser för hwarje Läst räknedt och efter qwittance pag , betalt med 193.16 2700 Tak-Tegel efter qwittance pag. , 162.____ Afhämtningen från Sövdeborgs bruk med 27 vagnar, efter qwittance , betalt 40.16 3000 st mursten, efter qwittance pag. , 150.____ Sockne aboerne gifwer Gratis afhämtadt denna Sten ifrån Sövde-borg undantgande 1400 st hwarföre enl. qwittance pag. , är utgifwet 6.____ 140 Lass grå sten a 10^{2/3} f Lass^t och efter qwittance pag. , betalt med 46.21 För ärforderligit Sand och Wattns fram skaffande, är enl. bifogadt qwittance pag. , betalt med 58.____ 4 st Spannar a 12 f st och enl. belagdt attesterat Förteckning pag. betalt med 2^{ne} st Kalck Kistor en Bära-Båhr och en Sten Bår. 1.16 1 st ny järn Stång 3.12 1 st ny järn Spade 5.____ 5 Tolfter furu Bräder till Skallning wärdet a 6 D 18 f Tolften räknadt till 1.24 6 st al Bohlar (al stockar) a 5 D 32.26 15 st Ahler a 20 f 30.____ 4 Tolfter furu Bräder till Kalck Bo och Kalck benck samt Hxxxx xxxxx a 6D 18f Murmästaren Petter Mohlin hafwer enl. thet med honom slutna Contract pag samt derefter lämnadt och, belagdt qwittance pag , bekommit dess accorderade Arbetslön med 9.12 Enligt bilagdt qwittance pag , har benämnde murmästare undfådt uti Arbetslön för takets omläggning och skiällning öfwer Kyrckan wid Altaret, 3^{ne} st Bjälkars inläggande under Läktaren i Kyrckan, med Ställnings werkets upsettjende och det mera 26.08 Delsumma 1370.____ 45.18 2752.09 <i>Fortsättning nästs sida</i>	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
	1766	Delsumma	2752.09
	(1240)	<i>Timmer Arbetet</i> 2 st furu Bräder 14 aln Långa (8,3 m) a 5 D 16 f st och efter qwittance pag Betalt med 11.____ 17 st dito 12 aln långa (7,1 m) a 3 d st 51.____ 12 st ditto 10 aln^s längd a 1 D 24 f 21.____ 2^{ne} st eke stolpar 16 aln långa 14 tum i fyrkant (9,5 m x 35,5 cm) a 1D 6 f aln wisar qwittance pag. 24.____ 2^{ne} st dito fothträ 20 aln långa, 10 tum (12 m x 25,4 cm) i fyrkant 1 D aln . 2^{ne} st dito Ene Styfwor (snedställda stöttor) 14 aln långa 14 tum i fyrkant (8,3 m x 35,5 cm) a 24 f aln 20.____ 91 aln (54 m) Eke mur Bjälcke a 1 D aln till underlag i Tornet, och efter mur lagd attesterade förteckning pag 91.____ 17 Tolfter sten Läckten till Torn och Wappehus taken åtgångne 43.08 1900 st hela Läckte Spik a 1 D 16 f 100^{det} som blifwit betalte med 28.16 100 st lösa Söm (spik) till Fönster järnens påhånnde10 För gamla Sparreverkets nedtagande af Tornet, hwalf bogarnes förfärdigande, Kalck Bodens och Kalck Bänkens uppsättjande, med Bly ramornes upläggande och häftande enwar Kyrcko Taket, på wästra och östra sidorna öfwer Wappehuset för i et för alt utgifwit 15.16 Till Karle löner som warit Timmer mannen behielpeliga efter Contractets innehåld med Sparreverkets och Klåcke Stapelens upresande och Klåckans uphängande 12.____ Stock utgefuit för årskillje gjorde dage arbets tider sten muren 5.____ För en dehl af förut nämnde Timmers afhämtning ifrå Ystad är enl. bilagde qwittance pag , utgifwit 23.08 (1240) Timmermannen Petter Lundberg bekommit uti arbetslön enl. thet med honom slutne Contract pag , samt derefter lämnade qwittance pag , 130.____ Snickaren Petter Stenberg och Nils Halberg hafwer enl. slutne Contract pag samt derefter lämnat qwittance pag , bekommit uti arbetslön 680.____ Snickare Petter Stenberg hafwer af eget trädwärde förfärdigadt 2^{ne} stycken fönster Karmar med påster och Bogar och hwarföre enl. bilagde qwittance pag bekommit 36.____ Glas mästaren Påhl Carlsson hafwer af nyit glas och Bly till 2^{ne} st fönster luftor förfärdigadt 6 st fönster 4 st till hwarje luft, a 28 D loppet och wharföre enl. närlagde qwittance pag , bekommit 56.____ Smeden Rundbom som af eget järn förfärdigadt 50 st 7 tums spik a 7 f st bekommit enl^l nerlagde qwitterade Räkning pag , dess accorderade arbetslön med 10.30 40 st 9 tums spik a 9 f st 11.08 10 st mur ankare a 7 D st 70.00 40 st 6 tums spik a 5 f 6.08 En spade lagat08 Galler och fönster beslag till 2^{ne} luftor 30.____ (1250) Med ett gallerwärk till nembde fönster luft af Kyrkans egit järn 6.____ 2^{ne}-st han stänger 2.____ Ånyo gjordt gamla beslaget till Klåcke stapelen med 2^{ne} st pannor och dess Ståhlning 40.00 18 st 9 tums spik a 5 f 2.26 40 st 6 tums spik a 2½ f 3.04 25 st 6 tums spik a 2½ f 1.29 25 st 8 tums spik a 4 f 3.04 Delsumma	
		1766 Totalsumma	4198.09

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Daler, öre
36	1768 (1330)	Försåldt Efter attest, thet å ömse sidor wid Tornet öfwer Kyrckan warande gamla Bly Tak, som under Tornets nederfall odugeligt blef, och förmedelst (p.g.a) Kyrckans i warande medellöshet (avsaknar av pengar) icke omläggas Kunde, utan till Kyrckans förmån, med samråd undertagit och föryttradt 4 ^{te} Sk ^{ed} 8 llb: 10 lb nytter olika betalningar wid then theröfwer hållden Actionsförrättningen influtit . . . (4 ^{te} Sk ^{ed} 8 llb: 10 lb = 613 kg)	205.12
37	1768 (1340)	Reparation Till ödmjukt följe af Högwällof. Kongl. Landshöfdinge, med Högwördige Biskops Åmbetets lemnade gemensamme approbations Resolution af d. 16: april 1764, som bilagdt blifwit är utom the 1766 års slutne afförde Reparations omkåstningar, Kyrckan med Wappehuset inwändigt hwitmenadt, ock utwändigt med rappning försedt, Tegel Taket ömse sidor öfwer Wappehuset blifwit ånyo omlagdt, så med the gamla dugeliga, som med Kyrckans i förråd ock ifrå 1766 års Reparation öfwerblefwen Tak-Tegel, skellnade och understrukne, likaledes är Tegel-Taket på Norra Sidan öfwer Altaret blifwit förbättradt med nya Tak-Tegels inläggning uti the förfalnas Ställen, Skjellnade ock understrukne hwartill åtgådt 6 Läster Kalk a 14 D ^r Lästen räknat, ock efter qwittance betalte med 84.____ 21 Lass Sand a 16 f efter qwittance betalte med 10.16 40 T ^{nor} (1 Tunna = 125,6 liter) Watn a 4 f T ^{na} 5.____ Murmästaren Olaus Mohlin, bekommit thes accorderade och utlofwade arbets lön, wisar närlagde qwittance med 200.____ (För öre används här förkortningen f) Summa 299.16	
38	1770 (1400)	Extra Ordinarie utgifter Bältningen uti Kyrckogårds porten war föfallen, som med Murning försedt blifwit, samt öfweralt med Murning och Naggning (jämna till) förbättrad. Träd Taks beklädningen öfwer samma Port war äfwen föfallen, som uti skjellning, med tillhjelp af Kyrckans i förråd warande Tak Tegel omlagd blifwit Hwartill åtgådt 6 Tunnor Kalk a 1D ^{hwit} Tunnan 6.____ 100 st mursten med afhämtningen 3.____ Murmästaren Jöns Mårtensson, bexxxxxx xxxxx whäl thes utlofwade arbets, samt för thes xxxx xx egne kostnad fram skaffade Materialier af Smed xxx och Wattn, wisar närlagda qwittance pag: , med 12.____ Summa 21.____	
39	1771 (1430)	I Förråd upkiöpt Enligt attest pagina , Till Kyrcko Bly Takens förbättrande 300 stycken Blysöm a 1 D ^r 100 ^{dat} 3.____	
40	1772 (1450)	Extra Ordinarie utgifter Till Timmeret uti Kläckestapelen, Kyrckogårds Porten och Lukorne med bräde-gafeln på västra sidan af Kyrckan, bestykning med tjära samt en del Kyrckio Tegel, Takens skiel. och understrykning åtgådt följande Tjärarbetet 2. Tunnor Tjära a 10 Dr Tunnan efter quit: pag 20.____ bet.16 Forlönen (skjutslönen) frå Malmö 1.16 ¼ dels Tu. Brund rödt 1.____ 2 Las Träd till Kokningen Arbets lönen för Tjärains Kokande på strykande med xxxxxxxx uti tjäran kokad blef bet. med. 10.____ Murarbetet 2.24 2 T(unnor): 3 Dr läst (0.6 m ³) Kalk16 1 las Sällen Sand 36.08 Summa	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Dr. öre
41	1773 (1490) (1500)	Reparation I med wederbörligit samråd, är så å medelst Kyrckjans medel xöxxot och i bristfälligheter uppå Blytaken, Blytaket Norra på sidan af Choret hwilket war alldeles odugeligt blefwet neder taget till 4 Sklb 1 lp (<i>4 skeppspund , 1 lispund = ca 553 kg</i>) hwilket till store delen blefwet omstöpt och dermed förbättradt taken uppå Norra som Södra sidan öfwer Kyrckjan och södra sidan öfwer Choret i Borttagne Blyställen, läktning och Tegeltak uplagt, skjellnadt och understuket vid båda sidorna af tegel Kammorna öfwer Whappehus; äro Taktegelen omlagde xxxx med ny som gl. tegel Skjellnade och understrukne och wartill följande åtgärd Blyarbetet. 2 Sklb 8 lb (<i>= 340 kg</i>) Bly af Kyrckjans Blyets bortförande till Tolånga med 2^{ne} wagnar hwarest och afhämtade med 2^{ne} wagnar a 12 s wagnen enl. Bilagde intygande pag. 1.16 Blytäljarens skjutsning till Branstad 12 Blytäckaren Jöns Smedberg bekommit dess accorderad Arbets Lön samt för tillxxxxx 40.____ Talg och Bly Spik wisar qwittencet pag. 2.____ Murarbete. Sten xxxxxx woro wid Kyrckjan i förråd, Arbets Lön för upläggning efter qwittance pagina 1.16 100 st hela lagt Spik 2.____ Kalk bänk lagd för Bräder och Spik åtföre16 En Kalk kista 4.16 4 ½ Läst Kalk är efter närlagda xxxx tygande pagina , betalt med 300 st nya nil (<i>???</i>), 100 st taktegel af Kyrckjans förråd 24 3^{ne} Lass Sand hämtade wid wressell a 8 s 1.04 Wattn med Kar och Spannar Murarmästaren Jöns Lundqwist undfådt dess aggorderade arbetslön, för takets om- 16.____ läggande öfwer Choret wisar äro lagda Qwittance 6.____ Så för Wappehus Tegel takets förbättrande efter qwittance pag. , 76.08	
42	1775 (1550)	I förråd upkjöpt 1. Läst 4 Tunnor Kalk a 15 Dr Lästen till förestående reparation på Kyrkan	20.____
43	1776 (1580)	I förråd upkjöpt Enligt attest pag. , till förestående reparation 1000 stⁿ taktegel a 8 Dr 100^{det} . Lerlönen 1 Dr 100^{det} Totalt	90.____
	1771-01-01	<i>Härifrån är valutaenheten Riksdaler (Rdr), skilling (sk) och runstenar (rst). 1 RiksDaler = 48 skilling, 1 skilling = 12 runstycken mellan 1777-1855.</i>	Dr, sk, rst
44	1777 (1600) (1601)	Extra Ordinarie utgifter Med härads prosten Andreas Litholander och församlingens samråd är Sparrverket öfwer wapehuset blifwit förbättradt och Läkteningen däröfwer som odugel. war ånya lagd, därefter Tegeltaket ånyo omlagdt blifwit så med the gamla dagn som af the uti 1776 års slutne räkning å förråd upkiöpte 1000 st tak tegel skällnade och understrukne. Tegeltaken öfwer Kyrkan blefne förbättrade med nya taktegelers inläggning å the söndrigas ställen, skällnade och understrukne. Muren ömse sidor af wapehuset upptill Kyrkotaket war förfallen och hotade med nederfall till 2^{ne} alnars högd blifen nedertagen och med gråsten ånyo ommurad, hwarföre Musmäst. Olaus Molin så wäl för åtgångne Materialier som arbetslön i ett för alt enl. bilagde quitt^{ce} pag. undfådt . .	33.42.____
45	1779 (1640)	Extra Ordinarie utgifter Kyrkioherden Herr Magister Gullander hafwer enligt Bilagde quittance pag. , emottaget försörjningen af tafle penningarne, som uti 1777 års slutne Räkning afförde blefne 1.34.____ Löderhållan till Klockans knäbel (<i>tvärså</i>) Blefwen ånyo giord, och derföre enligt intyg pag. , utgifwit 1.____ Stohlarne (<i>bänkarna</i>) äro uti Kyrkian blefne förbättrade, och är för betgangne bräder spik och arbetslön utgifwit 33.06 Klockstapelen blefwen förbättrad med 2^{ne} st snedstfwor och underlaget tillagt hwartill blifwit inkiöpt 2^{ne} st Eke fotträ om 16 alnars (<i>9,5 m</i>) längd och 9 tum (<i>ca 23 cm</i>) i fyrkant a 12 sk alnen wisar quittencet 4.____ Timmermannen Per Malmgren undfådt thes accorderade arbetslön för nemnde stapels förbättrande wiser quittencet pag. 4.24.____ Smeden Påhl Lundberg undfådt för 3^{ne} st järn ankare omSatt 16 xxxxx vigt (<i>ej tolkad förkortad vikt</i>) med 6 st krampor, 17 stora spik och 4 st 11 tums dito (<i>28 cm's spik</i>) enl: quittance pag. , 2.43.____ Summa 14.38.06	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Dr. öre
46	1780 (1660)	Extra Ordinarie utgifter Spåntaket öfwer Sacristian wid Kyrkan, med skjuhlet öfwer Klocke stapelen och Timmeret blefwit med Tjära bestrukt hwardtill nedanföorde åtgådt neml. 1 Tunna Tjära utföres enligt närlagda intyg pag. 2 ^{ne} lass torr Bokeved till Kokningen a 16 sk. lasset 2 ^{ne} Karlars gjorde Dage handlangning på nyen Kgst (förkn.???) a 4 sk. hwardera om dagen Arbetslönen, utföres efter samråd och betingning, till Summa	3.40.____ 32.____ 8.____ 1.16.____ 6.____
47	1785 (1790)	Reparation I underdånig anledning af Kg. Resol. (Kunglig Resolution) uppå wördige Präster Skapets beswär af löxxxx §17 äro Tegeltaken så ofwer Kl. (Klockan) som Wappehuset blefne förbättrade med ny Taktegells inläggning på the söndrige ställen, Skiellnade och understukne o Likaledes är öfre dehlen af Kkg (kyrko) gårdspors mur, som förfallen hwar och hotade med fall, blifven nedtagen, ommurad, rappad och hvitmenad, hwardtill nedanfördt atgådt. ½ läst Kalk med förslen frå Biersiöladugård at föres enl. attesterade Förtekning pag. 150 st taksten a 1. Rdr. 16 -----???? (ingen text) Förslen från Heckeberga 1¾ mihl med 2 ^{ne} wagnar a 2 sk 100 st murteggell med hemtningen ifrå Biersiöladugård Sand och Wattn (vatten) körslen är betalt med Muremästaren Claus Molin undfådt accorderade arbetslön med Kalkslagning och handtlangning, whar qwittencet pag. Summa	4.____ 2.____ 12.____ 38.____ 24.____ 10.16.____ 17.42.____
48	1791 (1920)	Extra Ordinarie utgifter Reparation med vederbörl. Samråd är ny fin foth under Klocke Stapelen blifwit lagd, hwardtill åtgår Timmer med arbets Lönen betalt med för nemda Timmers Transport och Hantlangning åtskilligt jern beslag (Felräknat blir 23.05.09) Summa	15.44.____ 4.04.____ 2.21.09 22.21.09
49	1796 (2020)	Reparations kostnad med tilstånd I grund af Kungens höga befattningshafwandes och högwördiga BiskopsEmbetets Resul. D. 12 Augusti 1796, som nästa års Räkning, kommer at biläggas, är Tornet till större delen nedrifwit och skal åter upmuras och deruti ny Klockestapel inredas. Til detta arbete, som til en del är verkstaldt, här redan blifwit utbetaladt för 6 läster kalk, som, enl. Inspector Gullanders quittance fol. kostat Härförutan har åtgådt the, enl. förra årets Räkning, inköpte 2 läster kalk för Järn och Spik enl. Sylvans quitto I afräkning på timmermannens arbetslön, enligt des quittance fol. 200 st 7 tums spik enl. Pastors intyg för Bräder, Ekebjelkar och Timmer til Klockestolen, enl. quitterad Räkning Delsumma Utom tilstånd men efter behörig öfverläggning är Kyrkan invändigt hvitmenad , Vapenhus taket reparerat med ny stens insättning, skällning och understrykning, et nytt fönster med karm, bågar och järngaller , insatt, hwarför Brask enl. quitterad Räkning pag 6. Quitterar 1796 totalsumma	18.____ 6.35.____ 20.____ 3.____ 80.08.____ 127.43.____ 33.32.____ 161.27.____
50	1797 (2040)	Reparations kostnader Till den, i grund af Kgs HBhdes (Konungens Höga Befattningshafwandes) och Högwördiga Biskopps Embetets Resul. Den 12 Aug. 1796, företagna, men ännu icke tillände bragta Reparation å Kyrcke tornet, äro emedlerted? följande utbetalningar gjorda: Inspector Gullander quitterar fol. för 37 läster Kalck a 3 D st Murmästaren Brask har å afräkning på des arbets lön, enl. quitto fol. ärhållit Timmermannen Holmberg likaledes, enligt quitto fol. på des arbetslön Petter Mällberg quitterar fol. arbetslön för 22 llb fem xx järn samt däribland tillsläppta 5 llb 18 xx. Christ: Sylvan fol. för 10 llb järn Hans Gosselman fol. för 3 llb och 10 xx järn och Spik Enligt Pastors intyg är utbetaladt för 2llb och 17 xx järn samt för alt järnets transporterande från Ystad Abraham xxxxxx fol. för 1000 st mursten Lars flygare fol. för 2000 st dito transporten härföre är, enligt pastors intyg betalt med samt för 2 tolfter bräder och 3 dito läckten till shellningen för 100 st 7 tums spik till tvenne kallar som i socknen budat dags wärkare är utgifwit för 14 st bräder till torn Lämmanne Hr Baron Bennet på Wollsjö quitterar fol. Lega (avtal, hyra) för medfångit Helage timman Peter Brask fol. för 200 st 7 tums spik Summa	111.____ 66.32.____ 13.16.____ 12.12.____ 8.16.____ 4.25.____ 2.18.____ 1.____ 8.16.____ 16.32.____ 5.16.____ 6.24.____ 1.08.____ 4.____ 1.32.____ 6.____ 2.16.____ 271.23.____

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Dr, sk, rst
51	1798 (2060)	Reparations kostnad Till fulbordande af dhen å Åsums Kka, i grund af Konungens HMS Gfdes och Högwär- diga Biskops Åmbets, uti Resolution den 12 Augusti 1796, meddelta tilstånd, före- tagne att nå fulländade Tornbyggnad, samt nya Kläcke stapelens inredning, äro, sedan arbetet gransknings giltigt befunnits följande utbetalningar gjorda: Murmästaren Brask quitterar för 9½ läst kalk a 5 Rd lästen 47.14.____ Lars Flygare fol. för 300 taksten 4._____ Smeden På Sundberg fol. för åtskilligt till reparationer å tornet nödigt Smedje- arbete 4.17.06 Till Ola Westman som förestådt kalkslagningen i 98 dagar enligt dag quittance utbetalt 13.13.____ 6 sk 6 rst om dagen 10._____ Timmermannen Jeppa Holmberg har på sin betingade arbetslön erhållit 23.16.____ af har at fordra 4.28.____ Enligt Pastors intyg är betalt för en kalkbänk med stolpar, spik och arbetslön 3._____ Till 6 Karlar som vid Kläckans nyhängning varit behjlpeliga 40._____ Murmästare Brask har på den återstående arbetslönen erhållit 43.16.____ och har at fordra Till reparationen å Kyrckan samt xxxxxxx är åtgångit timmar enligt å Inspector Tullbergs räkning för 46.24.____ Delsumma 239.42.06	
52	1798 (2070)	Utom tillstånd Men i wederbörligt samförstånd med församlingen, är Kyrckan af underdelen af tornet raggad med en del från den här ofwan anmärkta reparationen öfwerblifwen Kalck för hwilket arbete Murmästaren Brask i Arbetslön och för 8 lass sand skall hafwa Likaledes är af det från samma reparation öfwerblifna timmar en Kyrckoport och lucka förfärdigat, hwarföre Holmberg quitteras 24.32.____ Smeden På Lundberg för beslag 1.24.____ 1.44.____ År 1798 Totalsumma 267.46.06	
53	1800 (2110)	Reparation Genom en, den 30 sistl. Januarü upkommen Starck Storm, blef Kyrko taket så ska- dat så til tegel som til blyet, hwilket till förekommande af större olägenhet, genast blif lagat och i ståndsat medelst tegel insättning, skjellning och understykning, samt blyskifwornas fästande med Blyspik som in alles kostat 10.16.____	
54	1801 (2130)	<i>Högwälborna Herrskapet till ÖfwedsCloster eftergifwit sin fordran hos Kyrkan, hwilka altså upptages som gåfwa 46.24.____</i>	
55	1801 (2140)	Extra Ordinarie utgifter Låtit Reparera och i ståndsättja torntaket, som varit skadat genom storm, med tegel, skjellning och understrykning, samt fästa några lösa blyskifwor på sjelfwa kyrckotaket warföre betalt inalles 5.40.____	
56	1803 (2190) (2200)	Reparation. I samråd med församlingen fol. är utbetalt för Kyrkofenstrens lagning 18.____ Bägge Klocketistlarnas dito 1.16.____ Altare skrankets lagning och för ett litet bräde till prädikstolen at lägga böckerna på Reparation å Läktaren samt å räcket wid inggången till Tornet 1.12.____ Varandes taken öfver Choret, som bestå af Spant lagade och till förvar mot röta, tjärade tillika med Kyrkoporten, luckorna och dörren till tornet; hwilket alt med materialer Transport och arbetslön Kostat 2.16.____ Summa 18.12.____ 23.26.____	
57	1806 (2280)	Reparation. Låtit iståndsätta Torntaken med tegel, skellning, understykning som inalles kostat 22.32.____	
58	1807 (2310)	För Klocktistelns lagning enl: quit: 16.____ För reparation å Funt Skranket 8.____ En stol på prädikstolen har kostat 13.08 Reparation å Läktaren i Kyrkan 24.____ Reparation Enligt wederbörligt Beslut __ Låtit i Ståndsättja Kyrkans genom Stormen skadade Tegeltak, med ny tegel, Skiellning och understrykning samt inhlägga jern plåtar wid muren mellan Kyrkan och Choret, som inalles kostat 32.04.____ Summa 33.17.08	
	1810 (2380)	Nya Stolpar och hängslen till Klockötornet 2.26.____ Reparerat Pendelen till Klockan 3._____ Summa	

Södra Åsums Gamla Kyrka

Rad	År	Beskrivning	Dr, sk, rst
	1811	<i>I inventarieförteckningen 1801-1812 anges 1 Klocka i Stapelen. Vad menas? Nästa förteckning är 1821 där det noteras 1 Klocka i Tornet</i>	
59	1811 (2410)	1 Ny Tistell (<i>Klockrep?</i>) till Lilla Klockan Tistelens lagning till Stora Klockan. För Golfvets omläggning i gången i Kyrkan 1 Ny Kalkbänk 3 ^{ne} Bräder till Trappan åt wapphusloftet 2 ^{ne} Låkten till wapphusloftet Spik och arbetslön Efter Socken Stämмо Protocoll, är Tegeltaket ofver Kkan blifvit förbättrad med ny steens insättning, Skellnad och understryket varföre i ett för alt betalt (<i>skellna = täta fogar mellan tegel och sten</i>) Summa	1.16.____ 2.16.____ 3.08.____ 3._____ 1._____ 12.____ 1._____ 33.06.08 45.10.08
60	1825 (2680)	Enligt i avskrift hosgående (<i>bilagt</i>) Soknestämmoprotocoll fol: af den 9 Januarü 1825 beslöt församlingen att till en ganska betydlig del reparera kyrkan och för detta ändamål i Avseende till kyrk: knappa tillgångar sökt och vunnit Högvederbörligt tillstånd dertill medelst Resolution af den 17 Januarü 1825, hvilket här jemte i afskrift bigogas fol: och blef öfver höggunstig (<i>välvillig</i>) tillåtelse lämnad att sälja Takblyet som genom Auktionens protocoll uppgick till 37 Sklb 7 llb Gammelt Bly, hvarföre betalats. (<i>37 Sklb = Skeppspund = 37 x 136 = 5032 kg, 7 llb = Skålpund = 7 x 0,425 = 3 kg</i>) Äfven enl. Auctions Protokoll gammalt Obrukbart Timmer och Jern till en summa af (<i>1882 riksdaler Banco motsvarar idag ca 270 000 kr</i>) Totalt	-1882.10.08 -25.19.02 -1907.29.10
	(2680) (2690)	Utbetalningar Sedan det i afskrift med räkningarne bifogade Soknestämmoprotokoll vunnit Högve- derbörlig stadfästelse genom Resolution af d 17 Januaru 1825 har denne kyrka utan Entreprenad genom Pastors infor och beting efter följande räkningar blifvit i stånd Per Persson för Bjelkar Bräder och Plankor och Låkten Bengt Åkesson för Kalk Claesson för 4 Eke stolpar Bergman för Bräder och Spik Holmberg för Takstolar med låft i Arbetslön S. Lundgren i Arbets Lön å Murarbeterne hållit i 3 ^{ne} Hagerman för Spikens räk. Lundgren för Kalkslagare arbete Ehrenborg för 1 Läst kalk Rikter för 1 Lås till kyrkan Nills Hallberg för 1 NummerTafla med tillbehör af stång Märlor och skrufvar Harlin för Mässings Nummer och 2 Bokstäfver Holmberg för Spik Claesson för Mursten och Taktegel Bjelkar Sparr, Tjärolia och Brunrött L. Andersson för Stolarne Målning ut och in vändigt, Målat fönster och Dörrar Målat och förgylt Predikstolen och Altaretaflan, kronan, avbild m. m: samt broncerat Dop- funten och fattigstocken som gör tillsammans med Sjuts inberäknat Holmberg för Snickare Arbetet bestående af 2 ^{ne} halfdörrar med karmar 1 dörr på Choret 3 ^{ne} nya samt reparerat gammal fönster Karm 18 stycken fönster Bågar 15 stol- räck och stoldörrar uppsatt och reparerat Altaret med skrank och fot, reparerat predikstolen med räck och Golf, förfärdigat 1 ny läktare, reparerat Spåntaket öfver Choret samt nedtagit gamla blytaket i ett för alt enl. Räk. Bergman för Spik Holmberg för 8 tolfte Bräder Westerdahl för 1 Krona till Predikstolen Högberg för Diverse smed Arbete Per Pålsson förfärdigat 2 ^{ne} fönsterluffer åt Söder och 2 ^{ne} åt norra Sidan. 20 rutor i hvarje 2 ^{ne} fönster i Västra Gafveln med 12 rutor Lundberg för Diverse smed Arbete Hansson för Stensprengning m.m. Claesson för kalk Persson förfärdigat 1 pall till kyrkogångs hustruns kyrkotagning Hammar för en Klocktistel med Läder och Arbetslön enl. räkning fol. L: Arstadius för en Läst Kalk Låsen för 2 ^{ne} Landshöfdinge Embetets Resolutioner om fastställelsen angående kyrkoreparationen samt husmännens trädskä att vid arbetet ej vilja utgiva Dags- verken Åtgått i åtskillige gånger för Arbetets fortgång i synnerhet vid takresningen och Bly- takets nedtagning traktering enl. räkning 1825 totalkostnad	50.32.____ 25.16.____ 1.37.04 11._____ 74.32.____ 88.18.08 3.42.08 8._____ 8._____ 6._____ 4.16.____ 12.32.____ 5.34.08 183.10.____ 134.24.____ 76.18.08 10.10.08 17.37.04 5.16.____ 31.16.____ 26.10.08 11.16.____ 30.08 6._____ 32.____ 6.32.____ 8._____ 1.32.____ 3.16.____ 823.35.04

Södra Åsums Gamla Kyrka

Känd prästlängd tom 1902

Referens tom 1925: Lunds stifts herdaminne Serie II biografier: 6. Från reformationen till nyaste tid. Frosta och Färs kontrakt. 1957. Här finns mer att läsa om varje präst. Lunds Stifts Herdaminne av S. Cawallin, 1854. (Första-fjärde delen).

Branstad och Södra Åsums socknar, I & S Å.

Prästgården låg i Brandstads församling.

Enligt Lunds stifts Landebog 1569 var socknarna förenade med varandra med Brandstad som huvudsocken. Pastoraten i Färs omreglerades 1928-02-14 så att 1929-04-30 blev Brandstad och Östra Kärrstorp ett pastorat liksom Södra Åsum och Ilstorp. Åsum blev 1885-04-15 Södra Åsum.

1200-1583 Ej kollade

1584-1603 **Knud Lauritsen** (lat. Canutus Laurentii)
Noterat om honom än att han var känd från 1584.

1603-1613 **Peder Jensen** (lat. Petrus Joannis Lundensis)
Blev anklagad för många ämbetsbrott och blev 1613 satt i fängelse och framtogs sitt kall och blev dömd till döden (kungligt brev). Han skall efter avrättningen ha blivit bränd på bål på Östra Kärrstorps kyrkogård.

1613-1623 **Niels Nielsen** (Lat. Nicolaus Nicolai)
Noterat om honom att han betalt prästskatt från 1613 i B. och S.Ö.

1623-1633 **Niels Tryggessen Porta** (lat. Nicolaus Tryggonios Porta)
I Lunds stifts herdaminne finns det 6 sidor om honom. Han publicerade bl.a. ett antal skrifter, skrev poesi mm. Det finns en bevarad bouppteckning efter honom från 1633. Hans bibliotek brann upp 1628 när prästgården i Brandstads brann ner.

1634-1644 **Laurits Jörgensen Sommerfelt** (lat. Larentius Georgii Somerfeld)
Noterat om honom att han betalt prästskatt från 1634 i B. och S.Ö.
Lämnade sitt kall 1644.

1644-1655 **Albert Clausen Foss** (lat. Albertus Claudii Fossius)
Efter prästvigningen blev han kallad av Övesten Sten Holck på Gerdsholm till kyrkoherde för B. och S-Å.
Sten Holck var gift med Margrete Rosenkrantz från Örups slott.
Not: Patronatsrätten för Branstad och Åsum ägdes av domkapitlet i Lund där Sten Holck var kanik (medlem av domkapitlet) och hade bl.a. Brandstad och Åsum som sitt ämbetsområde.

1655-1697 **Christoffer Hansen de Fine**
Född i Helsingborg 1626 och blev efter präststudierna kallad av Överste Sten Holck till Gerdsholm 1655 där han prästvigdes men blev kyrkoherde för B. och S.Å., där han dog 1701-08-27.

1698-1708 **Jöran Clason Lundin** (lat. Georgius Claudii Ludensis)
Han efterträdde hustruns, Christina de Fine, fader ovan.

1708-1710 **Daniel von Emmertz**
Han var trolovad med Benedicte de Fine men innan giftermålet och hans tillträdande till pastoratet avled han 1710.

Södra Åsums Gamla Kyrka

1711-1742 Olof (Olaus) Ahlström

Rekommenderades av häradsprosten A. Brandenburg vilket beviljades av Karl XII i Bender 1710-09-20 och sedan installerades 1711-07-02 för B. och S.Å.

1743-1761 Nils Boman

Blev först nådårspredikant och sedan kyrkoherde 1743-01-07 fram till sin Död 1761-08-03.

1762-1773 Johan Nils Lundæus

Han tillträdde omedelbart men blev utnämnd redan 1762-05-13 till kyrkoherde i Tygelsjö

1773-1776 Andreas Litholander

Född i Skartofta och blev efter studierna kyrkoherde där innan han blev kyrkoherde för Brandstad och Åsum men installerades först 1774-06-19. Han dog i Branstad 1776.

1777-1816 Per Gullander

Han var nådårspredikant i Björnekulla 1775 och tillträdde tjänsten i B. och S.Å. 1778-05-01. Han dog i Brandstad 1816.

På faderns begravning berättade han om dennes nit för tillkomsten av en skolinrättning i Södra Åsum. Grevinnan Amalia Lewenhaupt från Övedskloster uppförde då en vacker skolbyggnad i tegel 1808.

1816-1854 Johan Christian Ekelund

Blev utnämnd redan 1816 men tillträdde tjänsten först 1818-05-01. Dog i Brandstad 1854-06-12

1855-1856 Jöns Benzell

Blev utnämnd till kyrkoherde här 1855-01-25 med dog i Lund innan han tillträdde tjänsten 1856-12-07.

1857-1880 Carl Lindeblad

Blev utnämnd 1857-11-13 och tillträdde tjänsten 1858-05-01. Dog i Brandstad 1880-01-26.

1881-1916 Nils Sandberg

Tillträdde som kyrkoherde i B. och S.Å. 1881-01-14, blev utnämnd till vice kontraktsprost i Färs 1895 och från 1904 ordinarie. Han hade kvar tjänsten som Kyrkoherde i B. och S.Å. fram till sin död på Lunds lasarett 1916-08-03.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Gravstenarna på golvet i kyrkan

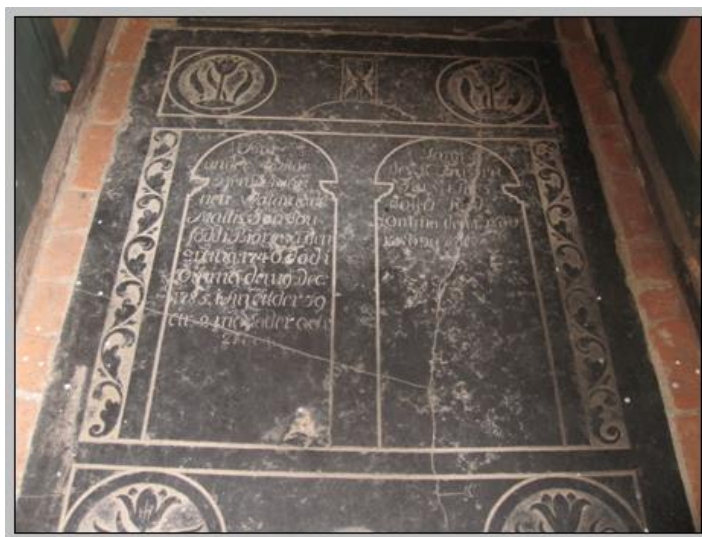
Det finns 11 stenar på golvet inklusive den framför altaret varav 3 oläsliga.
Vem kan ha foton tagna tidigt, tex under 1930-talet eller senare för att bättre kunna verifiera stenarnas text.

HER UNDER
HVILER ERLIG DYDIG
GUDFRYCTIG PIGE
SISSELE JENSDATTER
BARNFÖD I JYLLAND I SKOD
BORRG HERRED I MÅBORRG
SOCN SOM S. HENSOF I HER
REN DEN 7 AVGVSTI ANNO
1675 HINDIS ALDER 60 AR
GUD GLEDEHIENDE I DERED
FERDIGIS OPSTANDELSE

LIS

Här under vilar ärlig dygdig
gudfruktig piga Sissele Jensdotter
barnfödd i Jylland i Skodborg Herred
i Møborg socken som S. Hensof i
herren den 7 augusti anno 1675
hennes ålder 60 år
Gud glädjer henne i dess färdiga
uppståndelse

Vänstra sidan

Här under hvilar Nemdemannen
wälahtade Mattis Jönsson född i
Biörcka den 21 aug: 1746 död i
Omma den 19 Dec: 1785. i sin ålder
39 år 2 månader och 21 dag.

(borde vara 39 år 3 mån 17 dag)

Högra sidan

samt des K: hustru Kirsti Persdotter
född i Omma den 1 nov 1756 på No1
*(föräldrar: Stina Johannisdotter och
Per Pålsson. Kersti dog 1823-11-24)*

Södra Åsums Gamla Kyrka

HÄRUNDER LIGGER BEGRAFVEN ERLIG OC VELACT. MAND IVER NELSON SOM BODE I OMMA OC DÖDE DER I HERREN ÅHR 1666 DEN 25 MARC I HANS ÅLDER 75 SAMT HANS KERE HVSSTRV ERLIG OC GUDFRYCTIG QVINDE S: ELSE HANSD: SOM OC DÖDE I HERREN ÅHR 1658 DEN 18 MAJJ HINDIS ÅLDER 63 GUD GIFVE DEM MED ALE TRO CHRISTNE FERDELIG OPSTANDELSE TIL DET EVIGE LIF

I N S I
(*Iver Nelson I?*)
E H D
(*Else Hansdotter*)

CATRINE KASSTENIS D: HAR DENNE STEN BEKOSSTET

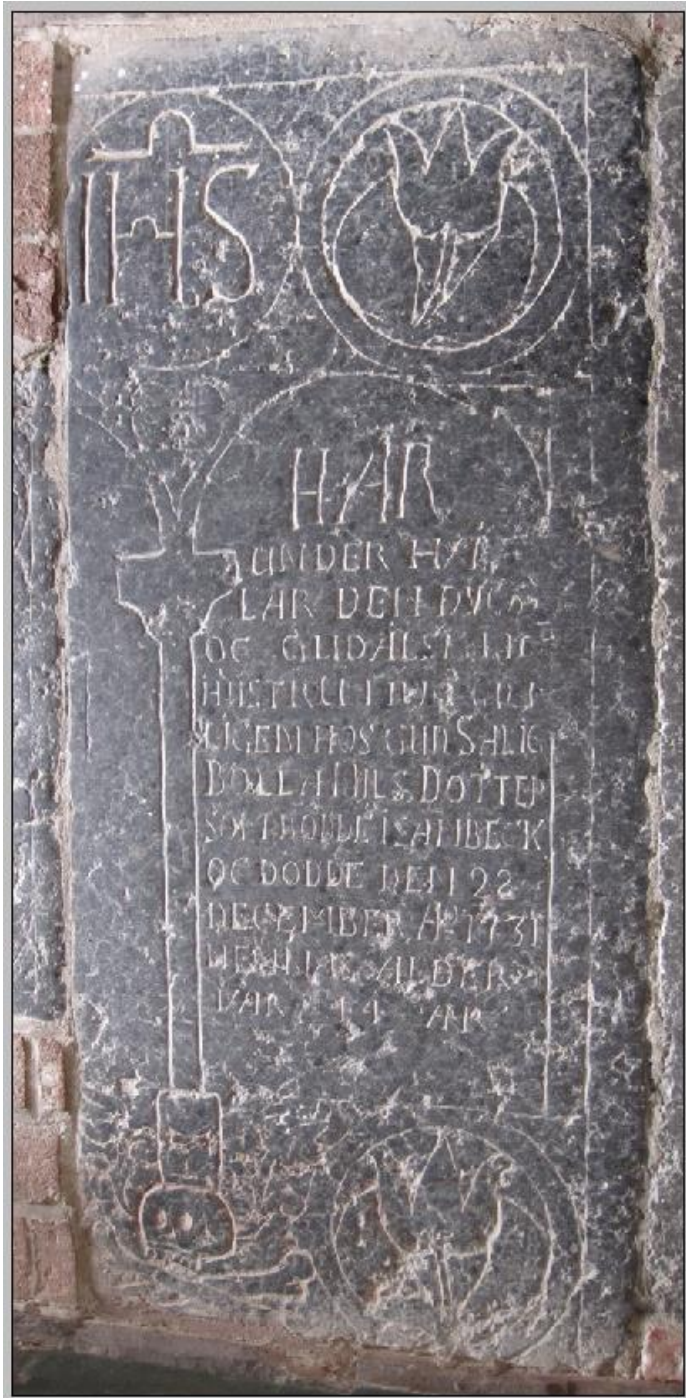

Kristusmonogrammet
IHS eller JHS

HÄR
UNDER HVI
LAR DEN ÄRLI
GE OCH BESKEDELIGE
MAN SALIG NILS MÅR
TENSON · SOM BODE
HÄR I BYEN OCH DÖDE
D. 24 JUNI ÅR 1728
HANS ÅLDER VAR 53 ÅR

Södra Åsums Gamla Kyrka

Kristusmonogrammet

IHS eller JHS

HÄR

UNDER HVILAR DEN DYGD OC

GUDÄLSKANDE HUSTRUN VERK

LIGEN HOS GUD SALIG BOLLA

NILSDOTTER SOM BODDE I SANBECK

OCH DÖDDE DEN 22 DECEMBER A^o

1731 HENNAS ÅLDER VAR 44 ÅR

(Det finns en Bolla, hustru till Nils Nilsson i Sandbäck som begrovs 1732-01-05)

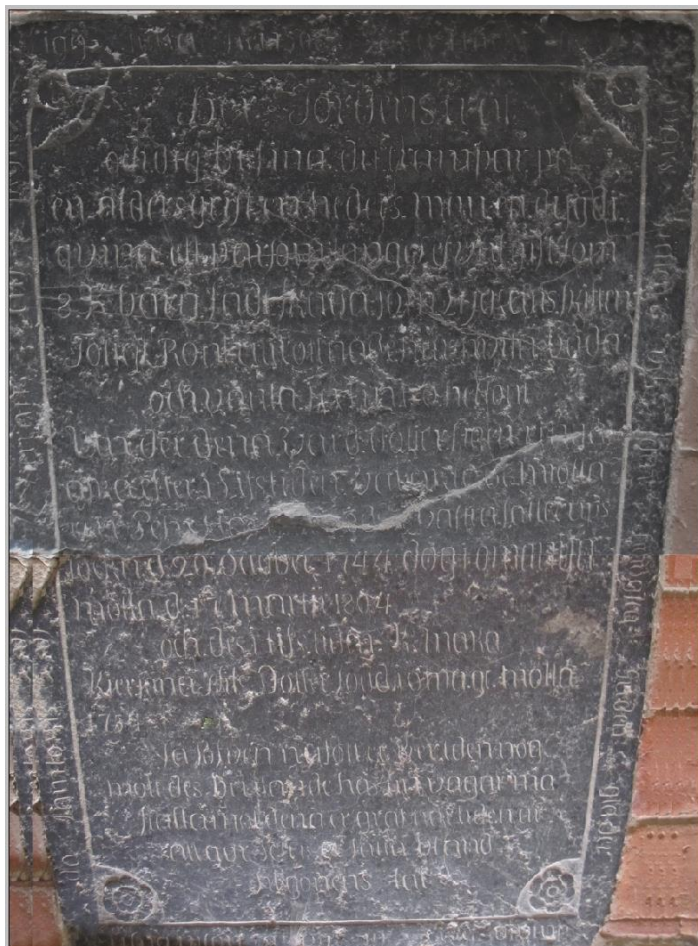
Södra Åsums Gamla Kyrka

Här finns bara halva stenen.

HER

UNDER
HVILER DEN
SAL. QVINDE
HÆCTEL ÅKES
DOTTER SOM

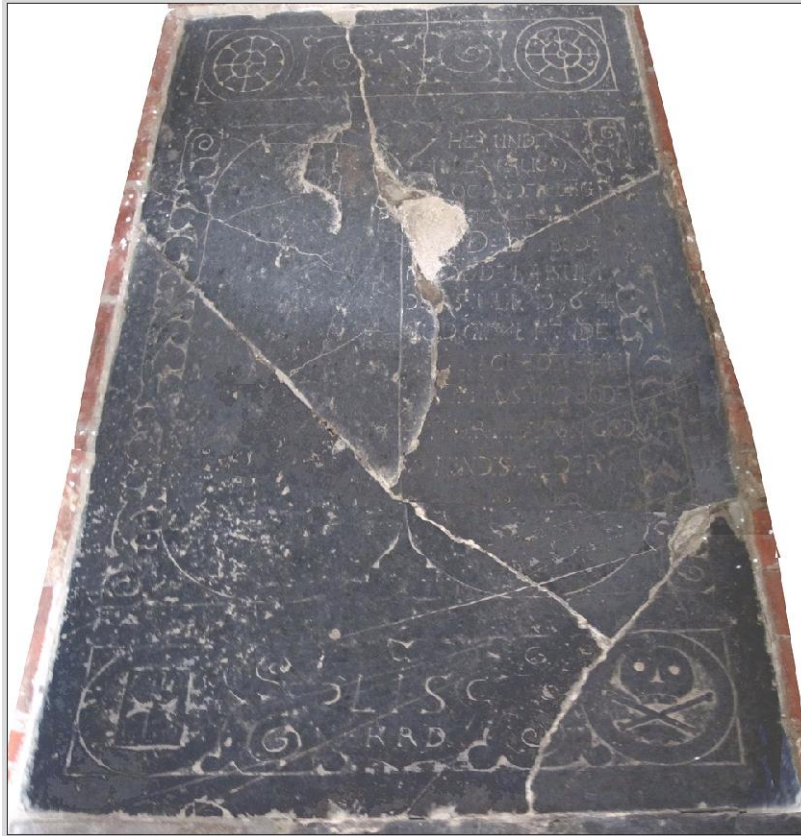
Hör jordens bröl
och dig bisina du trampar på
en ålders grift en heders man en dygdi
qvina ett par som länge lefvat gift som
8 k: barn fådt skåda som lyckans skiften
Tåligt Rönt uttröttnade här hwila båda
och vänta få sin trohet lönt
under den vård döljer sig en i nya
oma efter i lifstiden välaktade möllaren
Pehr Hansson född i Västra Sallerups
sockn d 20 october 1744 och dog i oma
nya mölla d 7 marsü 1804
och des i lifstiden k maka
Kierstina Nilsdotter född i oma gl. Mölla
1754 (-03-30, dog 1814-01-07)
Så sofven nu sött er verlden nog
mött des brusande haf sin vågår må
ställa mot denner graf när tiden är
all gör jesu er sälla bland
helgonens tal

Texten, som är utanför ramen är inte helt synlig och som startar i övre vänstra hörnet lyder (all text syns inte):

"ligg stilla sten och tolka mina fäder dem vist den högsta Guden glädje du tala bör till tidens sista bryn då samloms wi när Herren uti skyn"

Södra Åsums Gamla Kyrka

Alltför skadad att kunna läsa hela texten.

Högra sidan.

HÄR UNDER
HVILAR ERLIG DY
GDIG OC GUDFRUCTIG
QVINDE ----- RS
----- D SOM BODE
OC DÖDE I ÅHSUM
DEN 5 JULII AO 1674
GUD GIVE HINDE
-- G --IGLEDE HVN
SALIG -US-IG BODE
-----ÅR--G--G--- GOD
O HINDIS ÅLDER
48 ÅR

LIS
KRD

Södra Åsums Gamla Kyrka

Gravstenen på norra kyrkoväggen

Läraren

vid Åsums Skola

Candidat

PER A. BILLHOLM

Född i Billesholmsmölle

d. 19 Nov. 1781

Död i Åsum

d. 18 Juni 1825

Ps. 495 v: 4

Citat ur 1819-års psalmbok:

"4. Vi vilja efterfölja dig
Till ljusets land på dyg-
dens stig Och lära våra
barn den tro, Som dig
och oss har givit ro."

Refererande till G.W. Westlings 'Den svenska folkundervisningens historia' fick Södra Åsum en skola först 1806 grundad på ett testamente av lantjägaren Anders Högfäldt. Amalia Lewenhaupt Ramel bekostade skolbyggnaden som finns kvar i dag men inte som skola. (De flesta socknarna inom Färs fick skolor under 1700-talet).

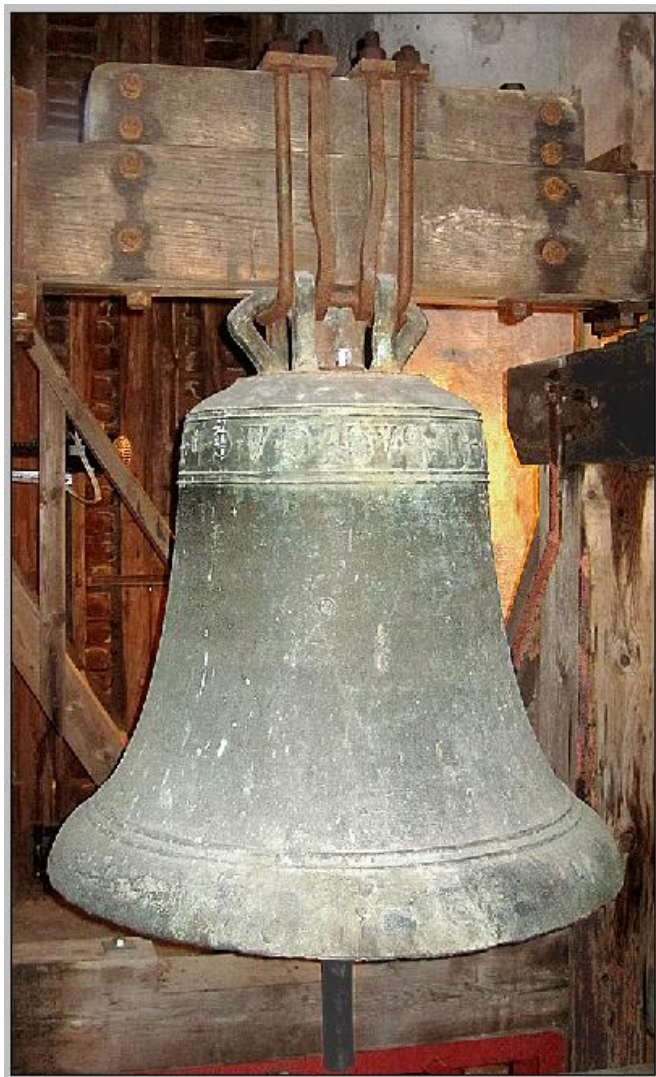
Enligt Husförhörslängderna var den förste läraren 1808 Skolmästaren Wessel men han dog samma år 1808-12-10.

Filosofie Kandidaten Anders Billholm finns noterad (MTL) som lärare 1810 men antagligen började han redan 1809.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Kyrkklockan, gjuten på 1300-talet (enligt kyrkans folder)

Det här är stor klocka, diametern nedtill är ca 1 m och 1 m upp träbjälken.
Klockan hänger nu i nya kyrkan.

Exempel på 4 av klockans 21 symboler.

Alla symboler finns några sidor längre ned. Kvaliten är sämre då det inte gick att fota dem i närbild. För ovan fyra bilder fanns en liten plattform.

Var hängde klockan?

Det fanns kyrktornet, ett fristående murat torn sydväst om kyrkan samt under en period en trästapel med regnskydd på kyrkogården men ingen notering om var denna stod.

Texten i Räkenskapsböckerna är inte tillräckligt tydliga för att verkligen kunna verifiera när och var kyrkklockan hängde utom för några enstaka åt.

Möjligen kan det ha varit så här men det är osäkert då uppgifterna inte är samstämmiga.

Med ledning av vad som står i Räkenskapsboken 1698, där ordet binningar om tornet används, dvs en korsvirkesbyggnad samt att det 1703 anges ett torn av virke så kunde förmodligen klockan på grund av vikten inte placeras i kyrktornet. Det hade långt tidigare byggts ett murat fristående klocktorn sydväst om kyrkan. Vi vet att klockan fanns där både 1751 och 1752 och har säkert hängt där sedan tornet byggdes, okänt när.

1763 demonterades klockan och 1764 beslöts att riva och sälja det fristående tornet som gjordes i maj 1764. Hans Ramel på Övedskloster köpte tornet men inget är nämnt om när det verkligen revs.

1766 revs också kyrktornet och ett nytt byggdes av gråsten med samma bredd som kyrkan dvs det gamla tornet var smalare än kyrkans bredd.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Det beslöts också att klockan skulle hängas i det nya tornet när det var klart. Unden tiden byggdes också en Klockstapel i trä med regnskydd som placerades på kyrkogården där klockan var placerad åtminstone fram till 1813 men kanske ända till 1821 då det saknas inventeringar mellan 1814-1820.

Varför kyrkklockan inte placerades i det nya kyrktornet finns det ingen uppgift om.

Visserligen står det att klockan fanns i tornet 1777 (första inventeringen efter nya tornet 1766). Nästa inventering 1783 finns klockan både i tornet och stapeln (fanns det två klockor då?). Möjligen är det så att det fristående tornet inte revs förrän 1783 trots att det såldes 1764!! Vid inventeringarna 1801, 1811 och 1812 finns klockan i stapeln. Nästa inventering därefter är från 1821 och då finns klockan i tornet och ända fram till 1901 då den flyttades till nya kyrkan.

Det finns noterat att klockstapeln reparerats:

1772 Tjärad.

1779 Två ekstöttor, 9,5 m långa, 23 sm i fyrkant.

1780 Stapeltaket tjärad.

1781 Ny fot under stapeln.

Följande uppgifter för tornet finns under rubrik reparation:

1682	Fogar tätade på västra och södra sidan på klocktornet	Förmodligen på ett av tornen	
1684	Klockstapeln reparerad (trä)	Förmodligen trästapeln i ett av tornen	
1694	Klockan nertagen. Ruttna bjälkar, bräder bytta i tornet. Kyrkloft bytt, liksom 9 "tavlor" bly på taket. Vapenhus taket reparerat mm. Klockan uppsatt igen.	Vilket torn?	
1698	Nämns binningar om tornet dvs korsvirke. Tätat fogar på tornets västra och södra sida, taket reparerat. Dito för vapenhuset.	Vilket torn?	
1703	Nämns att tornet var av virke		
1709	Tornet som klockan hänger i: fogar tätades, en bjälke byttes på västra sidan, södra hörnet förstärktes med 4 järnankare, södra och västra sidan kalkades. Vapenhuset reparerat med taksten vars fogar tätades och kalkades.	Vilket torn?	
1729	För Klockans nedtagande och upphängande efter klockstolens lagande.	Vilket torn?	
1749	2 nya trappor till Klockorna.	Vilket torn? Fanns det 2 klockor?	
1751	Det fristående uppmurade tornet rappat på alla 4 sidorna invändigt samt västra sidan utvändigt tätad och rappad, nya tegel på taket, 4 st nya ekestolpar till klockstapeln.	Klockan hängde här.	
1752	Efter likringning för Fredrik I 1751-09-27 raserades delvis det fristående tornet. En fjärdedel av södra sidan som rasat uppmurades igen samt hela södra sidan tätad, rappad och kalkad.	Klockan hängde i det fristående tornet.	
1763	Efter kyrkans besiktning föreslogs: 6 murankare till läktarens fästande till muren inuti kyrkan. Klockans nedtagande ur det gamla bristfälliga tornet som kommer att säljas. Klockan monteras i tornet vid kyrkan. Tornet såldes till 1764 till Hans Ramel Övedskloster.	Klockan hänger ju i det fristående tornet. Fanns det två klockor? Beskrivningarna är motsägande. Uttrycket "vid kyrkan" verkar betyda kyrktornet inte det fristående tornet.	
1763	Södra sidan av tornet som var förfallet, förbättrades med ny taksten och taktegel vars fogar tätats och kalkats. Södra sidan på tornmuren uppe vid taket blev utbytt.	Vilket torn?	
1766	Först anger räkenskapsboken tornet vid kyrkan men reparationen handlar om kyrktornet. Tornet förfallet: Norra, västra och södra sidan av tornet revs ner till grunden. Östra sidan nämns inte, borde ha rasat. Ny stengrund lades ner till 2,4 m's djup jäms med kyrkans väggar. Nya väggar av sten uppfördes, blåkarna inuti tornet fästes med järnankare genom tornväggarna. Ett nytt fönster sattes in på gaveln, troligen blev också på de tidigare fönstrens plats även nya fönster insatta. Nytt torntak med tegel vars fogar tätades och kalkades. Halva vapenhuset på västra sidan förstördes vid tornets rivning och byggdes om. Tills man hinner att få det nya tornet uppmurat, vid kyrkan, är det bestämt att klockan skall hängas upp i	Tornet VID kyrkan anges två gånger. Detta är kyrktornet. Tornet byggdes av sten med samma bredd som kyrkan. Tidigare var tornet smalare än kyrkan. Hängde klockan tidigare i sydvästra tornet?????? Bestämt och klockan skall hängas här.	

Södra Åsums Gamla Kyrka

	detta torn. Under tiden byggdes en Klockstapel i trä med tak på kyrkogården.	Varför byggdes en klockstapel i trä när sydvästra tornet fanns???	
1772	Timret klockstapeln, kyrkogårdsporten, luckorna och brädgaveln västra sidan på Kyrkan tjärades. En del taktegel tätade.	Klockstapeln användes, den tjärades.	
1779	Klockstapelns fot förbättrades med 2 ekbjälkar och 3 järnankare.	Efter 13 år	
1796	Större delen av tornet demonterat samt uppmurat igen för att installera en ny Klockstapel.		
1797	Kyrktornet repareras fortfarande.		
1798	Kyrktornet repareras fortfarande. Kyrktornets neddel rappas och kalkas		
1801	Reparerat, efter storm, torntaket med tegel, spikat fast blytavor.		
1806	Reparerat torntaket med tegel vars fogar tätats och kalkats.		
1807	Reparerat skranket, läktaren och torntaket som skadats genom storm.		
1811	Ny tistel (rem) till lilla klockan, lagad rem till stora klockan.	Det här är första gången som två klockor nämns. En klocka i kyrktornet?	
1812	Klocka i stapeln	Sista gången i inventarieförteckningen?	
1828	Ej kollat tornet efter 1828.		

Det fristående murare klocktornet.

Det finns inritat på kartor från 1690 och 1755 men troligen inte 1809 och så klart inte 1856.

1690

1755

1809

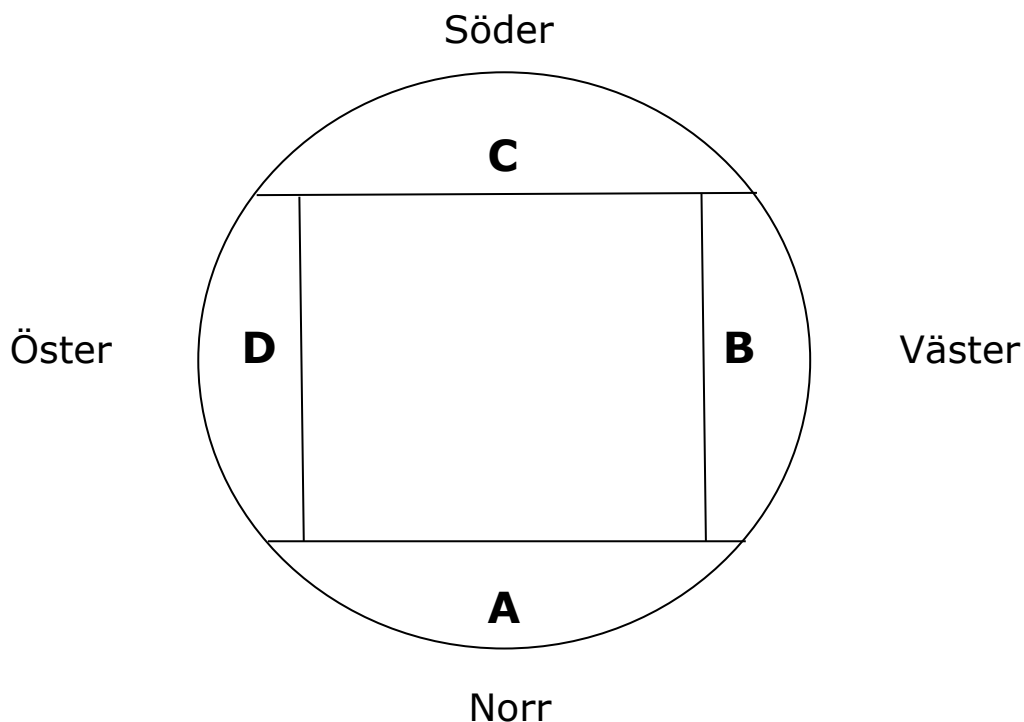

1856

I Södra Åsums Sockenstämmoprotokollen 1813-1862, där besluten togs, finns ingen uppgift om när det fristående tornet revs men det såldes 1764 till Hans Ramel som troligen rev tornet 1765 eller 1766 då det byggdes en klockstapel på kyrkogården.

Klockans tecken/symboler

Bokstäverna refererar till bilderna som visar klockans symboler.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Det är svårt att få tydliga bilder av tecknen/symbolerna pga smuts, korrosion, dålig belysning, att överdelen på klockan är svåråtkomlig (att komma tillräcklig nära) mm.

Bilderna är något förbättrade men det är fortfarande svårt att tolka tecknen. Numren är hänvisning till respektive tecken som visas separat.

A. Mot söder (Klockan från Norrsidan).

B. Mot Öster (Klockan från Västersidan). Pga en platform är denna sida lättåtkomlig.

C. Mot Norr (Klockan från Södersidan).

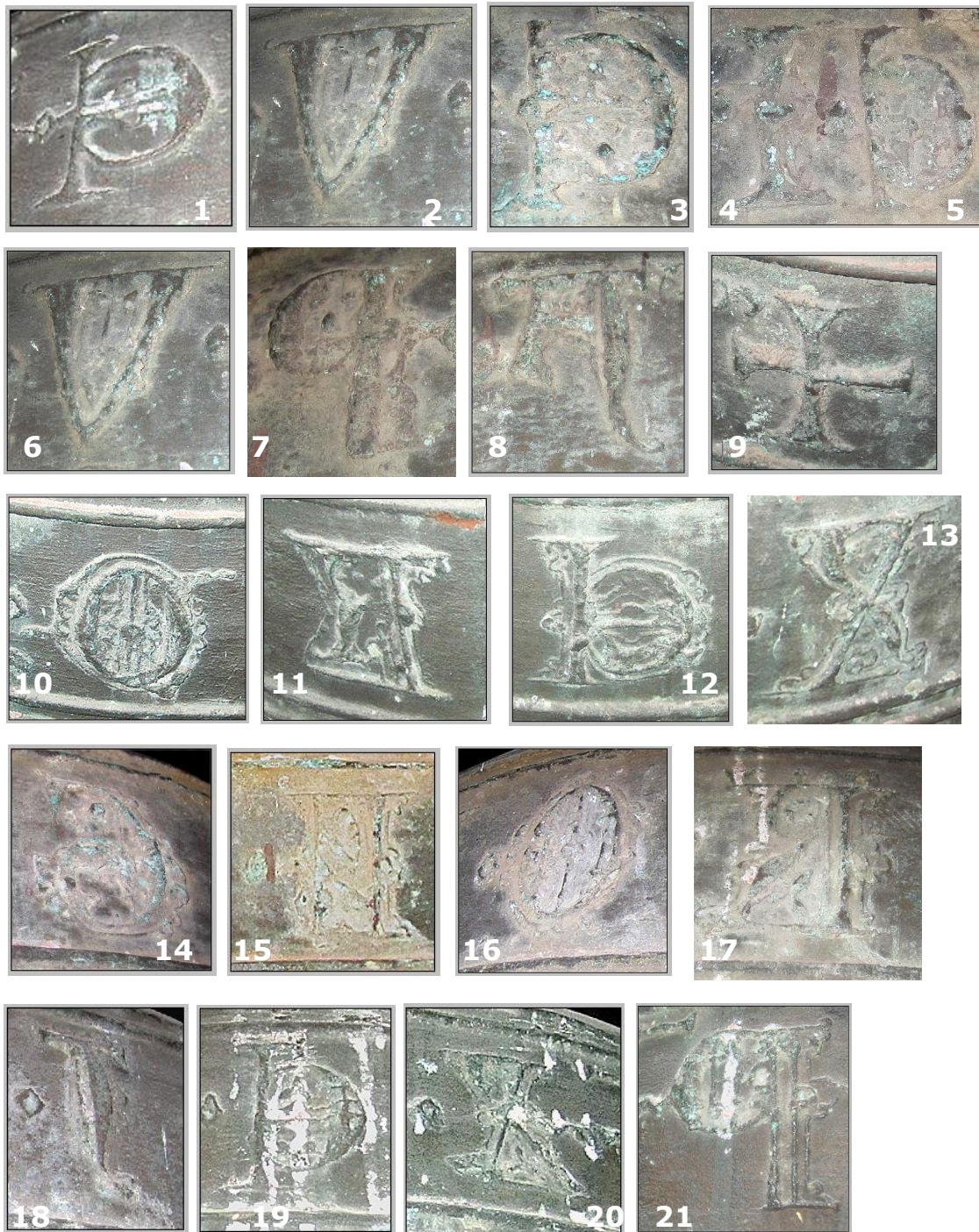

D. Mot Väster (Klockan från Östersidan). Relativt lättåtkomlig sida.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Tecknen/symbolerna (en del tecken är skadade)

Mellan alla tecknen finns en romb, $\diamond$ som syns bra på bild 18. I något fall är romben sammanfogad med tecknet.

Romberna syns också bra på bilderna A, B, C och D på föregående sida.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Altartavlan från Skartoftas nedlagda kyrka.

1736 från Skartofta kyrkas Räkenskapsbok

"Åframledes var gjort målning ock förgylning af Bilthuggaren Ulberg på en altar tafla hwilket efter qvittona kostat (Daler silver)"

50:

Ref: Bilden på altaruppsatsen från Skånes Hembygdsförbunds Årsbok 1968.

Den är troligtvis gjord av bildhuggaren Alexander Råå från Blentarp 1831.

Skänkt 1825 av friherre Charles Emil Ramel ägare av Övedskloster / Åsumsgården.

Köpt på Skartofta kyrkas auktion? efter nedläggningen.

Ramels ägde patronatsrätten så antagligen flyttades altartavlan till Åsums kyrka.

Här, 1968 är altaruppsatsen monterad vid östra korväggen framför absidmålningen.

Foto Landsantikvarien Evald Gustafsson

Enligt Skånes Hembygdsförbunds Årsbok 1968, Skartofta, en försvunnen kyrka i Färs härad av Ingemar Ingers skall vid korsets fot finns en målad inskription med initialerna **C. W. B. 1735**.

Är det familjen Buchwald från Hjularöds Gård som har skänkt altaruppsättningen till Skartofta kyrka?

2013 finns inte C.W.B 1735 längre med, kan ha övermålats vid en eventuell restaurering.

Rev. 1. Leif Nyström 2019-05-10. Rev. 2. 2019-06-28. Rev. 3. 2019-07-30.

Rev. 4. 2019-08-20. Rev. 5. 2019-09-2 Rev 5. 6. 2021-07-20, sid. 59-62

54(77)

Södra Åsums Gamla Kyrka

Ref: Färgfoton tagna av Leif Nyström 2013-07.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Ref: Foton och avskrifter av Leif Nyström 2013-07.

Joh 3:16

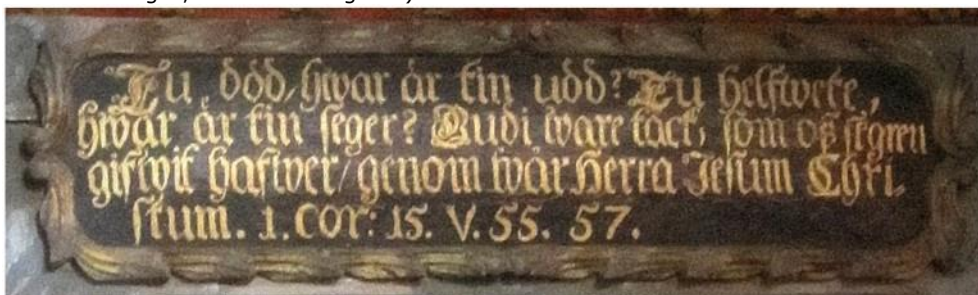

Så älskade Godh
werldena, at han ut-
gaf sin enda Son, på thet
at hwar och en som tror på
honom skal icke förgås u-
tan få ewinnerligit
liif.

Skylden på korset: J N R J (Latin)
Jesus Nazareus Rex Judaeorum
(Jesus fr. Nasaret Judarnas Konung)

(1919. Johannes Evangeliet 3: [16](#). Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom skall icke förgås, utan hava evigt liv.)

Tu död hwar är tin udd? Tu helfvete,
hwar är tin seger? Gudi ware tack, som os segren
gifwit hafwer genom vår herra Jesum Chri-
stum. 1. cor: 15. v. 55. 57.

(1919. Första Korintierbrevet 15, vers [55](#). Du död, var är din seger? Du död, var är din udd? [57](#). Men Gud vare tack, som giver oss segern genom vår Herre Jesus Kristus!)

Wälsignelsens kalk / then wij wälsigne / är icke (det set ut att stå 'Wälsignelse: 15 kalk')
han Christi blods deelactighet? Thet brö-
det som wij bryte är icke thet Christi
lekamens deelactighet? Cor: 10. v:16.

(1919. Första Korintierbrevet 10, vers [16](#). wälsignelsens kalk, över vilken vi uttala wälsignelsen, är icke den en delaktighet av Kristi blod? Brödet, som vi bryta, är icke det en delaktighet av Kristi kropp?)

Södra Åsums Gamla Kyrka

Predikstolen Gamla kyrkan

Under Svenska Kyrkan för Södra Åsums nya kyrka finns under historia beskrivningen: "Predikstolen, som inköptes av friherre Charles Emil Ramel år 1825, är troligen skapad av bildhuggaren Alexander Råå från Blentarp 1736. Denna predikstol stod ursprungligen i Skartoftas nerrivna medeltidskyrka."

Bilden från Riksantikvarieämbetets kulturmiljödatas (bilder).

Fotograf: Otto Rydbäck
Fotoår: Okänt
Bildbeteckning: 1595-021-tif
Diariennr: 1820/1925
(betyder troligen att bilden är registrerad både 1820!!! och 1925)
Upphovsrätt: Utgången

Bilden tagen innan flytten till nya kyrkan. NÄR?

Eftersom predikstolen tillhör fast egendom så är den inte registrerad i Inventarieförteckningen. Den finns inte heller nämnd i Södra Åsums räkenskapsböcker fram till 1828. I Södra Åsums Sockenstämmoprotokollen 1813-1862, där besluten togs, finns ingen uppgift om predikstolen. (Däremot är altartavlan, från Skartofta kyrka, väl beskriven där 1825).

1824-06-30 ansökte sockenborna i Skartofta för andra gången hos kungen att återfå sin 1806 nedlagda kyrka men ansökan avslogs. Då borde predikstolen ha varit kvar i kyrkan.

1824-07-21 godkändes Charles Emil Ramels ansökan om att ha gemensam begravningsplats på Öveds kyrkogård samt att Skartoftas kyrkklocka fick flyttas till Öveds kyrka. Nu kunde man förmodligen även flytta den fasta utrustningen i kyrkan som tex. Altartavlan och Predikstolen. Eftersom Charles Emil Ramel hade patronatsrätten (utse präst, bidra med underhåll mm) kunde han troligen flytta denna inredningen utan protester från församlingen. Skartofta kyrka revs 1839 så predikstolen måste ha flyttats innan dess.

Predikstolen som nu finns i Södra Åsums nya kyrka fanns tidigare, före 1902, i gamla kyrkan men kom ursprungligen, enligt flera icke verifierade noteringar, från Skartofta nedlagda kyrka.

Har försökt att hitta en bekräftelse på detta men har inte funnit någon. Har varit 3 gånger på Arkivcentrum Syd och läst de dokument som möjligen kan ha innehållit uppgifter om Predikstolen. Anger här kortfattat vilka dokument det är.

Skannade räkenskapsböcker, Skartofta, Öved, (Brandstad runt 1825), Södra Åsum. 13550, Domkapitlets i Lund arkiv, Volym F11gb32, Brandstad/S. Åsum 1801-1900. Visitationshandlingar mm.

13042, Brandstad (S. Åsum), Volym KI: 1, 1813-1851. Sockenstämmoprotokoll.

13042, Brandstad (S. Åsum), Volym KI: 2, 1852-1862. Sockenstämmoprotokoll.

13042, Brandstad (S. Åsum), Volym O: 1, 1867-1884. Handlingar angående kyrka.

13393, Södra Åsum, Volym KII: 1, 1863-1887. Kyrkostämmoprotokoll.

Kyrka och socken skildes åt 1863-01-01 varför kyrkostämmoprotokollen söktes igenom efter predikstolsuppgifter men inga sådana fanns.

Naturligtvis kan de finnas många andra dokument som kan innehålla uppgifter om predikstolen.

Södra Åsums Gamla Kyrka

I "Skånes hembygdsförbunds årsbok 1968" finns en artikel om "Skartofta, en försvunnen kyrka i färs härad" författad av Ingmar Ingers men inget nämns om vad som hände med Predikstolen efter kyrkans nedläggning.

Utdrag från Skartofta kyrkas Räkenskapsbok

1736 Bilthuggaren Råå har förfärdigat efter Contract en ny Prädikostol med Crona som

är bekåstad efter attest,	
- för vagnarna som hämtat Bildhuggaren med dess verktyg	2 :8
- 1 eke stolpe till pelarna under Prädikostolen	:16
- 2 st furu bräder	:16
- 100 st hela läktspik	:24
- dito loftspik	:20
- 200 lösa spik	:10
- 6 st styfwers spik	:6
- arbetskostnad åt Bilthuggaren (<i>förmodligen inklusive mer material</i>)	80:
- dito för dess uppehälle	6:
- 2 st Järn hwaraf är gjort ankare hvaremed prädikostohlen blef fäst i muren samt ankaret hänga Cronan ned öfver Prädikostolen	2:24

1740 dito

Efter förutgången Confirmerad granskning är följande giordt.
för prädikstohlen ock dess Crona samt Kyrko stock taflan förgylt
ock stofferat är betalt efter billthuggaren Joh. Ulfberg, qvitto
(*förmodligen inklusive material*)

50.

Anm: Förfärdiga 1736 betyder göra färdig, iordningställa; iståndsätta, reparera, laga dvs predikstolen med krona fanns redan. Skartoftas kyrkas räkenskapsböcker börjar först 1733 så det finns ingen information tidigare om predikstolen.

Det var nog så att predikstolen tillverkades hemma i Råå's verkstad så angivna material kostnader omfattar endast monteringen i kyrkan.

80 Daler i arbetskostnad 1736 är svårt att omsätta till kostnad 2019 då säkert materialet till predikstolen ingår i angivna 80 Daler.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Predikstolen

Som 1736 installerades i Skartofta kyrka och som efter dess nedläggning, 1806 flyttades till Södra Åsums gamla kyrka. När den nya kyrkan byggdes 1902 flyttades predikstolen efter renovering från den gamla kyrkan till den nya. Bilden nedan.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Predikstolens Kroma

1825 finns noterat "Westerdahl för 1 Kroma till Predikstolen". Räkenskapsboken gamla kyrkan. Var det denna kroma eller var det kromen till den gamla predikstolen? Verifiering saknas ännu om predikstolen är från Skartofta nedlagda kyrka. Inga uppgifter om detta finns i Räkenskapsboken eller i Sockenstämmoprotokollen där besluten togs bl.a. om kyrkans skötsel, inredning, reparationer mm.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Predikstolens figurer, de fyra evangelisterna med symboler.

Matteus, ängel, den heliga inkarnationen.

Markus, lejon, kunglig makt.

Lukas, tjur, bön och offer.

Johannes, örn, den helige ande.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Predikstolen 1736-1902

Predikstolen fr.o.m 1902

Över och under varje evangelist finns ett bibelcitat på latin. Övre citatet är troligen en mening, där en del av denna står över varje evangelist. Vid flyttning av predikstolen till den nya kyrkan togs alla bibelcitat bort.

Citaten är hämtade från Karl XII bibel 1703.

Överst: ET VITA. IOHAN. 34

“och livet Johannes 34” i översättning

Texten refererar till Johannes 34 men är troligen 6:34 och 35.

Underst: BEATI QUI AUDIUNT
VERBUM DEI ET CUS
TODIUNT ILLUD. LUC.8

*«De är saliga som prisar Guds
ord och lyder detta. Lukas 11:28” i översättning*

Texten refererar till Lukas 8 men den finns under Lukas 11:28.

Citaten kan variera i översättning och språkbruk.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Bänklängder

På kvinnosidan fanns ingen dörr så hela utrymmet användes till bänkar, totalt 24 st.
På männens sida fanns endast 18 bänkar då ingången till kyrkan via vapenhuset och kanske dopfunten upptog bänkarnas plats.

1716-12-21			
Kvinnor norra sida		Män södra sidan	
Bänk rad	Husnummer	Bänk rad	Husnummer
1	Åsum 3, 4	1	Åsum 3, 4
2	Sjöbo 1, Åsum 2	2	Sjöbo 1, Sandbäck 1, Omma 2, 3, Sjöbohusen 1
3	Sandbäck 1, Omma 3, Jbng 1	3	Åsum 30, 17, Omma 6, Grimstofta 6, Gumparp 1
4	Åsum 20, 25, Sandbäck 2	4	Omma 4, Sandbäck 5, 8, Spjälla 1
5	Omma 4, Åsum 22, Grimstofta 1	5	Åsum 21, 23, Grimstofta 1, Sjöbo 6, 7
6	Sjöbo 5, Sandbäck 8, 4	6	Åsum 25, 37, 13, Grimstofta 3, Sjöbohusen 2
7	Sandbäck 4, Åsum 30, 28	7	Sandbäck 3, 1, Åsum 15, 26, Grimstofta 8
8	Åsum 15, 21, 12	8	Åsum 11, 24, 9, Sandbäck 6, Sjöbohusen 3
9	Sjöbo 3, 6, Åsum 29	9	Sjöbo 5, Åsum 20, 32, Grimstofta 2, Sjöbohusen 5
10	Omma 6, Åsum 29. Sandbäck 7	10	Åsum 1, 29, 5, 2, Sjöbohusen 4
11	Åsum 10, 27, Grimstofta 2	11	Omma 1, Åsum 14, 16, 31
12	Åsum 1, 2, 13	12	Åsum 33, 22, 8, 7, Sandbäck 7
13	Åsum 10, 27, 9	13	Åsum 10, 19
14	Åsum 1, 2, 13, Sjöbohusen 1	14	Åsum 12, 28
15	Grimstofta 4, Sjöbo 2, 4, 7	15	Sandbäck 2, Drösla 1, Åsum 18
16	Åsum 19, 16, Omma Mölla 1	16	Grimstofta 4, Sjöbo 2, 4
17	Åsum 31, 14, 23	17	Grimstofta 7, Omma Mölla 1, Grimstofta 5
18	Grimstofta 5	18	Åsum 5, 34
19	Grimstofta 7		
20	Grimstofta 8, 3, Gumparp 1		
21	Åsum 11, 6, 5, Sjöbohusen 5		
22	Grimstofta 3, 6, Drösla 1, Spjälla 1		
23	Åsum 8, 17, 32, 26		
24	Sandbäck 3, 6, Omma 5, Sjöbohus 4		

Nästa hittade bänklängd är från Brandstads kyrkoarkiv:

"Stoldelningslängd i Åsums kyrka den 21 maj 1864" samt "Landsh. Emb. resol. af den 25 aug. öfver anförda besvär rörande ny bänkdelen i Åsums kyrka."

Det finns säkert fler!

Södra Åsums Gamla Kyrka

Orgeln från 1854

Protokoll hållit i Åsums kyrka den 24 oktober 1852 (avskrift).

1st. Sedan med anledning af sockenstämma beslutet af den 19 i förra månaden, Ritning och kostnadsförslag blifvit upprättadt till den af församlingen beslutade orgelbyggnaden, var Sockenstämma i Laga Ordning till denna dag utlyst för att ingående nämnd ritning och kostnadsförslag inhemta församlingens yttrande. Enhälligt fattades det beslut att underdånig ansökan till Kongl. Majts. skulle göras om nödigt tillstånd till uppförandet af Orgel i likhet med ritningen och kostnadsförslaget af den 8 xxx october och vågade Sockenmännen hoppas nödigt bifall härtill, enär Kyrkan, som har till räckligt utrymme för församlingen, icke på lång tid tarvar (*är i behov av*) någon betydlig reparation, samt derjemte äger tillräckliga medel för betalande af orgelbyggnaden.

2st. Åfro i Kongl. Majts i nåder tillåte nämnde af Församlingen beslutade orgelbyggnad så önskade Sockenmännen att få arbetet upplåtet åt orgelbyggaren S. Fogelberg i Lund som der upprättadt förslag och utfäste sig försvarligen till medsökande af entreprenad-auktion, utgöra den i samma förslag nämnda körslar hvarigenom förslag summan 1437 R B^{co} kunna att minskas med 33 Rd 16 s."

Sockenstämmaprotokoll hållit uti Åsums Kyrka de 17de Juli 1853.

§1. Med hinseende till den bestämd Orgelbyggnad här i kyrkan beslöt Församlingens Ledamöter att tornhvalvet i samma kyrka skall utvidgas på bredden 2½ Aln och på höjden 1¼ Aln så att hvalvöppningens bredd blir åtta alnar (*4,752 m*) och dess höjd ungefär lika med tornets bjelklag. Ett väl hopfogat loft af 1¼ tums tjocka bräder skall ligga under bjälkarna i tornet och 2^{ne} gånger målas med limfärg. Den gamla dörren till tornet skall igenmuras och deremot uppgången ske från läktarens nordvästra hörn genom en med hängslen försedd lucka å det dubbla tornloftet ofvan läktaren. Utaf den gamla torntrappan göres en trappa från löktaren till nämde lucka och deremot spikas gamla bräder å den öppning i tornloftet hvarigenom gamla trappuppgången leder. Detta arbete är i kostnadsförslag af Byggmästaren Cederholm upptaget till 127 Rd 2 s 8 rst Banco.

Ifall Konungens Höga Befallningshafvande ej skulle tillåta att arbetet åt Byggmästare Cederholm uppdrogs mot den summa förslaget upptager önskar församlingsborna, som ej kunna åtaga sig

Södra Åsums Gamla Kyrka

tjänstbarheter vid arbetet, att detsamma åt den minstbjudande kommer att upplåtas genom auction så fort ske kan. Arbetet bör till insyning vara färdigt sednast i början af nästa September månad, och borgen ställes ej mindre för dess riktighet under sex påföljande år, är äfven för den skull som skulle kunna drabba Kyrkan genom ovarsam utbrytning af tornhvalvet. Då arbetet påbörjas erhålles 1/3 av summan och återstoden då det blifvit färdigt och godkänt. Församlingsborna uppdrogo åt undertecknad v. pastor samt Skogsförvaltare F. Öhrström att öfver arbetet hafva tillsyn. (v. pastor är Jonas P. Gülich).

I boken "Sveriges Kyrkorglar" 1973. ISBN 91-7114-046-8 finns följande information om den gamla orgeln: Föregående orgel byggd 1854 av S. Fogelberg, Lund, 6 st, 1 man, bihangspedal.

Orgeln byttes ut 1970 byggd av Hammarberg. Den gamla fasaden är kvar.

Predikstolen idag i gamla kyrkan

Ej vidare utredd.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Bilder

Kulturen Lund

ArkivDigital

Södra Åsums Gamla Kyrka

1759. Broderad kalkduk skänkt av Amalia Lewenhaupt gift Ramel.

Storlek: 73 x 73 cm.

Den broderade texten:

O Guds Lam, som bort-
tager världens synder!

Under texten finns två
monogram och därunder
årtatet.

Vems monogram är det? Året är 1759, kung var Adolf Fredrik.

Amalia Beata Lewenhaupt gift 1746-08-12 med Hans Ramel

Barn: 1. Malte född 1747-05-27, 2. Charles Emil, född 1750-02-14,
3. Hans Henrik, född 1752-01-03, 4. Elisabet Sofia Amalia Beata, född 1753-04-06,
5. Otto, född 1754-11-15.

Till vänster:

2 motstående M

2 motstående E

Mitt över X

E och X Kan kanske tydas som

2 motstående B

Till höger:

2 motstående R

2 motstående M som även kan tolkas
som 2 M vars ena skänkel bildar ett X

Södra Åsums Gamla Kyrka

Riksantikvarieämbetets bilddatabas-KMB- fri att använda.

http://kmb.raa.se/cocoon/bild/public_search.html

Här finns 49 bilder, alla svart/vita, 31 st kalkmålningar, alla arkiverade 1928-1930

Foto: Okänd fotograf och årtal.

Foto: Erik Andrén - 1929

Södra Åsums Gamla Kyrka

Foto: Olof Rydbeck, årtal saknas

Foto: Okänt, årtal saknas, notera den förbättrade personens överdel, ommålad?

Södra Åsums Gamla Kyrka

Foto: Erik Andrén - 1929

Södra Åsums Gamla Kyrka

Foto Bertil Bertilsson 1935

Foto: Erik Lundberg - 1935

Foto: Erik Lundberg - 1943

Södra Åsums Gamla Kyrka

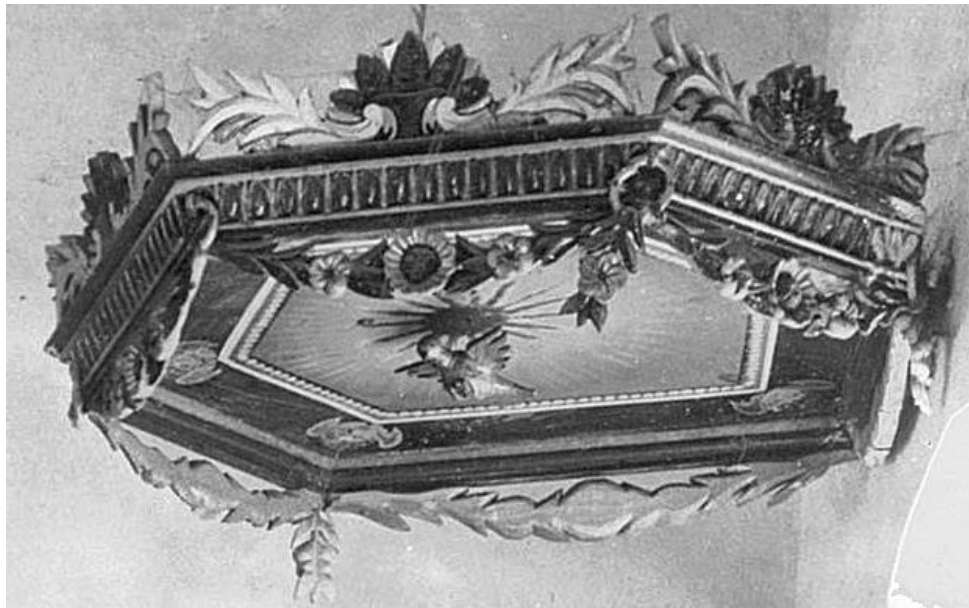
Otto Rydbäck Riksantikvarieämbetet. Diarienummer 1820/1925. Fotodatum: Okänt.
Foto före flytten av predikstolen till nya kyrkan. Interiör mot öster

Harald Olsson 1947
Interiör mot väster. Efter restaurering.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Södra Åsums Gamla Kyrka

Foto: Okänt, årtal saknas
Dopfunt, medeltida.

Södra Åsums Gamla Kyrka

Brudbänk av furu, 1723.

Foto: Erik Andrén – 1928

Här på baksidan skall följande text finnas: *"Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud vare med eder och hjälpe eder tillhopa och give sin välsignelse rikeliga över eder."*

Södra Åsums Gamla Kyrka

Brudbänken 2019

Foto Leif Nyström

Södra Åsums Gamla Kyrka

Ljustakarna i malm registrerade mellan 1783-1895

Mellan 1692 – 1783 finns i inventarieförteckningen noterat 2 Stora Messings Ljustakar med 2 waxljus på Altaret dvs det är inte ljustakarna på bilden.

1801 anges vikten till 8,5 kg för båda ljustakarna tillsammans. Är det nya ljustakar?

Foto Leif Nyström

Är dessa ljustakar från början på 1800-talet?